

Fugle i Danmark 2005 og 2006

Årsrapport over observationer – meddelelse nr. 34 fra Rapportgruppen

Redigeret af Jørgen Staarup Christensen og Peter Lange.

Indledning

Dette er den 29. årsrapport fra Rapportgruppen. Rapporten omhandler denne gang to år, idet vi har ønsket at komme up to date i forbindelse med lanceringen af *Fugleåret*.

Teksten præsenterer en samlet oversigt over en række udvalgte fuglearter- og racers forekomst i Danmark. I alt omtales 133 arter/racer, hvilket er omtrent samme antal som i den senest udgivene Årsrapport (Lange 2006).

Endnu en gang sætter mængden af data, der har været til rådighed for bearbejdning, rekord, hvilket skyldes en fortsat stigende interesse for at indtaste sine observationer via DOFbasen (www.dofbasen.dk). DOFbasen udgør sammen med data fra DOFs punkttællingsprojekt, DOFs arbejdsgruppe for truede og sjældne ynglefugle samt caretakerprojektet et vægtigt grundlag for en stor del af indholdet i *Fugleåret*. Fra 2005 fandtes der 546.030 poster, og fra 2006 607.604 poster i DOFbasen, som er den altdominerende kilde til årsrapporten. Hertil kommer i alt 9278 poster med ynglepar fra de to år. Samlet bidrager de store datamængder i DOFbasen til et ganske overvældende stort datagrundlag for årsrapporten, et datagrundlag som formentlig aldrig har været større og bedre igennem tiderne.

Fugleårene 2005–2006

I 2005 blev der registreret i alt 376 fuglearter og underarter i Danmark ifølge DOFbasen. Heraf var 49 arter på SUs liste, og yderligere 10 arter, der med sikkerhed var undsluppet fra fangenskab eller efterkommere efter fugle, der var udsatte eller udslupne, f.eks. Indisk Gås, Moskusand og Rødhøne.

2005 blev rekordår for Sule, Silkehejre, Skestork, Tundrasædgås, Bramgås (ynglepar), Nilgås, Havørn, Vandrefalk, Kærløber, Sorthovedet Måge, Kaspisk Måge, Sydlig Blåhals og Hvidbrynet Løvsanger. Nordisk Lappedykker, Indisk Gås, Hvidvinget Terne, Lunde og Bjergpiber havde også forekomster langt over gennemsnittet og tæt på rekord. Der var også en række arter, for hvem 2005 var et decideret bundår: Lille Stormsvale, Aftenfalk, Tredækker, Lille Kjøve, Storkjøve, Rovterne, Markpiber, Høgesanger, Hvidhalset Fluesnapper samt Hortulan.

I 2006 blev der registreret i alt 377 arter og underarter i Danmark, hvoraf 50 var på SU-listen, og 11 var undslupne eller udsatte arter.

2006 blev rekordår for Hvidnæbbet Lom, Nordisk Lappedykker, Sule, Sølvhejre, Tundrasædgås, Bramgås (ynglepar), Sortbuget Knortegås, Nilgås, Sort Glente, Havørn, Steppenhøg, Sorthovedet Måge, Middelhavs-sølvmåge, Kaspisk Måge og Korttæt Træløber, mens Almindelig Skråpe, Skestork, Indisk Gås, Stellersand,

Pomeransfugl, Mosehornugle, Perleugle, Rødrygget Svale og Gulhovedet Gul Vipstjert havde forekomst tæt på rekord.

Det ses, at en række arter optræder på listen for både 2005 og 2006, f.eks. en række gåsearter og mågearter. Desværre bemærkes også to invasive gåsearter på listen, hvilket ikke tyder godt for bestræbelserne på at holde disse arter ude af den danske fuglefauna.

Følgende arter havde et decideret bundår i 2006: Grønlandsk Blisgås, Dværggås, Mellemkjøve, Sabinemåge, Hvidvinget Måge, Gråmåge, Hærfugl, Markpiber, Flodsanger, Nøddekrige og Hvidvinget Korsnæb. Flere af disse arter er desværre ved at være faste optrædende på denne del af rekordlisten, f.eks. Hvidvinget Måge og Gråmåge samt Markpiber, hvis status som dansk ynglefugl hænger i en tynd tråd.

Artsliste

De årlige bearbejdninger og sammenfatninger i Årsrapporten udfylder populært sagt det hul i den løbende overvågning, som er imellem punkttællingsarter (almindelige arter) og SU-arter (meget sjældne arter). I forbindelse med udgivelsen af *Fugleåret* har Rapportgruppen foretaget en fornyet gennemgang af artslisten og præciseret den redaktionelle prioritering af behandlede arter. Samlet er nu 179 arter/racer (excl. arter der kun medtages i tabeller) på Rapportgruppens artsliste, som fordeler sig på følgende 5 kategorier. (Arter omfattet af DATSY er markeret med (D), og Punkttællingsprogrammet med (P)):

1. Sjældnere yngle-/træk-/vintergæster (< 100 fugle årligt – seneste 10 års gennemsnit): Islom, Hvidnæbbet Lom, Almindelig Skråpe, Lille Stormsvale, Silkehejre, Sølvhejre, Sort Stork (D), Skestork (D), Grønlandsk Blisgås, Dværggås, Sortbuget Knortegås, Rødhalsed Gås, Nilgås, Rustand, Amerikansk Krikand, Rødhovedet And (D), Kongeederfugl, Stellersand, Amerikansk Skarveand, Sort Glente, Steppenhøg, Kongeørn (D), Aftenfalk, Stribet Ryle, Kærløber, Tredækker, Islandsk Stor Kobbersneppe, Damklire, Thorshane, Lille Kjøve, Sorthovedet Måge (D), Sabinemåge, Middelhavs-sølvmåge, Hvidvinget Måge, Gråmåge, Sandterne (D), Rovterne, Hvidvinget Terne (excl. invasioner), Lunde, Turteldue, Stor Hornugle (D), Kirkeugle (D), Perleugle (D), Biæder, Hærfugl, Toplærke (D), Rødrygget Svale, Storpiber, Markpiber (D), Rødstrubet Piber, Gulhovedet Gul Vipstjert, Sortrygget Hvid Vipstjert, Sydlig Nattegal, Sydlig Blåhals (D), Nordlig Blåhals, Sortstrubet Bynkefugl, Flodsanger, Savisanger, Drosselrørsanger, Høgesanger, Lundsanger, Fuglekongesanger, Hvidbrynet Løvsanger, Sibirisk Gransanger, Rødtoppet Fuglekonge, Hvidhalset Fluesnapper, Fyrrøjse, Pirol, Rosenstær, Gulirisk, Hvidsiskan.

2. Fåtalige yngle-/træk-/vintergæster (< 1000 fugle årligt – seneste 10 års gennemsnit): Sortstrubet Lom, Nordisk Lappedykker, Sorthalset Lappedykker, Sodfarvet Skråpe, Stor Stormsvale, Rørdrum (P), Hvid Stork (D), Atlingand (P), Havørn (D), Hedehøg (D), Lærkefalk, Vandrefalk (D), Vagtel, Plettet Rørvagtel (D), Engsnarre (D), Lille Præstekrave, Hvidbrystet Præstekrave (D), Pomeransfugl, Sorgrå Ryle, Odinshane, Mellemkjo ve, Storkjove, Kaspisk Måge, Sortterne (D), Slørugle (D), Mosehornugle (D), Natravn, Isfugl, Vendehals, Sortspætte (P), Grønspætte (P), Lille Flagspætte, Bjergpiber, Vandstær (D), Lille Fluesnapper, Pungmejse, Nøddekrige, Stor Tornskade (P), Hvidvinget Korsnæb, Stor Korsnæb, Karmindompap, Laplandsværting, Hortulan.

3. Regelmæssige, ret almindelige arter (> 1000 fugle årligt – seneste 10 års gennemsnit): Rødstrubet Lom, Gråstrubet Lappedykker (P), Mallemuk (D), Sule, Pibesvane, Taigasædgås, Tundrasædgås, Kortnæbbet Gås, Blisgås, Canadagås, Bramgås (D), Lysbuget Knortegås, Mørkbuget Knortegås, Pibeand, Knarand (P), Spidsand, Bjergand, Havlit, Sortand, Fløjlsand, Hvinand (D,P), Stor Skallesluger (D,P), Lille Skallesluger (P), Rød Glente (D,P), Fjeldvåge (P), Fiskeørn (D), Trane (D), Hjejle (D), Strandhjejle, Islandsk Ryle, Sandløber, Dværgryle, Temmincks Ryle, Krumnæbbet Ryle, Almindelig Ryle, Brushane, Enkeltbekkasin, Skovsneppe, Stor Kobbersnepe, Lille Kobbersnepe, Lille Spove, Sortklire, Hvidklire, Svaleklire (D), Tinksmed (D), Mudderklire, Stenvender (D), Almindelig Kjo ve, Sildemåge, Ride, Splitterne (D), Dværgterne, Lomvie, Alk, Tejst, Søkonge, Hedelærke, Bjerglærke, Skærpiber,

Ringdrossel, Vindrossel (P), Skægmejse (P), Korttået Træløber (P), Sortkrage, Kvækerfinke (P).

4. D/E-arter

Alle D/E-arter, som ikke behandles af SU. Det vil sige Flamingoer, Sort Svane, Indisk Gås, Snegås og Mandarinand. For definitioner af D/E-arter henvises til Rapport fra Sjældenhedsudvalget (side 99).

5. Arter der kun medtages i tabeller

Kategori 1 og 2 omfatter henholdsvis 71 og 44 sjældnere og fåtalige arter/racer (i alt 115), hvor den årlige gennemsnitlige forekomst er under 1000 fugle (inkl. ynglefugle) set over de seneste 10 år. Få store eller små år kan hurtigt ændre det samlede forekomstbillede i Danmark, hvorfor det som minimum er målsætningen, at alle disse arter er omfattet af årlige bearbejdnings i Årsrapporten. Dette mål når vi desværre ikke helt i indeværende års rapport.

Kategori 3 omfatter 64 regelmæssigt forekommende arter/racer, som alle principielt burde være omfattet af årlige opsummeringer, hvilket dog ikke er realistisk set i forhold til de nuværende redaktionelle ressourcer. Udvælgelsen, af hvilke arterne der medtages, vil ske ud fra en konkret vurdering hvor der vil blive lagt vægt på at medtage

- Tilfældige, fåtalige/sårbare ynglefugle
- Arter med væsentlige ændringer i forekomstbillede (hyppighed, geografisk)
- Arter, hvor danske forekomster er væsentlige for vurderingen af den samlede bestandsstørrelse og/eller udvikling/ynglesucces.

Krumnæbbet Ryle, Nivå Bugt, 16. juli 2006. Foto: Helge Sørensen.

I de årlige bearbejdningsarter, som er omfattet af DATSY og Punkttælling, generelt ikke blive prioriteret. For gruppen af tilfældige, fåtallige/sårbare ynglefugle er det målsætningen, at vi fremover i Årsrapporten opsummerer yngleføremønstre (og evt. sommerfund) af Canadagås, Knarand, Pibeand, Spidsand, Bjergand, Almindelig Ryle, Brushane, Stor Kobbersnepe, Mudderklire, Lomvie, Alk, Tejst, Skærpiber, Ringdrossel, Vindrossel og Kvækerfinke, som ikke indgår i DATSY. Arter, hvor det samlede forekomstbillede skønnes at være under forandring vil også blive prioriteret. Det gælder p.t. Malleumuk, Sule, Dværghmåge, og punkttællingsarter som Rød Glente, Fjeldvåge, Skægmejse og Korttået Træløber. For begge grupper gælder dog, at ikke alle arter er nået med i dette års rapport. For alle øvrige arter vil en bearbejdning kun finde sted med års mellemrum under hensyntagen til de redaktionelle ressourcer, som er til rådighed. Således er Fiskeørn eneste undtagelse i dette års rapport.

Det skal desuden bemærkes, at den samlede årlige indberetning til DOFbasen for flere Punkttællingsarter ligger lige uden for den valgte afgrænsning på 1000 fugle for faste Årsrapportarter (Gråstrubet Lappedykker, Knarand, Lille Skallesluger), hvorfor disse nu ligeledes er optaget på Rapportgruppens liste.

Kategori 4 omfatter kun D/E-arter, som enten kan tænkes at forekomme spontant, eller hvor der i vore nabo-lande findes C-bestande (fritlevende bestande), som muligvis vil brede sig til Danmark i fremtiden. Alle undtagen Mandarinand behandles i dette års rapport.

Kategori 5. I tabeller over rovfugletræk på de vigtigste træklokaliteter medtages alle rovfuglearter, dog ikke arter på SUs liste. Ud over arter allerede nævnt ovenfor er det Hvæpsevåge, Rørhøg, Blå Kærhøg, Duehøg, Spurvehøg, Musvåge, Tårnfalk og Dværghfalk.

Baggrundsstatistikker

Det er nu 15 år siden, at seneste systematiske oversigt over danske fugle, Olsen, K.M. 1992: *Danmark Fugle - en oversigt*, udkom, og siden da har forekomstbilledet for en lang række arter ændret sig markant. For at fastholde overblik over udviklingen i danske forekomster introduceres baggrundsstatistikker for hovedparten af de behandlede arter. Disse vil forhåbentlig samtidig øge læseværdigheden af Årsrapporten og hurtigt give læseren mulighed for at sætte årets forekomst i perspektiv. Det er klart, at sådanne statistikker skal læses med et vist forbehold, når udvikling i hyppighed skal bedømmes. Dels har Årsrapporten først fra og med 1978 haft det i dag kendte format, dels er den ornitologiske aktivitet steget markant i løbet af de seneste 30 år, og ikke mindst er indrapportering og indsamling af data løbende blevet forbedret og systematiseret, ikke mindst med etableringen af DOFbasen. Ved læsning skal følgende bemærkes:

- Hyppighed er angivet som gennemsnitlig antal fugle pr. 10-års interval. En parentes omkring et tal betyder, at ikke alle år i 10-års intervaller indgår. Det vil være anført i kommentarfeltet, hvilke år som mangler i statistikken.
- < 1 betyder, at der er færre end eet fund pr. år i et 10

års interval (samlet 0-9 fund). > 1 betyder, at der er mellem 10-14 fund i et 10 års interval, i mens 15-20 fund er rundet op til et gennemsnit på 2 fund. Det samme gælder ynglefund.

- For år, hvor årstotal er angivet i interval, f.eks. 70-74 fugle, er max. antal anvendt.
- Hvis det samlede antal fund overstiger 100.000 fugle opsummeres artstotalen ikke.
- For tidligere SU-arter medtages kun fund godkendt af SU.

For enkelte arter findes en komplet artstotal, ellers er artstotalen som hovedregel opgjort fra 1970-2006. Det er målet, at der etableres baggrundsstatistikker for alle arter omfattet af Årsrapporten, og i de kommende år vil disse løbende blive opdateret i takt med genbehandling af og sammenstilling af ældre materiale.

Usædvanlige forekomster og svært bestemmelige arter

DOFbasegruppen har fra 2006 iværksat en organiseret kvalitetskontrol af data i DOFbasen, som varetages af en række erfarne feltornitologer i det såkaldte DOFbasens Kvalitetsudvalg (DKU). Formålet med kvalitetskontrollen er at sikre maksimal kvalitet og anvendelighed af de data, der indgår i DOFbasen. Hvis der konstateres en mulig fejl ved en observation, vil observatøren derfor fremover blive kontakten. Dette vil også gælde observationer fra før 2006. Med hensyn til svært bestemmelige arter, fænologi og usædvanlige antal har Årsrapportens redaktører ligeledes foretaget en kritisk gennemgang i forbindelse med udarbejdelse af manuskripter, da DKU først blev etableret primo 2006. Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at for Storlommer, Kongeederfugl, Stellersand, Steppenhøg, Aftenfalk, Kjøver (excl. Almindelig Kjøve), Hvidvinget Måge, Gråmåge og Hvidvinget Terne medtages kun observationer med køns-, alders- og/eller dragtsangivelse, da disse med rimelighed må kunne forventes noteret, før en sikker bestemmelse har kunnet finde sted. For andre sjældnere arter som f.eks. Lille Stormsvale, Rødrygget Svale, Sydlig Nattergal og Toplærke (uden for Hirsthals) forventes en kort beskrivelse af fund-omstændigheder i DOFbasens kommentarfelt, før et fund medtages.

Forfattere og bearbejdere

Rapportens forfattere og bearbejdere er: Ursula Burmann (sangere), Jørgen S. Christensen (stormfugle, svaner, gæs, lærker, pibere, Sydlig Nattergal, fluesnapper, Rosenstær, baggrundsstatistikker, redaktion), René Christensen (måger, ternere, alkefugle, Gulirisk), Jens Gregersen (Splitterne), Jannik Hansen (ryler, duerskrigefugle), Ole Jensen (Nøddekrige), Palle A. F. Rasmussen (lommer), Peter Lange (Rørdrum, storke, flamingoer, hønsefugle, kjøver, finker-værlinger, redaktion), Arne Bo Larsen (drosler), Rasmus Bøgeskov Larsen (hejrer, Tredækker-Thorsane, mejser, Pirol), Peter Lyngs (Alk og Lomvie yngel), Leif Novrup (Fiskeørn, Vendehals), Hans Pinstrup (ugler, vipstjerter), Jan Smidt (lappedykkere, ænder), Egon Østergaard (præstekraver, Pomeransfugl, Hjejle).

Materiale

Rapportgruppen har udarbejdet årsrapporter siden 1970. Fra og med 1978 er rapporterne udarbejdet efter stort set samme retningslinier og hovedsageligt baseret på samme kilder som nærværende rapport. Grundlaget for rapporten er fortrinsvis DOFs lokalrapporter samt fuglestationsvirksomheden og de rutinemæssige trækobservationer ved en række træksteder.

Der er udgivet flg. lokalrapporter for **2005**: *Fugle og Dyr i Nordjylland 2005*, Ringkøbing Amt *Årsrapporten 2005* (Sandeviften 2/2006), *Fugle i Århus Amt 2005*, *Årsrapport Fyn 2005* (Havrevimpfen 4/2006), *Fugle i Bornholms Amt 2005*, samt *Rørvig Fuglestation 2005*. Rådata er modtaget fra *Christiansø Naturvidenskabelige Feltstation* (www.chnf.dk) v. Peter Lyngs. Endvidere er der søgt data på www.dofbasen.dk, og materialet fra Vejle Amt, Ribe Amt og Sønderjyllands Amt samt det meste af Sjælland er udelukkende hentet herfra og ved eftersøgning i rubrikken "Siden sidst" i *Fugle i Felten*.

Ved redaktionens begyndelse var der udgivet flg. lokalrapporter for **2006**: *Fugle og Dyr i Nordjylland 2006*. Endvidere har vi haft adgang til manuskriptet til *Fugle i Århus Amt 2006*. Rådata er modtaget fra *Christiansø Naturvidenskabelige Feltstation* (www.chnf.dk) v. Peter Lyngs.

Det skal her præciseres, at det **ikke** er muligt for årsrapportens medarbejdere at gennemgå de mange hjemmesider på internettet, hvor der offentliggøres aktuelle observationer. Oplysninger herfra er for det meste kun medtaget i det omfang, de lokale rapportgrupper har indsamlet dem, eller hvor observatøren også har indsendt sine iagttagelser direkte til den lokale rapportgruppe eller har brugt DOFbasen. Det er overladt til årsrapportens skribenter selv at afgøre, om de vil eftersøge observationer af deres arter på andre hjemmesider end www.dofbasen.dk.

Fuglestationsvirksomhed og rutinemæssige trækobservationer på en række lokaliteter har bidraget med et stort materiale, i de fleste tilfælde via de lokale rapporter: Skagen (Skagen lokalgruppe) (NJ), Tipperne (DMU) (RK), Blåvand (Blåvand Fuglestation (DOF)) (RB), Sydlangeland (Keldsnor Fuglestation v. DOF Fyn), Rørvig Fuglestation, Kongelunden (Kongelundens Fuglestation v. Preben Berg), Gedser Fuglestation (LFM) og Christiansø Feltstation v. Peter Lyngs. Det skal påpeges at regionsforkortelserne (eksempelvis (NJ) for Nordjylland) i artsgennemgangen ikke skal opfattes som henvisninger til lokalrapporter, men kun som geografiske oplysninger.

Tak

Tak til Timme Nyegaard og Anne Eskildsen for stor hjælp med udfærdigelse af kort. Tak til Dennis Langholz, Jacob Sterup, Morten Rasmussen, Peter Lyngs, Preben Berg, Sten Asbirk, Steen Søgaard og Tim Andersen for hjælp med sammenstilling af data for udvalgte lokaliteter og arter. Tak til Hans Christophersen, Palle A. F. Rasmussen og Connie Møller Christensen for at have brugt meget tid på korrekturlæsning. En *stor* tak til de mange, der har indsendt deres oplysninger til lokalrapporter og via www.dofbasen.dk m.m., samt til

observatøerne på fuglestationer o.lign. Uden dem var denne rapport ikke blevet til.

Forkortelser

Følgende forkortelser anvendes i rapporten.

ad.	adult, voksendragt
imm.	immature, dragter mellem juv. og ad.
juv.	juvenil, den første fulde fjerdragt
pull.	pullus, dunungedragt
2K	aldersangivelse i kalenderår. Fuglen "fylder år" ved årsskiftet.
3K+	Fuglen er mindst i sit 3. kalenderår.
pri.	Primo, de første 10 dage i måneden
med.	Medio, den 11.-20. dag i måneden
ult.	Ultimo, fra den 21. og måneden ud
NNØ	Trækretning, verdenshjørne (også S, Ø, SV osv.)
SU	Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg
sdr.	sommerdragt
odr.	overgangsdragt
vdr.	vinterdragt
h	hørt
R	rast
fou.	fouragerende
sy.	syngende
T	trækkende
TF	trækforsøg
NA	not available

Regionsfordeling anvendt i denne rapport

Artsgennemgang

Islom *Gavia immer*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	2004	2006	
49	52	NA	3	13	34	49	46	74	62	52	845

2005

Der blev i løbet af året set 49 fugle fordelt på 22 lokaliteter. Hermed er årstotalen betydelig lavere end de foregående år (2004: 62, 2003: 74). Årstotalen er dog over gennemsnittet på 44 for perioden 1991-2004. I årets første tre måneder sås der flere end vanligt, blandt andet hele 4 fugle den 9/1: 1 ad. i vdr. rastende Stensnæs (NJ), 1 ad. i vdr. rastende Rødvig Havn (S) og 2 ad. i vdr. trækkende ved Gilleleje-Liseleje (S). Desuden kan nævnes 8-26/1 1 ad. i vdr. Skagen Havn (NJ) og 15/3 1 ad. i vdr. rastende ved Feddet, Fakse Bugt (S).

Under forårstrækket sås i alt 22 fugle. Størstedelen registreredes som vanligt i Nordjylland, hvor den første var 20/4 1 ad. i sdr. Ø Lild Strand. Herefter sås ved Skagen i alt 15 ad. i sdr. og 1 2K i perioden 22/4-1/6 fordelt med 15 nordvesttrækkende og 1 østtrækkende, og følgende dage sås mere end én fugl: 10/5 2, 14/5 2 og 16/5 2. De øvrige forårsobservationer var 7/5 1 ad. i sdr. V Gjerrild Nordstrand (ÅH), 8/5 1 ad. i sdr. N Fornæs (ÅH), 14/5 1 ad. i sdr. N Fornæs (ÅH), 16/5 1 ad. i sdr. V Feddet, Fakse Bugt (S) og 22/5 1 ad. i sdr.

rastende ud for Gedser Odde (LFM). Sidstnævnte fugl blev tillige hørt.

Forekomsten i andet halvår indledtes med et usædvanligt sommerfund, idet en rastende 2K fugl sås 28/7 ved Tranestederne, Ålbæk Bugt (NJ). I oktober-november sås i alt 15 fugle, hvor den første usædvanligt nok sås i Østersøen med 5/10 1 ad. i odr. rastende ved Dueodde (B). De øvrige sås primært ved nordkysten af Sjælland (3) samt ved den jyske vestkyst mellem Skagen og Blåvands Huk (10) mellem 17/10-16/11. Derudover kun 21/10 1 ad. i sdr. trækkende Anholt (ÅH). Den eneste observation i efteråret af mere end én fugl var 9/11 1 ad. i sdr. og 1 2K+ rastende Nordstrand, Skagen (NJ). Det eneste fund fra december var 18/12 1 ad. i vdr. trækkende ved Korshage (S).

2006

Årstotalen blev på 52 fugle fordelt på 24 lokaliteter, og dermed var årets forekomst helt på niveau med 2005. I første halvår var der kun to vinterobservationer: 23/2 1 ad. i vdr. trækkende ind i Limfjorden ved Thyborøn Havn (RK) og 23/2-1/3 1 ad. i vdr. Bønnerup Havn

Regional fordeling af Islom 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	30	1	1	4	0	0	0	11	1	1	49
2006	25	2	5	3	0	2	0	13	1	1	52

Islom, adult i vinterdragt, Bønnerup Havn, 26. februar 2006. Foto: Stephan Skaarup Lund.

(ÅH). Forårstrækket i april-maj omfattede 25 fugle, heraf 17 ad. i sdr. og 1 2K ved Skagen (NJ) i perioden 30/4-25/5 fordelt med 1 Ø, 15 NV og 1 R. Følgende dage sås mere end én fugl ved Skagen: 13/5 2, 17/5 2, 22/5 2 og 23/5 2. De øvrige forårsobservationer var 10/4 1 ad. trækkende Gjerrild Nordstrand (ÅH), 14/4 1 2K+ rastende efter tiltræk Asserbo Strand (S), 18/4 1 2K+ i vdr. N Blåvands Huk (RB), 5/5 1 ad. i sdr. trækkende Korshage (S), 24/5 1 2K Ø Gilbjerg Hoved (S), 29/5 1 2K rastende Syrodde, Læsø (NJ) og 31/5 1 ad. i sdr. NØ Syrodde, Læsø (NJ).

Efterårets forekomst indledtes med nogle meget tidlige observationer: 8/9 1 2K V Lild Strand (NJ), 10/9 1 ad. i sdr. N Stevns Klint (S), 15/9 1 ad. i sdr. V Gedser Odde (LFM) og 1/10 1 ad. i odr. VNV Sønderkoven, Als (SJ). De øvrige i alt 19 observationer i efteråret faldt i perioden 16/10-15/11 fordelt med 8 fugle ved nordkysten af Sjælland, 7 fugle ved den jyske vestkyst mellem Skagen og Blåvands Huk samt 29/10 1 1K+ trækkende Fornæs (ÅH), 10/11 1 2K+ i vdr. trækkende Sønderkoven, Als (SJ) og 15/11 1 2K+ i vdr. rastende inde i Bøvling Fjord (RK). Der sås i efteråret kun mere end én fugl på én enkelt lokalitet på følgende dage: 4/11 1 ad. i sdr. og 1

Månedfordeling af Islom 2005 og 2006

	2005	2006
Januar	7	0
Februar	1	2
Marts	1	(1)
April	3	4
Maj	19	21
Juni	1	0
Juli	1	0
August	0	0
September	0	3
Oktober	7	8
November	8	12
December	1	2

1K+ trækkende Gilbjerg Hoved (S) og 6/11 1 2K+ og 1 1K trækkende Blåvands Huk (RB). De to eneste fund fra december var 17/12 1 1K+ rastende Lysnæs Havn (S) og 25/12 1 2K+ i vdr. rastende ved Stampen (B).

(Palle A. F. Rasmussen)

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	1991	2004	
14	37	21	4	10	17	19	18	37	35	26	472

2005

Årets total på 14 fugle var lidt under gennemsnittet på 17 for 1991-2004. De 11 af årets fugle blev set i Nordjylland, hvor der ved Skagen under forårstrækket registreredes 5 østtrækkende og 1 nordvesttrækkende, alle ad. i sdr., fordelt på 6 dage i perioden 17/4-22/5. De 5 nordjyske efterårsfund var 20/10 1 ad. i sdr. Ø Grenen, Skagen, 22/10 1 ad. i sdr. Ø Roshage, Hanstholm, 23/10 1 ad. i sdr. Ø Grenen, Skagen, 26/10 1 1K+ R Roshage, Hanstholm og 15/11 1 ad. i sdr. NV Grenen, Skagen. De få øvrige fund i 2005 var 19/3 1 2K Ø Kongelundsområdet, Amager (S), 25/6 1 ad. i sdr. fundet

Månedfordeling af Hvidnæbbet Lom 2005 og 2006

	2005	2006
Januar	0	0
Februar	0	1
Marts	1	0
April	4	12
Maj	2	12
Juni	1	2
Juli	0	(1)
August	0	0
September	0	0
Oktober	5	10
November	1	0
December	0	0

Hvidnæbbet Lom, 2K, Sorthat Odde, Bornholm, 29. juni 2006. Foto: Steen E. Jensen.

død på stranden ved Fællesskov på Stevns (S) og 22/10 1 ad. i sdr. S Blåvand (RB).

2006

Årstotalen på 37 fugle er ny rekord, den tidligere rekord på 35 fugle er fra 1991. De 33 af årets fugle sås i Nordjylland, fordelt med 23 under forårstrækket og 10 under efterårstrækket. Ved Skagen registreredes hele 18 ad. i sdr. og 1 2K, alle østtrækkende, fordelt på 14 dage i perioden 16/4-6/6. Følgende dage sås mere end én fugl: 24/4 2, 29/4 2, 1/5 2, 4/5 2 og 5/5 2. Under forårstrækket sås i Nordjylland desuden ved Hirtshals 17/4 1 ad. i sdr. Ø, 27/4 1 ad. i sdr. Ø og 29/4 1 ad. i sdr. Ø samt 29/4 1 2K rastende ved Bulbjerg. Sidstnævnte fra Hirtshals sås angiveligt senere samme dag ved Skagen, og de to øvrige fra Hirtshals passerede formentlig også Skagen i de efterfølgende dage. Helt ene-

Regional fordeling af Hvidnæbbet Lom 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	11		1					2			14
2006	33		1	1				1		1	37

stående sås alle efterårets fugle på kun tre dage ved Grenen, Skagen: 20/10 5 ad. i sdr. og 1 2K Ø, 21/10 2 ad. i sdr. Ø og 22/10 2 ad. i sdr. Ø. Der var i 2006 kun 4 fund uden for Nordjylland: 26/2 1 ad. i vdr. fundet

død Bønnerup Strand (ÅH), 6/5 1 ad. i sdr. NV Fanø Vesterstrand (RB), 26/5 1 ad. i sdr. NØ Hald (S) og 6/6-4/7 1 2K rastende på kyststrækningen mellem Sorthat Odde og Hasle Sydstrand (B).

(Palle A. F. Rasmussen)

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	1979	2005	
261	307	NA	(64)	79	134	197	192	307	281	261	(3953)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

2005

Der noteredes 261 fugle fordelt på 71 lokaliteter hvilket gjorde året til det næststørste hidtil, kun overgået af 281 i 1979. Årets forekomst var fordelt med 154 fugle i 1. halvår og 108 fugle i 2. halvår.

De største forekomster i 1. halvår var: 27/1-16/4 op til 4 R kysten ved Sandflugtsplantagen, Rørvig (S), 31/3 5 R Østersøen syd for Als (SJ), 3/4 5 R Ålebæk Strand (LFM), samt 13/4 i alt 36 R i Blåvandområdet, fortrinsvis ved Hvidbjerg Strand (RB), samme dag 2 ved den nordlige del af Skallingen. En enkelt oversomrende fugl sås 19/7-18/8 Han Vejle (NJ).

De første fugle i 2. halvår dukkede op 14/8 1 R Ålebæk Strand (LFM), 22/8 1 R Tontoft Nakke (SJ) og 23/8 1 R Nakkebølle Inddæmning (LFM) samt 31/8 1 R Nørreballe Nor (F). De største forekomster blev 2/10 6 R Ålebæk Strand (LFM), 21/11 5 R Vorsø (VE) samt 9/12 6 R Præstø Fjord (S). Årets sidste fugl blev set på årets sidste dag 31/12 1 R Sorthat (B).

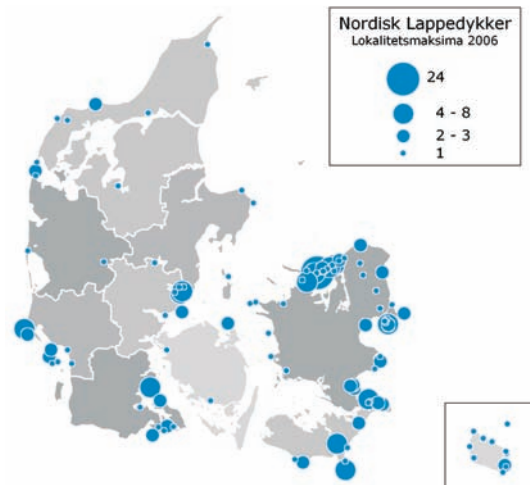
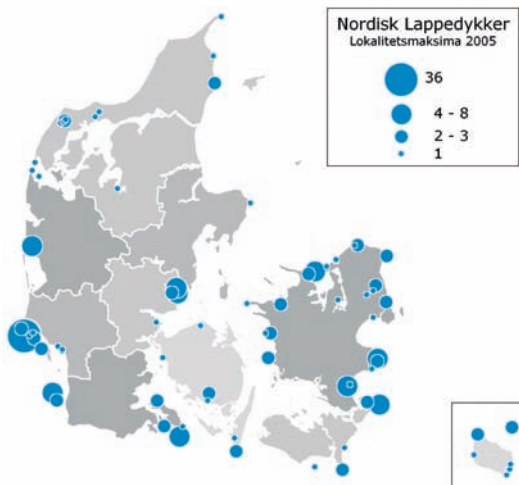
2006

Året blev det hidtil største år med i alt 307 fugle fordelt på 108 lokaliteter, og specielt registreredes mange fugle ved Sjælland og omkring Lolland-Falster-Møn. I første halvår sås 153 fugle. De største forekomster var 7/1 6 R Alrø Eghoved (ÅH), 1/3 6 R Ulvshale Nordstrand (LFM), 4/3 6 R ud for Odden Færgenhavn (S), 1/4 24 R kysten ved Sandflugtsplantagen (S) samt 27/4 6 R Guldborgsund (LFM). Der blev således ikke registreret større ansamlinger omkring Fanø-Blåvand i 2006.

Fra sommermånederne var der to iagttagelser: 14/7 1 R Klydesøen, Vestamager (S) og 20/7 1 R Mossø vestende (ÅH).

I andet halvår sås 154 fugle. De første sås til normal tid med 20/8 1 R Damhussøen (S) samt 27/8 1 R Ålebæk Strand (LFM). De største forekomster fra 2. halvår var: 24/9 8 R Ålebæk Strand (LFM) og 30/10 7 S Gedser Odde (LFM). Årets sidste fugl var 25/12 1 R Lejodde (S).

(Jan Smidt)

Regional fordeling af Nordisk Lappedykker 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	17	6	57	1	14	24	7	95	31	9	261
2006	8	4	29	11	6	24	5	139	64	17	307

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	1983	1995	
263	243	NA	NA	(217)	268	263	264	321	311	300	-

Kommentar: Tabel omhandler antal ynglepar. Disse er først opgjort i Årsrapporterne fra 1980 og frem, dog mangler årstotal fra 1984-86. Ynglepar er oftest angivet i interval, hvor max. tal er anvendt i tabellen.

2005

De tre første iagttagelser var: 19/3 1 R Hestholm P-plads (RK), 20/3 2 R Hampen Sø (VE) og 20/3 1 R Nakkebølle Inddæmning (LFM). De største tællinger var ikke uventet fra ynglelokaliteterne, hvor lokalitetsmax. fra de 5 suverænt vigtigste ynglelokaliteter var: 13/5 i alt 66 ad. Skjern Å/Vesterenge (Hestholm vest søen) (RK), 23/5 55 ad + 28 pull. Sundet, Fåborg (F) – få dage senere blev der talt 60 pull. her!, 27/5 101 ad. Brabrand Sø (ÅH), 29/5 102 ad. (69 reder) Bølling Sø (RK). På Emborg Odde, Mossø (ÅH) yngede Hættemågen for første gang siden 1999, og de Sorthalsede Lappedykkere kvitterede straks ved også at vende tilbage til Mossø og Emborg Odde i stort tal. Ved en optælling af hele Emborg Odde fra båd 12/7 blev der registreret mindst 76 ad. samt en del unger i området (Garner 2006). Årets sidste fugle var meget sene: 29/10 1 R Vorsø (VE) og 19/11 1 V Gedser Odde (LFM).

2006

Årets tre første iagttagelser var alle vinterfund: 9/1 1 Tontoft Nakke (SJ), 27/1-4/3 1 R Hundested Havn (S) og 31/1 1 R Sønderåen, Hovmose-Rens (SJ). Ellers skete ankomst på ynglelokaliteterne til normal tid ultimo marts. De vigtigste ynglelokaliteter var de samme som i 2005, Bølling Sø (RK/ÅH), Brabrand Sø (ÅH), Mossø (ÅH), Skjern Å/Hestholmsøen (RK) og Sundet, Fåborg (F). De største forekomster på ynglelokaliteterne blev (lokalitetsmax.): 30/5 45 ad. med min. 20 pull. Sundet, Fåborg (F), 1/6 112 ad. Emborg Odde, Mossø (ÅH), 5/6 38 ad. + 8 pull. Vesterenge, Skjern Å (RK), 5/6 54 ad. talt fra båd Brabrand Sø (ÅH), 11/6 49 ad. + 8 pull. Bølling Sø (RK). Årets sidste blev igen meget sene med 28/10-19/12 max. 6 R Borre (VE) og 9/11-17/12 max. 11 R Vorsø (VE), hvor der ganske givet var tale om de samme fugle på de to lokaliteter. Ud fra data på DOFbasen vurderes landbestanden i

Sorthalset Lappedykker, Skjern Enge, 23. april 2006. Foto: Gerner Majlandt.

Ynglelokaliteter for Sorthalset Lappedykker 2005 og 2006

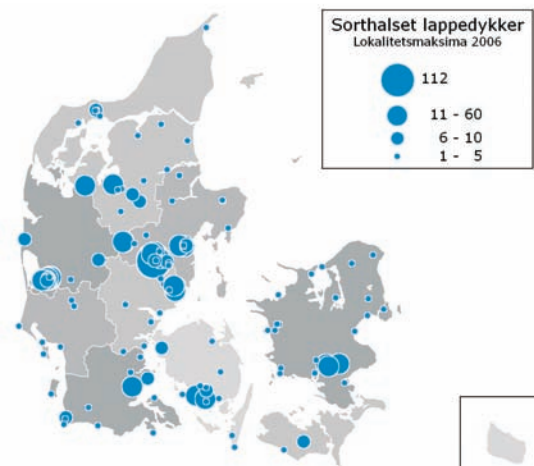
Lokalitet	Region	Ynglepar 2005	Ynglepar 2006
Halkær Sø og Ådal	NJ		1
Rødning Sø	NJ		1
Viskum (Nørreådal)	NJ		1
Bølling Sø	RK	75-80	40-45
Skjern Å/Hestholm søerne	RK	10-30	18-25
Skalle Sø	RK	1-3	
Birksom Sø	ÅH		1-5
Bråbrand Sø	ÅH	51	27
Brassø	ÅH		1
Dystrup Sø	ÅH		1
Emborg Odde/Emborg Vig Mossø	ÅH	35-70	50-70
Huldremose, Ø.f. Ramten Sø	ÅH	1	1
Julsø	ÅH	1-4	
Knudsø	ÅH		4-7
Sem Sø	ÅH	2-3	
Årslev Engsø	ÅH	0-1	
Kongens Kær	VE	4-5	
Bankel Nor	SJ		1
Kragesand	SJ		1
Slivsø, Hoptrup	SJ	3	3
Føns Vang	F		1-2
Lindkær v/Ravnholt	F		1
Nørreballe Nor	F	1	2
Sundet - Faaborg	F		30
Gl. Havdrup Mose	S	1	
Gødstrup Engsø	S	1-7	16
Nielstrup Sø	S	1	1-4
Sømosen	S	1	1
Lidsø-Tjørnebjerg	LFM	1	
Sum		189-263	203-246
Antal ynglelokaliteter		17	22

2005 til max. 263 par og 2006 max. 246 par. Henriksen (1999) skriver, at kun 35-50 % af ynglefuglene registreres når der optælles fra land. Hovedparten af yngleregistreringer i materialet er foretaget fra land, hvorfor de angivne tal må betragtes som minimumstal.

Henriksen (2007) angiver, at der er positiv sammenhæng mellem ungeproduktion og antallet af ynglepar året efter og mener, at det kan være årsag til den store variation fra år til år på mange af artens danske ynglelokaliteter.

Endnu en gang ses det, at naturgenopretningsprojekter med deraf følgende nye søer kun har en kortvarig værdi for arten, idet den ofte forsvinder igen fra området efter få år. Arten er i indværende periode tilsyneladende forsvundet fra Årslev Engsø (ÅH) og Ødis Sø (VE).

(Jan Smidt)

Malleuk *Fumarus glacialis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1997	1991	2004	
12.775	12.724	NA	(4305)	15.885	(24.013)	(20.671)	NA	71.532	40.846	36.514	-

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1975-76 og 1999-2003. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

2005

Som tidligere år holdt mellem 2 og 12 fugle stand hele yngleperioden på Bulbjerg (NJ), men heller ikke i år blev der konstateret yngel. De første fugle sås 26/3 i fou./N og flest blev noteret 30/4 med 12 fugle og 15/6 med 10 fugle. Sidste observationer var fra 8/7 med 7 fugle, og en enkelt efternøler sås på lokaliteten så sent som 23/8.

Årstotalen var med 12.775 fugle væsentligt under normalen, specielt manglede store dage fra efteråret, men også forårets forekomst fra Skagen (NJ) var lavere end de seneste år. Som tidligere år stod Nordjylland for hovedparten med 95 % af årstotalen, hvor Skagen alene udgjorde 83 % landstotalen.

Året indledtes med flere pæne forekomster allerede i januar ved Nordsjælland og Skagen med 9/1 150 NV Gilbjerg (S), 14/1 326 V og 15/1 591 NV Grenen (NJ). Samlet udgjorde januar overraskende næsten 15% af årstotalen. Herefter kun få fugle, og først i maj sås igen større antal, hvor der ved Skagen i alt blev observeret knap 7700 fugle, flest 5/5 1350 R og 6/5 1500 R + 675 V/NV, 9/5 900 NV, 10/5 850 R og igen ultimo maj med 27/5 500 R. Eneste større forekomst fra juni var 11/6 288 NV igen fra Skagen. Årets forekomst i såvel august, september og ikke mindst oktober var meget beskedent med kun 136 fugle i august, 1145 i september og 144 i oktober, således var der kun 3 dage i denne periode med > 100 fugle med max. 15/9 461 V Roshage (NJ) og 500 V Grenen samt 21/9 110 V Grenen. I forbindelse med hård vestenvind i midten af november sås igen lidt flere Malleuker, således 15/11 650 V Lild Strand (NJ) + 200 Roshage (NJ) + 165 NV Grenen. Ud over den usædvanlige januarforekomst var der ellers intet at bemærke fra de indre farvande, dog noteredes årets sidste fugle her med 12/12 1 V Korshage (S) og 18/12 2 V Gilbjerg Hoved (S), som ligeledes var de eneste fund fra december. I øvrigt rapporteredes fra Skagen 10 mellemfase fugle, heraf de 7 fra januar.

2006

De første fugle på Bulbjerg (NJ) blev set 19/3, og i yngleperioden var op til 8 fugle på plads. Selv om kurtiserende fugle blev set igen i år, var der ingen tegn på yngel.

Årets forekomst var på samme lave niveau som 2005 med 12.724 fugle, dog var månedsfordelingen mere jævn med kulmination i maj/juni og igen i efteråret fra august til november, men uden på nogen måde at imponere. Nordjylland stod igen for hovedparten af alle observationer med 96 % af årets forekomst. Fra første halvår skal vi hen til medio april, før der blev noteret større antal med 11/4 64 R Grenen (NJ) og 27/4 300 R Grenen. I maj og juni var der igen flere pæne

Malleuk, Bulbjerg, 18. juni 2005. Foto: Gerner Majlandt.

dage fra Grenen, dog med væsentligt færre fugle end de to foregående år, således samlet kun omkring 4000 fugle. De største forekomster herfra var: 13/5 297 R + 650 NV, 14/5 15 R + 435 NV, 26/5 480 NV og 4/6 637 NV. Fra øvrige lokaliteter i denne periode blev 14/5 211 SV Ørhage (NJ) eneste større forekomst. I august igen kun enkelte større dage fra Grenen med 1/8 414 NV og 29/8 510 NV. Årets forekomst kulminerede primo september med 1/9 584 NV Grenen, 4/9 564 NV Grenen og 5/9 716 V Lild Strand (NJ) + 650 S Ørhage + 377 NV Grenen. Sidste større forekomster sås 6/9 144 NV, 7/9 228 NV og 8/9 228 NV - alle ved Grenen. I oktober sås kun i alt 203 fugle, og først medio november blev der igen registreret lidt større antal med max. 12/11 377 V Lild Strand og 259 NV Grenen. Denne dag var også den eneste større dag fra de indre farvande med 57 T ved Smidstrup Strand (S) og 40 V ved Gilbjerg Hoved (S). I år var der lidt flere Malleuker i december med i alt 239 fugle, hovedparten ved Grenen med 121 fugle. I øvrigt skal 1/12 72 Norske Rende (NJ) og 31/12 13 V Gilbjerg Hoved bemærkes. I alt noteredes 11 mellemfase fugle, heraf de 10 fra Skagen.

(Jørgen Staarup Christensen)

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1984	2002	1998	
219	186	17	(75)	170	168	161	180	446	403	316	(5039)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

2005

Med en årstotal på min. 219 fugle blev 2005 endelig et år med en forekomst pænt over gennemsnit. Der er foretaget en kraftig udrensning i antallet af formodede gengangere omkring nærliggende lokaliteter på større dage i Vest- og Nordjylland samt Nordsjælland under hensyntagen til oplyste observationstidspunkter. Månedsfordeling var august 70, september 111, oktober 19, november 16 og december 3. Årets første fugle blev observeret til normal tid med 2/8 1 S Ørhage (NJ), 6/8 1 V Lild Strand (NJ), 13/8 med 2 Vejers Strand (RB), 1 Roshage (NJ) og 1 Ørhage. Første større forekomst sås ultimo august med 21/8 5 S Horns Rev (RB), 26/8 34 S Vejers Strand/Blåvand (RB) og 28/8 5 S Lyngvig (RK). En fugl fra 10/9 ved Møns Fyr (LFM) var bemærkelsesværdig og kun 2. forekomst fra LFM, det første fund er tilbage fra 1967. I forbindelse med kraftig blæst omkring 14-15/9 sås igen pæne antal med 14/9 13 SV Ørhage og 15/9 46 Roshage, 30 SV Ørhage og 15 V Lild Strand (antageligt gengangere). Også i de indre farvande blev der set pænt med fugle 15/9 med 17 V Gilbjerg Hoved (S) og 12 V Korshage (S) (antageligt gengangere). Ydermere blev en nordtrækkende fugl set 27/9 ved Råhede Vade mellem kystlinien og Rømø (SJ). De sidste større forekomster observeredes fra ultimo oktober og medio november med 22/10 3 V Grenen

(NJ) og 28/10 7 S Århus Bugt, set fra Gallohaven (ØJ) – den hidtil største østjyske forekomst samt 15/11 12 V Smidstrup Strand (S) og 6-8 fugle vestrækkende ved andre nordsjællandske lokaliteter, men disse regnes for gengangere. Lidt usædvanligt sås der fortsat fugle ind i december med 12/12 1 V Korshage samt 15/12 1 V Rågeleje Strand (S) og 2 NV Korshage.

2006

Igen et udmærket år meget tæt på seneste 10 års gennemsnit med i alt 186 fugle. Månedsfordeling var juli 4, august 5, september 95, oktober 71, november 10 og december 1. De første fugle var tidligt på færde med 9/7 1 S Græm Strand (NJ), 1 S Lyngvig (RK), 1 S Fjand (RK) og 1 S Blåvands Huk (RB). Teoretisk kunne det være samme individ, men er her regnet som 4 fugle. Årets forekomst kulminerede medio/ultimo september med 19/9 23 S Blåvands Huk og 20/9 33 S Blåvands Huk samt 10 S Nørre Lyngvig (RK). Der registreredes igen en lille top i dagene 8.-11. oktober, hvor der i alt observeres 56 Sodfarvede Skråper på 17 forskellige lokaliteter, flest 8/10 12 T Gilbjerg Hoved (S) og 7 N Nørre Lyngvig. I november sås kun 10 fugle, heraf de 7 langs Nordsjællands kyst, flest 12/11 3 V Kikhavn (S), og årets sidste fugl blev 6/12 1 S Ørhage (NJ).

(Jørgen Staarup Christensen)

Regional fordeling af Sodfarvet Skråpe 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	105	7	58	10	1	1	-	36	1	-	219
2006	46	22	78	4	3	-	-	33	-	-	186

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1989	1990	2006	
23	74	NA	6	40	48	51	52	99	81	74	1290

2005

Forekomsten af Almindelig Skråpe svinger meget fra år til år, men med kun 23 fugle var 2005 i den lave ende af skalaen. Med til historien hører dog 5 observationer af Skråpe sp., hvor enkelte menes at gælde Almindelig Skråpe. Månedsfordelingen var januar 1, maj 1, juni 3, juli 4, august 3, september 8, oktober 3, hvilket var færre fugle i juni til august end normalt. Året indledtes med en sjælden vinterforekomst 20/1 1 V Udsholt Strand (S). Dette er den kun 5. januarforekomst fra landet. Det eneste majfund var fra 20/5 1 V Kongelunden (S), hvilket var den 2. forekomst herfra. I juni sås 27/6

2 V Gilbjerg Hoved (S) og 28/6 1 S Vejlbj klit (RB). De første nordjyske fugle noteredes 16/7 1 S Ørhage (NJ) - og udover 17/7 1 V Korshage (S) - dominerede fund fra Nordjylland resten af året. Flest fugle blev set ved Lild Strand (4), Roshage (3) samt Ørhage (3), og årets forekomst kulminerede 14.-15. september med 14/9 2 Ørhage, 15/9 2 V Roshage, 1 SV Ørhage, samt 1 V Lild Strand. Årets sidste observation var 1/10 1 S Blåvands Huk (RB) og 1 S Børsrose Strand (RB) samt 28/10 1 N Gallohaven (ÅH).

2006

Et meget flot år med 74 fugle og det 3. største år hidtil.

Regional fordeling af Almindelig Skråpe 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	13	-	4	1	-	-	-	5	-	-	23
2006	58	4	5	-	-	-	-	7	-	-	74

Dette kunne alene tilskrives en rekordstor junidag ved Ørhage (NJ), hvor der 23/6 blev noteret 43 sydtrækkende fugle. Dette er den hidtil største enkeltobservation fra landet. Månedsfordelingen viste en høj forekomst i juni med maj (5), juni (48), juli (6), august (3), oktober (8) og november (4). De første fugle dukkede op til normal tid med 13/5 1 NV Grenen (NJ), hvor der sås op til 5 fugle i perioden 13/5 til 4/6. Fra Korshage (S) skal 25/5 1 T og 4/6 2 T bemærkes. Årets forekomst kulminerede med ovennævnte forekomst 23/6 43 S. Fuglene blev noteret i tidrummet fra 05.00-10.00, og

flere kom i små flokke på op til 5 ex. og ganske tæt på kysten. Fra 9/7, hvor også de første Sodfarvede Skråper indfandt sig, sås der 1 S Græm Strand (RK), 2 S Lyngvig (RK) og 1 S Blåvand (RB). I efteråret noteredes 6 fugle 7-9/10 ved Blåvand, Vejers Strand, Børsmose Strand, Nørre Lyngvig og årets sidste 6 fugle registreredes 27/10-12/11, flest i de indre farvande med 27/10 1 Græsted-Gilleleje (S), 1/11 2 V Røsnæs (S) og 5/11 1 V Gilbjerg Hoved (S). Årets sidste fugl var 12/11 1 R Grenen.

(Jørgen Staarup Christensen)

Lille Stormsvaler *Hydrobates pelagicus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1990	1988	1985	
0	8	NA	(10)	13	11	5	7	50	36	32	(343)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

2005

Et år helt uden observationer, hvilket sidste gang skete tilbage i 1993. Fra Sverige forelå kun 4 fund, hvoraf de 3 vedrørte ringmærkning i august i Skærgården, Halland (Strid 2006).

2006

Med en årstotal på 8 fugle var 2006 lidt over de seneste 10 års gennemsnit. Fænologisk bød året på usædvanlig

mange fugle i december. Der var kun observationer fra RB og NJ. Alle nævnes: 5/9 1 R Hirtshals Havn (NJ), 8/10 1 V Blåvands Huk (RB), 4/12 1 R Søren Jessens Sand, Fanø (RB), 7/12 1 R Fanø Vesterstrand (RB), 8/12 1 Hirtshals (NJ) og 14/12 2 R Fanø Vesterstrand og 29/12 1 S Vejers Strand (RB). December var usædvanlig varm og hele måneden præget af sydvestenvind.

(Jørgen Staarup Christensen)

Stor Stormsvaler *Oceandromoa leucorhoa*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2004	1997	1988	
43	61	NA	(16)	99	115	177	192	902	624	313	(3485)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

2005

Efter rekordforekomst i 2004 blev 2005 et relativt beskedent år med 43 fugle. Månedsfordelingen var januar 3, august 1, september 11, oktober 24 og november 4. Der blev set hele 3 fugle i januar: 20/1 1 fanget og ringmærket Stignæsøværket (S), 20/1 1 NV Kandestederne (NJ) og 21/1 1 V Lild Strand (NJ). Den første fugl fra efteråret var 27/8 1 S Blåvands Huk (RB) og en lille top sås 14/9 7 S Nørre Lyngvig (RK) og 2 S Ørhage (NJ). Ultimo oktober igen en lille top i forekomsten ved vestkysten: 22-23/10 med 19 fugle, flest 22/10 11 S Blåvands Huk og 2 S Nørre Lyngvig samt 23/10 3 S Vejers Strand (RB). Fra ultimo oktober to usædvanlige observationer med 26/10 1 S Gl. Hviding Forland (SJ) og 28/10 1 S Gallohaven (ÅH). Fra november 4 fugle, heraf 2 fra Nordsjælland, hvor årets sidste fugl sås

16/11 1 V Korshage (S). Det skal i øvrigt bemærkes, at der ved den svenske vestkyst i forbindelse med kraftigt blæst 15/11 sås 70 sydtrækkende fugle ved Melby Strand (Halland) (Strid 2006), et træk som ikke blev bemærket ved Nordsjælland, selv om kystlinien denne dag var velbesøgt af mange ornitologer.

2006

Igen en årstotal i den lave ende af skalaen med kun 61 fugle fordelt på kun 10 observationsdage. RB dominerede som sædvanlig årets forekomst med i alt 34 fugle, men der var også rekord for Østjylland med 5 fugle. Månedsfordelingen var september 7, oktober 49 og november 5. De første fugle observeredes 4/9 3 S Blåvands Huk (RB), 19/9 3 S Bjerregård Strand (RK) og 28/9 1 S Fjand (RK), og årets forekomst toppede 7-8/10 med 34 fugle og 27/10 med 11 fugle. Flest fugle blev

Regional fordeling af Stor Stormsvalde 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	9	10	19	1	-	1	-	3	-	-	43
2006	5	14	34	5	-	-	-	3	-	-	61

der set 7/10 14 S Vejers Strand (RB), 7 S Blåvands Huk (RB), 4 S Nørre Lyngvig (RK) samt 27/10 5 T Fornæs (ÅH) (ny østjysk rekord) og 2 Vejers Strand. Årets sid-

ste fugle sås mellem 8-12/11 med 8/11 1 R Korshage (S), 11/11 2 S Fjand og 1 Hirtshals Fyr (NJ), samt 12/11 1 V Gilleleje (S).

(Jørgen Staarup Christensen)

Sule *Morus bassanus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	1997	
30.419	39.044	NA	(3144)	9757	(16.678)	(34.732)	NA	39.044	30.419	23.595	-

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1976, samt 1999-2004. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

Sidst Sulen var med i Årsrapporten, var tilbage i 1998, og arten udgik mest under hensyntagen til de redaktionelle ressourcer. Set i lyset af de såvel store forekomster de senere år, men også et fænologisk ændret mønster, er det valgt igen at prioritere arten i dette års rapport.

2005

Med en årstotal på 30.419 fugle var 2005 det hidtil største år i Danmark. Der er foretaget en kraftigt udrensning i antallet af formodede gengangere, således er kun dagsmax. for hovedlokaliteterne medtaget under hensyntagen til observationstidspunkter. Fremgangen skyldes især mange rastende fugle i foråret, således registreredes dobbelt så mange Suler i løbet af foråret i forhold til efteråret. Desuden optrådte arten usædvanlig talrigt i januar og blev observeret i alle årets måneder med en samlet månedsfordeling på januar 875, februar 92, marts 481, april 6659, maj 10.385, juni 130, juli 316, august 491, september 3756, oktober 6933, november 2226 og december 75.

I løbet af januar blev der dagligt observeret 15-34 rastende Suler ved Skagen (NJ), men særligt i det nordlige Kattegat sås mange Suler, flest 14/1 75 R Frederikshavn (NJ) og 15/1 124 R Skansehavnen (NJ). Også længere nede i Kattegat registreredes 1-11 fugle langs Nordsjællands kyst, Fornæs og Århus Havn mv. I løbet af februar og marts sås kun beskedne antal, men fra ultimo april øgedes antallet kraftigt, hvor største dag var 23/4 448 SØ og 127 NV Grenen (NJ). Forekomsten kulminerede primo maj med 3/5 300 fou. Blåvands Huk (RB), 5/5 327 N Nørre Lyngvig (RK), 6/5 225 V og 7/5 522 V Gjerrild Nordstrand (ÅH), 7/5 374 NV Korshage (S) og 9/5 700 Grenen. Daglige tællinger ved Skagen af 50-300 rastende/trækkende Suler indtil midten af maj bidrog ligeledes til en høj månedstotal. Det skal desuden bemærkes, at hovedparten (>90%) af de aldersbestemte fugle i foråret blev noteret som adulte fugle.

Fra efteråret sås det første større tiltræk til danske farvande omkring medio september med 14/9 355 N Ørhage (NJ) og 15/9 211 T Roshage og igen 24/9 300 R Blåvands Huk. Efterårets forekomst kulminerede 9.-14. oktober med 9/10 600 R Blåvands Huk, 353 N Nørre

Lyngvig (RK) og 1130 Ø Roshage samt 14/10 med 516 Hamborg (NJ), 308 Hirtshals Fyr (NJ) og 220 SV Roshage. I november var der næsten dagligt rastende Suler langs Vestkysten og i Kattegat, og en mindre top noteredes 15/11 305 T Gilleleje (S) + 268 V Smidstrup Strand (S) og 18/11 192 Grenen. I december sås kun 75 fugle, flest i Nordjylland og langs Vestkysten, men også 24 fugle i indre favande (S/ÅH).

2006

Sulen fortsatte fremgangen og med en årstotal på 39.044 sættes igen i 2006 ny rekord for arten herhjemme. Baggrunden for den markante fremgang kendes ikke, men kan hænge sammen med den kraftige fremgang i bestandene omkring De Britiske Øer de seneste årtier, som får yngre adulte til at afsøge nye områder på jagt efter nye egnede ynglepladser. En anden årsag kan være reduceret fødemængde i dele af Nordsøen, som får fuglene til at søge til den danske del af Nordsøen og Kattegat (Strid 2006). Månedsfordelingen var januar 31, februar 72, marts 657, april 8526, maj 6488, juni 355, juli 991, august 2544,

Sule, Hanstholm, 17. april 2006. Foto: Søren Kristoffersen.

september 7185, oktober 8733, november 2443 og december 859.

Sulen var i forhold til 2005 ganske fåtallig i januar, og en lille stigning sås i marts primært i Nordvestjylland, men særligt i april optrådte den igen talrigt allerede fra månedens begyndelse med 1/4 230 S Muldbjerger (NJ), 2/4 224 SV Hirtshals Fyr (NJ), 230 R Grenen (NJ) og 114 T Fornæs (ÅH). Igen var der mange fugle i de indre farvande med 7/4 215 S Sødringholm Strand (ÅH), 174 T Gilbjerg Hoved (S) og 11/4 248 T Gjerrild Nordstrand (ÅH). Forekomsten kulminerede ultimo april med 22/4 379 T samt 20 R Grenen, 23/4 249 T Grenen og 30/4 510 Ø Grenen. I maj sås de største forekomster fra medio til ultimo maj med 14/5 100 R Grenen + 410 T Højen (NJ) samt 20/5 236 NØ Hirtshals Fyr, 26/5 265 T Korshage (S) + 200 R ved Anholt Havn (ÅH). Sidste større forekomst fra foråret sås 4/6 100 N Husby Klit (RK). Fra juli til ultimo oktober træffedes Sulen kun i

større antal langs den jyske vestkyst. Første større tiltræk til danske farvande registreredes primo august 1/8 268 S Blåvands Huk (RB) og særligt ultimo august med 28/8 705 T Lyngvig (RK). I september var der flere pæne dage: 3/9 392 Blåvands Huk, 19/9 318 Lyngvig, 20/9 517 T Lyngvig, 24/9 380 R Grenen, og i oktober 5/10 688 SV Ørhage (NJ). Fra ultimo oktober igen lidt flere fugle i de indre farvande med 27/10 303 T og 29/10 219 N Fornæs. I november sås væsentligt færre fugle og flest fugle i de indre farvande med 1-80 fugle pr. observation. Eneste større forekomster fra november var dog fra vestkysten, således 12/11 103 Roshage (NJ) og 99 Lild Strand (NJ). I løbet af december blev der set Suler spredt langs den danske kystlinie, og stadig var der flest fugle i de indre farvande. Særligt skal 18/12 185 Læsø Rende (NJ), 20/12 76 Gilbjerg Hoved og 70 Grenen bemærkes.

(Jørgen Staurup Christensen)

Rørdrum *Botaurus stellaris*

2005

Fremgangen, der er konstateret gennem de senere år, blev formentlig brudt i 2005, idet der meldes om nedgang fra nogle af de vigtige områder for arten. På trods heraf var der mange observationer, fra hvad der af observatøerne betegnes som nye lokaliteter. Da arten imidlertid ikke, som i 2004, var begunstiget af en særlig optællingsindsats, kan forekomsten de to år ikke umiddelbart sammenlignes.

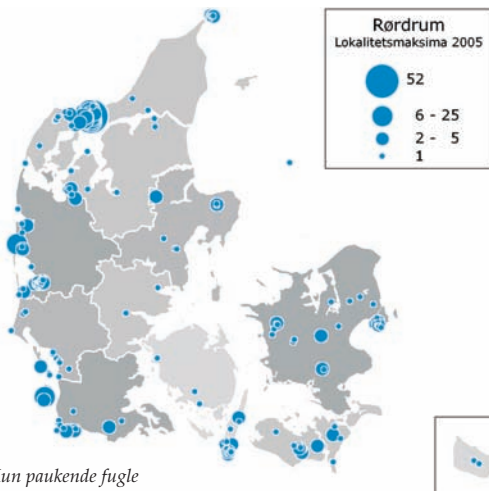
Alt i alt blev der konstateret paukende fugle på omkring 107 lokaliteter med de største koncentrationer i Nord- og Vestjylland samt ved Maribosøerne på Lolland. De første pauk hørtes meget tidligt allerede 3/2 ved Sønderlem Vig (RK) og 7/2 i Vejlerne (NJ). Dette var meget tidligt, og sandsynligvis var vintervejret, der satte ind i februar, årsagen til, at pauke-aktiviteten på langt den største del af lokaliteterne først blev registreret fra slutningen af marts. I Vejlerne blev 162 territo-

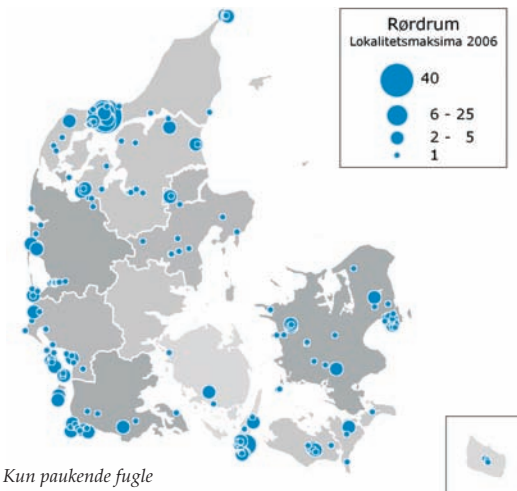
Rørdrum, Brabrand Sø, 30. januar 2006. Foto: Kim Aaen

Regional fordeling af paukende Rørdrum 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	22	15	10	5	1	12	7	29	16	1	119
2006	26	13	18	9		15	12	22	10	1	126

Kun paukende fugle

Kun paukende fugle

rier kortlagt, hvilket var en væsentlig nedgang i forhold til 2004 (202 territorier) (Nielsen u. år a). Formentlig var vintervejret, der ramte dele af landet i februar og marts, årsagen til nedgangen i bestanden. Mængden af fund i januar (ca. 7 fugle) og november-december (ca. 25 fugle) vurderes at være af normalt omfang.

2006

Vinterligt vejr, der fortsatte langt hen i marts, var formentlig årsag til, at vi skulle helt hen til 19/3, før den første pauken registreredes i Vejlerne (NJ). Generelt blev paukende fugle registreret 2-3 uger senere end i 2005 i mange områder. I alt blev der kortlagt 138 territorier i Vejlerne, hvilket var en nedgang i forhold til 2005. Tilbagegangen var dog forventet og tilskrives den

kolde og frem for alt lange vinter (Nielsen u. år b). Uden for Vejlerne var Magisterkogen (SJ) og Sønder sø (S) de eneste lokaliteter med over 4 paukende fugle. Der var mange iagttagelser i januar og februar, hvilket sandsynligvis skyldes, at fuglene grundet isdække blev presset ud til isfrie områder, hvor de ofte er mere synlige. Her skal nævnes 5/1 5 sammen Brabrand Sø (ÅH). I løbet af marts og april rapporteredes mindst 7 døde rørdrummer, hvilket er mange. Endnu et tegn på at den lange vinter tærede hårdt på bestanden. I løbet af nov.-dec. blev der observeret omkring 20 fugle. Det største antal i november-december og samtidig årets sidste obs. var 27/12 4 Nørrestrand (VE).

(Peter Lange)

Silkehejre *Egretta garzetta*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2002	2005	2006	
36	31	5	2	2	7	26	20	42	36	31	289

2005

Fremgangen fortsatte for Silkehejre, og årets total var på mindst 36 fugle. Ser man på regionfordeling er antallet endnu større, men det vurderes, at det i flere tilfælde var de samme fugle, som turnerede rundt i landet. Hejrene besøger således ofte mange lokaliteter og lagde i 2005 vejen forbi 35 forskellige lokaliteter i alle dele af landet, nogle steder i flokke på op til 7 individer. I Vejlerne (NJ) var der som i de foregående år stationære Silkehejrer gennem det meste af sommeren, og også i Odense Fjord (F) og på Sydvestsjælland opholdt der sig Silkehejrer gennem flere måneder. Fundet på

Bornholm, 16-17/5 1 Grisby var det første sikkert verificerede fund på øen i nyere tid.

Årets første observationer blev alle gjort i starten af maj: 6/5 2 Rømhøddammen (SJ), 7/5 1 Dråby Vig (NJ) og 9/5 1 Geddal Enge (RK) samt 1 Blåvands Huk (RB), der senere sås på Skallingen (RB). Årets sidste blev set 30/10 1 Borreby Mose (S), 18. og 20/11 1 Store Stegø (F) og endelig 11/12 1 Horskær (ÅH).

7 Silkehejrer blev set sammen på Skallingen 27/7, hvilket er ny danmarksrekord. Derudover var der flere observationer af mere end to fugle: 4 fugle blev set samtidig i Vejlerne 4/6-8/7, mens en flok på 3 blev set

Regional fordeling af Silkehejre 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	5-8	4-6	12	4	3	3	5	7-9	3	1	47-54
2006	3-6	3	2-3	0	0	0	4-6	10	2	1	25-31

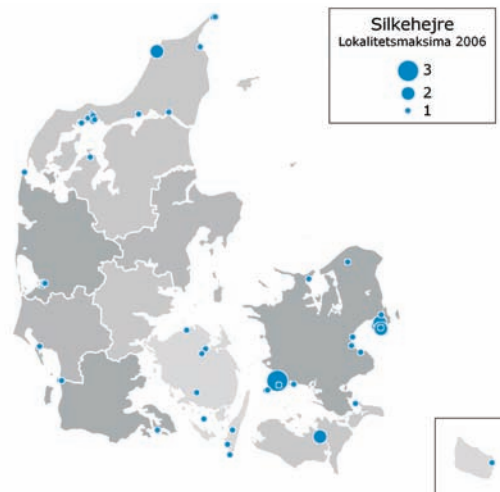
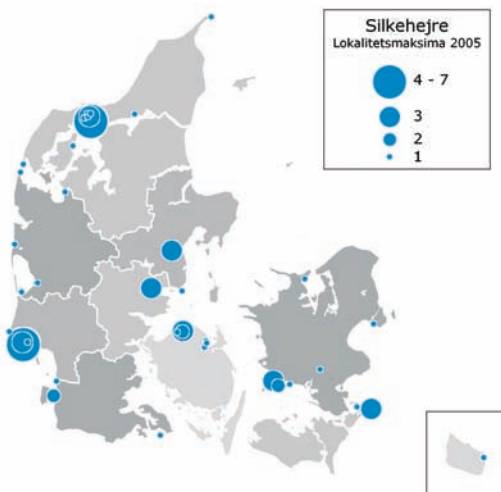
18/5 ved Egebjerg Enge (VE) og derefter Årslev Engsø (ÅH). Samme flok var formodentlig ugen efter fløjet til Fyn, hvor 3 hejrer blev set sammen ved Jersore 25/5 og derefter fortsat østpå til Møn, hvor 3 hejrer blev set trækkende ved Ålebæk Strand dagen efter. Andre tre blev set 3/6 på Skallingen og også Borreby Mose havde besøg af tre på en gang 21/8.

2006

2006 var femte år i træk med 20 Silkehejrer eller flere, hvor gennemsnittet i 90'erne lå på 7 fugle. Årets 50 observationer af ca. 25-31 fugle var først og fremmest koncentreret omkring Nordjylland (3-6), Fyn (4-6) og

Sjælland (10), mens der for andet år i træk og blot for tredje gang nogensinde var en Silkehejre på besøg på Bornholm. De første ankom til landet 18/4 1 Borreby Mose (S), og de sås senere 18. og 20/4 Omø Mose (S), 24/4 1 Arreskov Sø (F) og 25/4 1 Gl. Hviding Enge (RB), mens de sidste blev observeret 14/9 1 SV Gulstavn Mose (F) og 1 Bispeenge (F) samt 23/9 1 Stignæs Vejle (S). 3 Silkehejrer blev set sammen 30/7 Borreby Mose, mens der sås to fugle sammen 9/5 Kærsgård Strand (NJ), 28-29/5 Borreby Mose, 17/7-1/8 Klydesøen (S) og 22/7 Majbølle Nor (LFM).

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Sølvhejre *Egretta alba*

Årstotal		Hyppighed						Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06	2006		2004	2003		
19	31	5	<1	3	4	19	15	31	23	20	203	

2005

Siden 2001 har forekomsten af Sølvhejre været meget ensartet med omkring 15-20 fund om året, således også i 2005 hvor observationerne af de store, hvide hejrer formodentlig drejer sig om ca. 14-19 forskellige fugle. I 90'erne blev der gennemsnitligt set 4-5 fugle på et år. I tråd med tidligere år dukkede de første Sølvhejrer også i 2005 op i starten af april, hvor dens "lillebror" Silkehejren som regel først sås hen imod slutningen af april eller i starten af maj. De første observationer blev 3/4 2 SØ Gedser (LFM), 4-5/4 1 Brændegård Sø (F) og 7/4 1 Brabrand Sø (ÅH), mens årets sidste var 2/10 1 Skærsvø (RB), 17-18/12 1 Skarresø (S) og 22+25/12 1 Lille Åmose (S). De to sidste observationer må formodes at

dreje sig om samme fugl, der desuden blev på Vestsjælland vinteren over. 21-22/5 blev en farveringmærket Sølvhejre set ved Sønder Lem Vig (RK) og Geddal Enge (RK), som viste sig at være mærket som redeunge i Camarque, Frankrig.

2006

Årets fund af 28-31 Sølvhejrer er det højeste nogensinde og omkring ti fugle flere, end hvad der har været normalen de seneste fem år. I Klydesøen (S) og i Lakølv Sø (SJ) blev to fugle set sammen hen over sommeren (henholdsvis 2-4/6, 30/6-10/10 og 20/5 samt 1-12/6), men der var ingen rapporter om mulig yngleaktivitet. En overvintrende Sølvhejre på Vestsjælland, der første

Regional fordeling af Sølvsøje 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	1-3	2	1	2	0	0	4	3	4	0	17-19
2006	3	3	2	0	0	5-7	3	10	2-3	0	28-31

gang blev set 17/12-2005, sås 8-17/1 Lille Åmose (S) og formodentlig igen 12/3 1 S Kalundborg og 18/3 1 Bøtø Nor (LFM). Årets første regulære forårsankomst var 1-2/4 1 Holløse Bredning (S). 2006 sluttede også af med et par vinterfund, da to fugle blev set samtidig 26/12 ved Loldrup Sø og Flyndersø i Nordjylland. Mens

Loldrup-fuglen sås frem til 10/1-2007, blev Flyndersø-fuglen kun en enkelt dag, før den fløj sydpå igen, og det var formodentlig denne fugl, der sås 28/12 Hestholm (RK).

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Sort Stork *Ciconia nigra*

Årstotal		Hyppighed						Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06	1995		2000	1996		
30	34	NA	(16)	29	32	34	31	61	58	48	(946)	

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76. Evt. data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for Årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

Forekomsten er omkring middel med i alt ca. 26-30 fugle i tidsrummet 20/4-1/9. Fundene fordelte sig med 11 forår (april-maj), 10 sommer (juni-juli) og 9-12 efterår (august-september). Der var tre fund af 2 fugle: 13/5 2 kredsende over Skarrild (VE), 14/6 2 Forlev (ÅH) samt 15/7 2 R-SV Gulstav Mose (F). Et af fundene drejede sig om en undsluppet fugl, idet fuglen 4-5/7 Salten Ådal (ÅH) var undsluppet fra AQUA i Silkeborg dagen forinden. Fuglen forsvandt og blev aldrig genindfanget. Enkelte af fuglene blev rapporteret som 1K-fugle, men derudover er der intet i det for os tilgængelige materiale, der tyder på at arten har ynglet i landet i 2005.

Regional fordeling af Sort Stork 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	3-5	1		5	10-12	1	3	3			26-30
2006	6-8	1-2	4-5	3	1-3	7	2	2	2		28-34

2006

Dette års første 'skovstork' dukkede op 1/5 1 N Suserup (S), hvilket var helt normal forårsankomst. Frem til 19/8 blev der rapporteret 28-34 fugle, hvilket var på niveau med 2004 og 2005. Det var udsædvanligt, at der slet ingen fund var efter 19/8. Heller ikke i 2006 blev der rapporteret ynglefund eller noget, der tydede derpå! 2 1K-fugle der gjorde trækforsøg ved Skagen allerede 6/8, var tidligt på den, men 1K-fugle fra sydligere himmelstrøg er tidligere observeret her i landet allerede i starten af august (Lange & Christensen 2003).

(Peter Lange)

Hvid Stork *Ciconia ciconia*

Årstotal		Hyppighed						Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06	1981		1984	1983		
110	140	NA	(216)	(261)	(153)	194	NA	454	362	316	(5415)	
2	3	NA	40	17	6	1	2	-	-	-		

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. For antal fugle mangler årstotal fra 1970-77, 1988-89 samt 1997-98. For antal ynglepar mangler der nøjagtige tal fra 1970-71. Tre største yngleår efter 1970 er 1971: >60 par, 1972: 51 par og 1973: 38 par.

2005

Forekomsten i 2005 lå noget under gennemsnittet for de senere år. Totalen havner på omkring 110 fugle, hvor der som sædvanlig var rig mulighed for at nogle af fuglene blev observeret i flere rapportområder, hvilket er højst sandsynligt med så stor og iøjnefaldende en fugl. Årets første observation blev 4 storke nær Rødby (LFM) allerede 25/1, som med stor sandsynlighed har sin oprindelse i Sverige. Storkene blev også set i området

dagen efter. To storke over Knardrup sø (S) 19/3 kan være det tamme par fra Hvedstrup (S) på udflugt, hvorimod en stork i Odsherred 21/3 måske var det første tiltræk af en ægte vild stork? Årets sidste observationer af fugle der med sikkerhed ikke var svenske projektstorker, var parret i Vegger (NJ), der trak bort 12/9. For oplysning om de ynglende storke: se Nyegaard & Grell (2006). Der var ingen store storkeflokke, og årets største observation ud over ynglefuglene og deres unger på

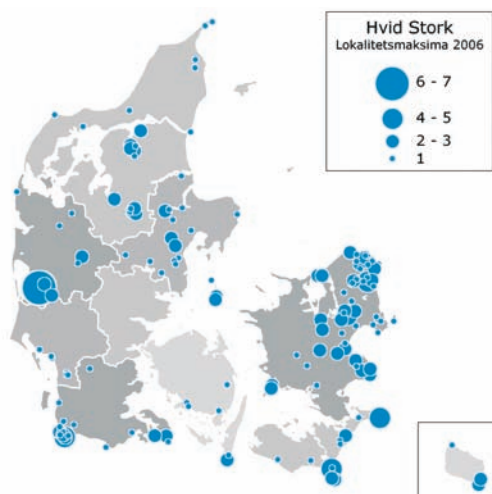
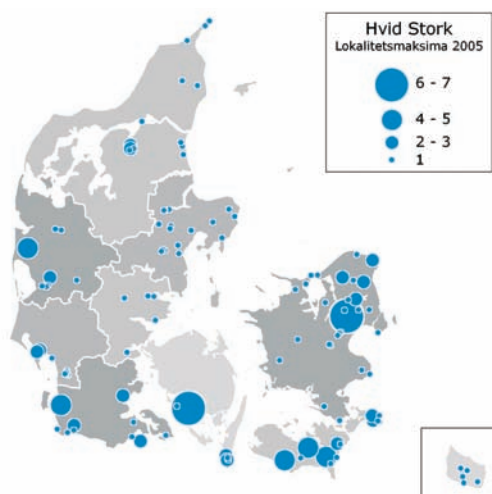
Et af årets tre storkepar i 2006. Hvid Stork på rede ved Rudbøl, 7. maj 2006. Foto: Hans Skov.,

reden i Hvedstrup var således 20/8 6 Fåborg (F), som måske var Hvedstrup-ungerne på vej sydover?

2006

Igen et magert storkeår med en sum på kun omkring 140 storke. Atter blev året indledt med et januar-fund af formodede svenske projekt-storke, idet to storke blev set 22/1 over Hillerød (S). De første observationer af en formodet vild stork var 9/3 1 Højer (SJ) og 31/3 1 Vejlbj (RK). Årets største flok, der blev observeret i foråret, var 7/5 7 NØ Skjern Enge (RK). Igennem sensommeren og efteråret frem til pri. november var der en del fund af 1-2 storke både på Sjælland og i Jylland. Årets sidste blev en stork med svensk ring fundet døende 31/12 ved Frørup (F). Se også DATSY.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Hvid Stork 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	4-7	9-10	4	ca. 11	5-6	18	16	ca. 20	17	2	ca. 110
2006	16	18	5	15-17	0	14-15	6	ca. 50	16	4	ca. 140

Sketork *Platalea leucorodia*

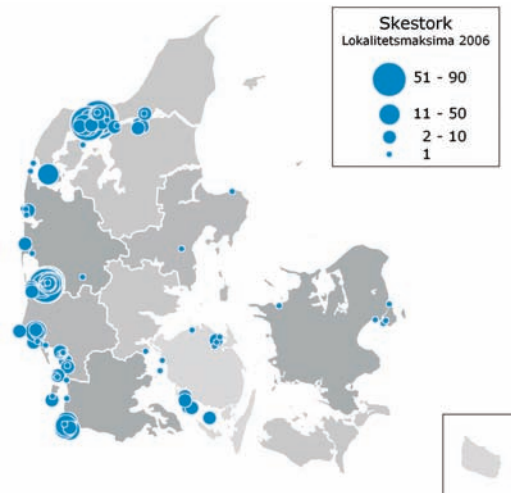
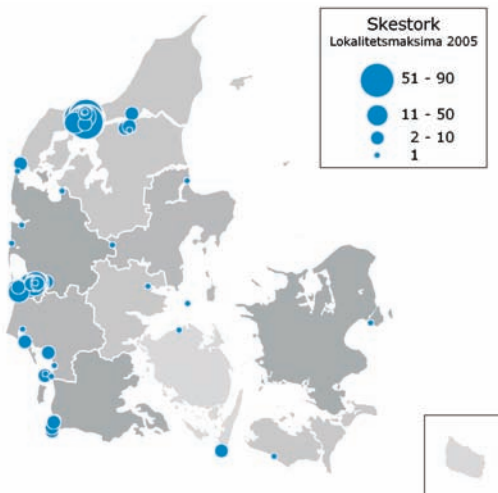
Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2004	
134	143	NA	(3)	8	18	96	78	143	134	132	(958)
21	34	NA	0	0	>1	17	13	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. For antal fugle mangler årstotal fra 1972 og 1976. Der er desuden usikkerhed om, hvorvidt Nordjyllands tal indgår i Rapportgruppens materiale fra 1970-79. Første ynglefund efter 1970 er fra 1996.

2005

Årets første Sketork blev set allerede 15/1 på Agger Tange (NJ), hvilket er første vinterfund i Danmark i

hvert fald i nyere tid. Den hidtil tidligste ankomstdato var 29/2 2004, hvilket vel også, på det yderste mandat, kan kaldes et vinterfund. Forårsankomst skete noget

mere normalt fra 19/3, og i dagene derefter blev de første skestørke registreret på ynglepladserne både ved Skjern Å-mundingen (RK) og i Limfjorden (NJ). Langt størstedelen af indberetningerne var fra yngleområderne i Limfjorden og Skjern Å, samt Vejlerne (NJ), hvor fuglene fra Limfjords-kolonierne fouragerede og samledes med ungerne i løbet af juli-august. Max. blev set 30/8 87 Bygholm Vejle (NJ) og ved Skjern Å max. 17/7 og 20/7 40. Der henvises til Nyegaard & Grell (2006) for yderligere oplysninger om ynglebestanden.

Arten optrådte som sædvanligt meget fåtalligt uden for Jylland. I 2005 var der således kun 4 fund: 6/5 1 ad.

Lidsø-Tjørnebjerg (LFM), 9/5 4 N Bagenkop Havn (F), 22/5 1 fou. Gyldenstens Enge (F), samt 25/5-6/6 1 2K Klydesøen, Vestamager (S).

Årets sidste skestork blev set 28/9-2/10 1 imm. R Bygholm Vejle (NJ).

2006

5/3 1 N Nissum Fjord (RK) og 6/3 1 Ho Bugt (RB) blev årets første Skestørke. Ligesom i 2005 ynglede der Skestørke både i Limfjorden og ved Skjern Å munden. Max. blev set i Vejlerne i løbet af juli-august, hvor der regelmæssigt observeredes over 65 fugle, max. 16/7 85. Det største antal fra Skjern Å området er fra 20/7, hvor der stod 53 i Vesterenge (RK). Se DATSY-rapporten for yderligere informationer om ynglebestanden. Uden for Jylland var der som sædvanligt meget få fund med undtagelse af på Fyn, hvor arten optrådte usædvanligt talrig i 2006, idet der var ikke mindre end 13 fund af op til 3 fugle i perioden 2/5-31/7. Fra Sjælland var der to fund: 2-3/4 blev hvad der antages at være den samme 2K fugl iagttaget på en række lokaliteter rundt om København og 22/4 1 R Alleshave Bugt. Årets sidste fund blev 8/10 1 Bønnerup Strand (ÅH).

(Peter Lange)

84 Skestørke lander ved Vestsøen, Vejlerne, 16. juli 2006. Foto: Jan Skriver.

Europæisk Flamingo *Phoenicopterus ruber*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1985	1995	1996	
4	1	NA	>1	2	(2)	<1	>1	7	5	4	(51)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1971-72, samt 1990.

Der hersker en del forvirring med hensyn til arts- og raceangivelse i DOFbasen, og flere af de i det følgende nævnte fugle er således både indtastet som Stor/Caribisk, Stor Flamingo og Flamingo sp. i DOFbasen.

2005

En Europæisk Flamingo blev opdaget 7/5 i Køge Bugt ved Jersie Strand (S). Den blev iagttaget i området indtil 16/5. Fuglen var uden ringe og opførte sig som en vild fugl. I perioden 9/7-18/7 opholdt en Flamingo sig i Ringkøbing Fjord, hvor den især blev set ved Stau-

ning Havn (RK) med afstikkere til Værnengene. 4/8 var der 2 på Ballum Forland (RB), og 26/8 2 Ballum Forland (indtastet som Stor/Caribisk) - måske de samme fugle?

2006

Årets første Flamingo dukker op 19/4 ved Katholm (SJ) og herefter 19/5 1 Kongeå-slusen (RB), 30/5-3/6 1 Sneum Sluse (RB) og 12/6 Sneum Forland (RB) - nok den samme fugl? Sidstnævnte er ikke racebestemt.

(Peter Lange)

Europæisk Flamingo, Ølsemagle Revle, 8. maj 2005. Foto. Helge Sørensen.

Lille Flamingo *Phoenicopterus minor*

2005

Der foreligger et enkelt fund af denne afrikanske art, idet to fugle opholdt sig på Ballum Forland (RB) i perioden 8-23/10.

2006

12/9 2 Bygholm Vejle (NJ) var det eneste fund.

(Peter Lange)

Sort Svane *Cygnus atratus*

2005

Med en årstotal på 36 fugle et år noget lavere end 2003 (49) og 2004 (52). Sort Svane er blevet registreret i alle årets måneder med flest fugle i marts (10) og september (13), og arten blev truffet i alle regioner, på nær LFM og B. Der var ingen meddelelser om yngleforsøg, og stort set alle observationer drejede sig om enkelt-individer, bortset fra 9/1 2 Hauge (NJ), 16/1-8/8 1-3 Sydlyn (Fårevejle, Ristinge Nor, Tåsinge, Hjelmskov) og 24/7 2 Lakolk Sydsøer, Rømø (SJ).

2006

En betydelig nedgang i antal til kun ca. 25 fugle. Arten blev truffet i alle årets måneder og med flest fugle mellem juli og september (i alt 7-9 fugle). Heller ikke i 2006 blev der konstateret yngleforsøg. Stort set alle fugle blev observeret i landets sydlige del (SJ og LFM) samt langs vestkysten (RB, RK, NJ). De største observationer var: 9-11/3 3 Kongens Mose / Solvig (SJ), 8/6 3 Vensholm (LFM), 23-27/7 6 Lakolk, Rømø (SJ), 22+27/7 3 og 6+23/9 3 Tipperne (RK). Der var langtidsstationære fugle omkring Agger Tange (NJ) og Slivso (SJ).

(Jørgen Staarup Christensen)

Sangvane *Cygnus cygnus*

2005

Yngleforekomst: Samlet blev der konstateret 2 ynglepar. For 4. år i træk ynglede et par på en hemmeligholdt lokalitet i Nordjylland. Parret fik fem unger, hvoraf dog kun en blev flyvefærdig. Desuden var der et par på en Sjællandsk lokalitet, hvor ynglen dog blev opgivet i juni.

Det blev igen et år med mange sommerforekomster, dog var der ikke tegn på ynglefugle på andre lokaliteter end de ovenfor nævnte. Mest bemærkelsesværdigt var 4-6 adulte fugle igennem hele juni ved Lille Vild-

mose (NJ). Den største sommer-observation var 19/6 11 ad. Vorup Eng sø, Randers (ÅH).

2006

Yngleforekomst: Igen i år var der et ynglepar i Nordjylland. Der kom mindst 3, muligvis 4 unger på vingerne, hvoraf en enkelt blev ringmærket (FDN 2007). Der kendes ikke til yderligere ynglefund i 2006. Der var mange sommerfund af typisk 1-2 fugle over det meste af landet. Den største observation fra yngletiden i øvrigt var 13/6 5 Nakskov (LFM).

(Jørgen Staarup Christensen)

Sædgås *Anser fabalis*

Som følge af den eksplosive fremgang for Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus* er det valgt igen at inkludere Taigasædgås (Skovsædgås) *Anser fabalis fabalis* i Årsrapporten. Der skal lyde en stor opfordring til, at alle observatører såvidt muligt racebestemmer Sædgæs, da det er den eneste måde, hvorpå vi kan bevare overblikket over de to racers fremtidige optræden i Danmark. Selvom et stadigt stigende antal i dag racebestemmes i DOFbasen, mangler der især oplysninger om racebestemte fugle vest for Storebælt. I forbindelse med behandling af materialet for 2005 og 2006 er kun racebestemte Sædgæs medtaget, dog er nordjyske og fyn-

ske totaler fra de traditionelle rasteplasser inkluderet med reference til FDN 2006 og 2007 samt Havrevimpnen 2006. Trækkende flokke er generelt ikke racebestemt og derfor ikke medtaget i årstotalerne.

(Jørgen Staarup Christensen)

Taigasædgæs, Lille Vildmose, 18. december 2005.

Foto: Flemming Ahlmann

Taigasædgæs, Lille Vildmose. Foto: Flemming Ahlmann

Taigasædgås *Anser fabalis fabalis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1981	1985	1987	
15.082	14.968	NA	(25.476)	(35.210)	(32.090)	(15.025)	NA	51.931	48.871	45.328	-

Kommentar: Taigasædgåsen er kun inkluderet i Rapportgruppens Årsrapporter fra 1974, 1978-1987, samt 1991 og igen 2005-06. Ovenstående oversigt skal derfor kun anvendes med store forbehold. Samtidig er det usikkert, hvordan gengangere (rastende flokke) er behandlet fra år til år. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

2005

Den danske vinterbestand af Taigasædgås udgør typisk i milde vintre 8-10.000 fugle, mens der i kolde vintre kan opholde sig 18-32.000 fugle i landet. Forekomsten kulminerer typisk i februar, som traditionelt er den koldeste måned, hvorfor et større tiltræk fra Sydsverige kan forekomme (Madsen et. al. 1999). Med en årstotal på 15.082 fugle fordelt med et 1. halvår på 12.014 fugle og 2. halvår 3.068 fugle var 2005 et pænt år for racen i Danmark. De største flokke først på året blev noteret på Lolland, Falster og Syd- og Vestsjælland med 16/1 1000 i selskab med Tundrasædgås ved Jordbjerg Skov (LFM), 29/1 1170 Gunderslevholm (S), 25/1 2200 Bøtø Nor (LFM), 9/2 1037 Saltbækvig (S), 6/3 2800 Bøtø Nor. Fra Nordjylland blev de største antal 23/1 946 Lille Vildmose (NJ), 17/2 730 Ove Sø (NJ) og 9/3 735 Årup/Kvorning Enge (NJ). Antallet af fugle fra januar til primo marts var rimeligt konstant. Marts var en kold fornøjelse med frost og sne over det meste af landet, og Taigasædgæssene forsvandt muligvis længere mod syd, således sås kun en enkelt større flok efter primo marts: 16/3 425 Næsset ved Løvskal (NJ). De sidste fugle var 1/5 2 Arup Kirke (NJ), 21/5 1 Bygholm Vejle (NJ) og 3/6 3 Barn Sø (RB), hvilket var usædvanligt sent.

Efterårets første fugle blev set i Nordjylland med 20/9 135, 21/9 275 og 22/9 350 Hanstholm Vildtreservat (NJ). De største ansamlinger sidst på året var fra 28/10 400 Egebaksande (NJ), 11/12 200 Ydø-Jordbjerg (LFM),

18/12 650 Nørreådalen (NJ), 27/12 320 Tofte Sø, Lille Vildmose (NJ) og 660 Tissø (S).

2006

Forekomsten var på samme niveau som i 2005 med samlet 14.968 fugle fordelt med 13.178 i 1. halvår og 1.790 i 2. halvår. Der var lidt flere fugle i 1. halvår og lidt færre i 2. halvår, især i Østdanmark, hvilket formentlig skyldes en mild december, hvor de svenske vintergæster forblev i Syd- og Mellem Sverige. De største antal (> 500 ex.) fra januar til marts blev: 3/1 800 Lille Vildmose (NJ), 7/1 1300 Tissø (S), 9/1 1300 Tystrup-Bavelse Sø (S), 14/1 1100 Nørreådalen (NJ), 11/2 545 Gjorslev Marker (S), 5/3 2100 Flinting Å's udløb (LFM), 10-11/3 1150 Tjele (NJ) og 19/3 765 Rødby Fjord (LFM). Sidste større ansamling blev set 24/3 700 og 27/3 320 Nørreådalen, hvorefter der kun blev registreret typisk 1-13 fugle forskellige steder i landet, og forårets sidste fugle var 5/5 1 Bastemose (B) og 7-10/5 1-2 omkring Klydesøen og Aflandshage, Amager (S).

I 2. halvår blev langt hovedparten noteret i Nordjylland, hvor de første fugle ankom 29/9 10 og 1/10 320 Rosvang (NJ). Antallet i november var fortsat forholdsvis beskedent med max. 19/11 480 Lille Vildmose, og største antal sås ultimo december med 26/12 641 og 30/12 600 Lille Vildmose. Eneste større observation fra Sjælland var 25/12 225 Holmegårds Mose (S).

(Jørgen Staarup Christensen)

Taigasædgæs, Lille Vildmose, 26. februar 2006, Foto: Flemming Ahlmann

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2004	
13.254	17.637	2	<1	6	65	5500	3867	17.637	13.254	6.254	39.210

2005

Med en samlet årstotal på 13.254 blev sidste års rekordforekomst på 6.252 fugle mere end fordoblet. Forekomsten fordelte sig med 5.722 fugle 1. halvår og 7.532 fugle 2. halvår. Fremgangen skyldtes alene store forekomster på Vestlolland, og det antages, at det er de samme fugle, der er på plads i hele perioden, således er kun max. forekomst indregnet i årstotalen. I december 2004 blev der talt 4.200 fugle Vestlolland, og en lille øgning i antallet kunne konstateres med 14/1 5000 Nakskov Indrefjord (LFM). Efter denne dato trak Tundrasædgæssene tilsyneladende videre til rasteplasser syd for Danmark, således var der fra 1. halvår kun to yderligere større forekomster med 6/2 125 og 6/3 300 omkring Bøtø Nor (LFM). I den øvrige del af landet sås kun mindre antal, flest 14/1 18 Udkæret (B), 2/2 22 Nørre Longelse (F). Langs vestkysten blev typisk mellem 1-6 fugle registreret i flokke af Kortnæbbet Gæs *Anser brachyrhynchus*. De sidste fugle sås 5/5 1 Vest Stadil Fjord (RK) og 3-31/5 1 (skadet fugl) Bygholm Vejle (NJ). De første fugle fra 2. halvår var 20/9 1 Vest Stadil Fjord (RK), 9/10 75 Nakskov Fjord (LFM) og 10/10 23 SV Galøkken (B) + 6 R Udkæret. Fra ultimo oktober ankom Tundrasædgæssene for alvor til Lolland med 24/10 200 og 29/10 1300 Nakskov Fjord (LFM). I løbet af november steg antallet kun svagt og i lighed med 2004 kulminerede forekomsten i december, hvor flest er talt 10/12 6000 Nakskov Fjord, 11/12 7400 på marker ved Ydø-Jordbjerg-Bogø (LFM). Fra andre dele af landet blev kun mellem 1-8 fugle registreret, flest 21/12 8 Filsø (RB).

2006

Fremgangen i antallet af Tundrasædgås fortsatte i 2006 med min. 17.637 fugle, fordelt med 6501 1. halvår og 11.136 2. halvår, og racen passerede dermed for første gang Taigasædgåsen i antal. Igen dominerede forekomsten på Vestlolland, men der kunne også spores fremgang i de fleste af de øvrige regioner, og racen blev for første gang registreret i alle regioner med følgende fordeling: (LFM) 15.099, (S) 847, (F) 239, (SJ) 90, (RB) 122, (VE) 30, (RK) 848, (NJ) 277, (ÅH) 9 og (B) 51, hvilket samtidig betød, at alle regioner bortset fra SJ og B havde

Taigasædgæs, Lille Vildmose, 18. december 2005.
Foto. Flemming Ahlmann.

rekordforekomst af racen. Dette skyldtes formentlig også større ornitologisk bevågenhed som følge af fremgangen på Lolland.

Der var fortsat mange fugle på plads på Lolland først på året med 22/1 4416 Ydø-Jordbjerg (LFM), men også pæne antal 16/1 550 Vester Egesborg, Fladså (S) og 27/1 113 Ulfborg (RK). Ligesom i 2005 forsvandt fuglene fra Vestlolland i januar og februar, og i marts sås de største antal i Vest- og Sønderjylland med max. 19/2 149 Langkær Mærskvej (RK) og 24/2 60 Ballum Enge (SJ). Sidste større forekomst fra 1. halvår var 18/3 79 Indfjorden (RK), og forårets sidste sås 24/4 1 Gyldensten (F) og 27/4-1/5 1 Sneum Engsø (RB).

De første fugle fra 2. halvår var 17/9 7 Nakskov Indrefjord (LFM) og 27/9 21 V Dueodde (B). Større tiltræk til Lolland sås igen ultimo oktober med 22/10 450 Høkke Sø (LFM) og 140 Fredsholm (LFM), og ankomst af rastende gæs var lidt tidligere end de to foregående år med 19/11 3000 Fredsholm (LFM) og 22/11 9630 Ydø-Jordbjerg. Desuden fra Fyn 26/11 160 Emtekær Nor (F) flyvende til rast ved Wedellsborg Gods (F), som var største forekomst uden for Lolland. Forekomsten kulminerede igen i december med 27/12 min. 10.000-12.000 ved Ydø-Jordbjerg. Fra andre landsdele var den største enkeltforekomst 26/12 120 Gørlev (S).

(Jørgen Staarup Christensen)

Grønlandsk Blisgås *Anser albifrons flavirostris*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2002	1995	1989	
3	0	2	2	3	7	6	5	22	16	14	157

2005

I alt blev der set 3 fugle: 30/10 2 ad. R Vest Stadil Fjord (RK) og 1 1K R med Bramgæs 26/11-5/12 Mandø (RB).

2006

Et år helt uden observationer. Vi skal helt tilbage til 1987 for at finde et år uden observationer af Grønlandsk Blisgås.

(Jørgen Staarup Christensen)

Dværgegås *Anser erythropus*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	1999	2000	
13	9	41	<1	3	10	19	20	32	28	24	300

2005

Tidligere var Dværgegåsen en meget sjælden gæst i Danmark med samlet 78 fugle fra 1825 til 1989. (Christensen & Rasmussen in prep.). Fra 1991 til 1996 typisk mellem 1-7 fugle pr. år, men fra 1997 typisk mellem 20-25 fugle, og i samme periode meldes også om mange Dværgegæs i Holland med op til 60 fugle. Dette var sammenfaldende med øget ynglesucces hos de svenske projektfugle. De seneste 2 år er antallet af fugle dog på retur med 2003 (32) og 2004 (16), og med 13 fugle blev 2005 igen et år under gennemsnit. Der var 10 fugle fra 1. halvår og 3 fugle fra 2. halvår.

Alle fund nævnes: 22-24/1 1 2K Holmegårds Mose (S), 20/3 1 Fladet Vildtreservat (LFM), 27/3-6/4 1 ad. Selsø Sø område (S), 2/4 1 2K+ SØ Kronborg (S), 16-30/4 2 ad. Margrethe Kog/Vidåslusen (SJ), 16-17/4 1 Kammerlusen (RB), 30/4 1 (med blå/gul ringe) Rømodæmningen (SJ), 5/5 1 2K R og senere NØ Bolund (S) og 11/5 1 V Tontoft Nakke (SJ).

Fra 2. halvår 15/10 1 Lønborggård (RK), 20/10 1 Vest Stadil Fjord (RK) og 21/10-2/11 1 Kalløgrå (LFM).

2006

For 3. år i træk en nedgang i antal, og med kun 9 fugle, fordelt med 6 i 1. halvår og 3 i 2 halvår blev antallet i 2006 det laveste siden 1998, hvor arten stadig var på SU-listen.

Alle fund nævnes: 5/2 1 Lund Fjord (NJ), 26/2 1 Sydfalster (LFM), 11/3 1 ad. Ribe Holme (RB), 2/4 1 ad. Ø Feddet (S), 9/4 1 SV Tryggevejle Ådal (S), 30/5 1 Lund Fjord/Vesløs Vejle (NJ), og eneste fund fra 2. halvår blev 19/11 3 Fredsholm (LFM).

Før 1997 blev Dværgegåsen primært registreret på de traditionelle gåserastepladser i Vest- og Nordjylland, men arten har i de seneste 10 år været hyppigere på lidt uvante fynske lokaliteter og specielt på østdanske lokaliteter. Specielt på forårstrækket optræder arten mere spredt i landet, hvilket måske er udtryk for en ikke-ned-arvet trækkadfærd hos fuglene fra det svenske udsætningsprojekt.

(Jørgen Staurup Christensen)

Indisk Gås *Anser indicus*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	2006	2005	
56	59	5	(1)	(9)	(15)	42	NA	83	59	56	(358)

Kommentar: Rapportgruppens materiale er særdeles mangelfuldt, hvor arten kun lejlighedsvis har været inkluderet i Årsrapporten. Der er kun oplysninger fra 1971, 1974, 1986, 1989, 1990, 1992, 1999-2006.

2005

Selv om der ikke blev iagttaget større flokke og med en kraftig frasortering af formodede gengangere, endte årets total alligevel på mindst 56 individer. Arten blev truffet i alle årets måneder, flest i maj 16 og september 9 og i alle regioner på nær VE og B. Hovedparten gjaldt enkelt-individer typisk i selskab med Grågås. De eneste observationer af mere end en fugl var: 15/6 2 S Helle Sø (RK) og 1/9 6 T Kammerlusen (RB), heraf blev 3 nedskudt af jæger. En enkelt fugl blev oplyst som 1K, 15/10 Borreby Mose (S).

2006

Årets forekomst på 59 fugle var på niveau med 2005. Arten blev i lighed med tidligere år truffet hele året rundt med flest fugle i marts 10, maj 14 og oktober 12. De største forekomster var 8-21/1 6 Tømmerup/Sølager Strandeng (S), 11/5 3 NØ Skagen (NJ), 3/5-5/6 5 Vest Stadil Fjord (RK) og 9/10 6 Favrholt Voldgrav (S).

(Jørgen Staurup Christensen)

Snegås *Anser caerulescens*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2000	1998	1999	
23	26	1	(7)	(13)	(20)	25	26	46	29	29	(487)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1975-76, 1978-79, 1988-89 og 1996.

2005

Med en forekomst på 23 fugle var 2005 på niveau med de foregående år. Fordelingen var ligeligt fordelt med 11 fugle i 1. halvår og 12 fugle 2. halvår. De første sås 1/1 2 NØ Sønderho (RB), og det er sandsynligvis disse to fugle, som i perioden 5/1-4/5 blev set ved en række

lokaliteter i Vestjylland, hyppigst ved Vest Stadil Fjord (RK). Fuglene blev ultimo marts indfanget og ringmærket af DMU i forbindelse med ringmærkning af Kortnæbbet Gæs (Sandeviften 2005). Mellem 18/2 og 1/5 opholdt 1-2 Snegæs sig ved Vadehavet omkring Ribe. Fra Nordjylland var der følgende fund: 8/4 3 Madsted

(NJ) og 28/4 4 NØ Vandet Sø (NJ) - formentlig de samme fugle, og 3-8/6 2 Bygholm Vejle (NJ). Fra Sjælland 20/5 1 VSV med Grågæs Kongelunden (S) og 19/6 1 Saltholm (S).

2. halvår startede med 14/7 1 T med Grågæs Tontofte Nakke (SJ), og næste sås 27-30/8 3 Vest Stadil Fjord og samme fugle 2/9 3 S Tipperne (RK). Eneste større forekomst herudover var 18-19/10 3 Vejlerne (NJ). Sidste fugle sås 20/10 1 Vest Stadil Fjord og formentlig samme 22/10 1 V Stauning (RK) med Kortnæbbet Gås til overnatning ved Klægbanken (RK).

2006

Med en årstotal på ca. 25-26 fugle et år på niveau med tidligere år med 14 fugle i 1. halvår og 11-12 fugle 2.

halvår. Året indledtes med en usædvanlig observation fra Østjylland af en blåfase-fugl 3/1 Stubbe Sø (ØJ). Sædvanligvis holdt 2 Snegås til i Vestjylland mellem de Kortnæbbede Gæs i perioden 21/1-16/4 og 26/2-6/3 sås 1-2 Snegås på forskellige lokaliteter på Sydlyn samt 1 5/3 Føns Vang (F). Desuden 13-18/3 1 Flensborg Fjord (SJ), 26-31/3 1 Ballum Forland (SJ) og Nordjyllands eneste fra 1. halvår var 9/4 1 Årup (NJ). Fra 2. halvår noteredes de første fugle 28/7 1 Bygholm Vejle (NJ) og 19/8-3/9 4 Tømmerby Fjord/Rosvang (NJ). Ud over de sædvanlige fund fra Vestjylland sås 28/8 1 blåfase Gyldensten (F), 16-17/9 1 Tissø (S) og muligvis samme fugl ved 23/9 Borre Mose (S). Sidste fugl var 29/10 1 Bygholm Vejle.

(Jørgen Staarup Christensen)

Canadagås *Branta canadensis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1984	1997	Flere år	
0	0	NA	(2)	(2)	(2)	<1	NA	2-6	4-5	3	-

Kommentar: Baggrundsstatistik omhandler kun antal ynglepar. Der mangler oplysninger fra 1970-73, 1975-76, 1980-83 og 1991-95.

2005

Yngleforekomst: Der blev ikke konstateret ynglende Canadagås i 2005. De største observationer fra sommeren (juni-juli) var: 6/6 13 NØ Gilbjerg Hoved (S), 14/6 11 Stubbergård Sø (RK), 17/6 15 Bøjden Nor (F), 28/6 15 og 24/7 16 Vesperne og Noret (RK), samt 26/7 21 Venø (NJ).

2006

Yngleforekomst: Der blev heller ikke i 2006 registreret ynglepar. Arten blev i juni og juli truffet over det meste af landet, og de største observationer var: 4/6 27 Klydesøen, Amager (S), 7/6 24 og 13/6 30 Arreskov Sø (F), 11/6 31 NØ Fredensborg-Humblebæk (S) og 12/6 43 Nymindestrømmen (RK).

(Jørgen Staarup Christensen)

Bramgås *Branta leucopsis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2004	
504	675	0	0	0	13	301	221	675	504	366	-

Kommentar: Tabel omhandler kun antal ynglepar. Første ynglepar er registreret i 1992.

2005

Yngleforekomst: Landets eneste koloni på Saltholm (S) kunne igen i 2005 notere en stor fremgang fra 366 par i 2004 til 504 i 2005 (+ 38%). Der blev ikke fundet ynglende Bramgæs udenfor Saltholm, men sædvanligvis sås oversomrende fugle forskellige steder i landet, primært i Sydvestjylland. Flest blev set omkring Margrethe Kog/Vidåen (SJ) 1-12 fugle, Ballum Engsø (SJ) 1-3 fugle og Sneum Engsø (RB) 1-3 fugle. Desuden opholdt sig op til 116 fugle i Rickelsbüller Kog (Tyskland), som kunne ses fra grænsevejen. Der har tidligere været ynglende Bramgæs i Margrethe Kog, hvor det seneste kendte ynglefund er fra 2003.

2006

Yngleforekomst: I 2006 var der fortsat fremgang for bestanden på Saltholm (S) med i alt 675 ynglepar, og 29/7 taltes 2884 fugle på Saltholm. Ud over Saltholm blev der i løbet af juni og juli truffet stationære Bramgæs ved Keldsnor (F) 1-3 fugle, Ballum Sluse (SJ) 5-6 fugle, Sneum Engsø (RB) 2 fugle og Vejlerne (NJ) 1 fugl.

(Jørgen Staarup Christensen)

Bramgæs, Tøndermarsken, 16. april 2006. Foto: Klaus Dichmann.

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2004	2000	
7	15	0	0	<1	<1	8	6	15	11	9	69

Kommentar: Første fund er fra 1983.

2005

Med kun 7 fugle fra kun 3 lokaliteter var forekomsten i 2005 nær gennemsnittet, men noget under de senere års rekordforekomster. Fra 1. halvår 8/3-10/4 1 Stavns Fjord (ÅH), 17/4-22/5 2 Mandø (RB) og 23/4 2 Lyø Trille (S). Fra 2. halvår 18-28/10 1 Mandø (RB) og 2-30/12 1 Stavns Fjord. Noget tyder på, at det er de samme fugle, der vender tilbage år efter år. Alle fugle opholdt sig i flokke af Mørkbuget Knortegås.

2006

Med i alt 15 fugle det hidtil største år herhjemme med 7 fugle 1. halvår og 8 fugle 2. halvår. Året indledtes med 3/1 1 Stavns Fjord (ÅH), og fuglen her sås indtil 7/5. I

perioden 10/4-6/5 noteredes 1-3 fugle ved Mandø (RB), flest 30/4 med 3 fugle, 21/4-21/5 1 Rømødæmningen/Ballum Forland (SJ), 15/5 1 Agger Tange (NJ) og 17. og 21/5 1 Margrethe Kog (SJ). Første observation fra 2. halvår var fra 13/10 Stavns Fjord, hvor den sædvanlige fugl kunne ses indtil 29/12. De øvrige fund var 17/10 1 Tranevejle (LFM), 21/10 1 Næs Søjord (RB), 4/11 og 19/11 1 Gedser Odde (LFM), 12-16/11 1 Nyeng (RB), 20/11-31/12 1-3 Ny Gessinge (F) med 3 fugle 26/11 og 3/12 samt 28-30/12 1 Ristinge-halvøen (F), som regnes for ganganger fra Ny Gessinge. Som tidligere år blev alle fugle set i selskab med Mørkbuget Knortegås.

(Jørgen Staarup Christensen)

Rødhalsed Gås *Branta ruficollis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2001	2004	2006	
8	9	10	<1	>1	3	10	9	18	9	9	125

2005

Et pænt år med en årstotal på ca. 8 fugle, heraf de 7 fra 1. halvår og kun en enkelt fugl i 2. halvår. Den første sås 2/4 1 Ny Frederikskog (SJ) i selskab med 10.000 Bramgæs. Sandsynligvis var det samme fugl, som dukkede op 12/4 1 Kammerlusen (RB) og senere 15-22/4 på Mandø (RB). I samme periode 15/4-19/4 2 ad. ved Margrethe Kog (SJ), og en fugl 22/4-10/5 ved Ballum Sluse (SJ) var formentligt ganganger enten fra Mandø eller Margrethe Kog. På Sjælland sås 22-26/4 1 Lyø Trille (S) og 28/4 1 ØNØ med Bramgæs Kongelunden (S). En ny fugl 1 2K sås 29-30/4 Margrethe Kog (SJ) og forårets sidste fugl var fra 18/5 1 Ø Hammerodde (B) i selskab med 150 Bramgæs.

Fra 2. halvår kun en enkelt fra Vestjylland, som sås 29-30/10 Vest Stadil Fjord (RK), 16/11 Vesterenge (RK) samt 7/11 og 17/11 på Tipperne (RK).

2006

Årets forekomst var med 7-9 fugle på niveau de senere års forekomst. Fordelingen var 3-4 fugle i 1. halvår og 4-5 fugle i 2. halvår. Første fund var en stationær fugl i Vestjylland (RK) som sås i perioden 30/1-9/3 ved Rysensten, Høvsøre, Bøvling Klit og Fjaltring. Muligvis sås den samme sydtrækkende med 15 Bramgæs 30/3 Blåvands Huk (RB). Fra 10/4 til 3/5 var 2 ad. på plads i Margrethe Kog (SJ) sammen med 15.000 Bramgæs. Første fugl i 2. halvår sås 12/10 1 S Gedser Odde (LFM), og atter en trækkende fugl sås 15/10 1 V Hammerodde (B), begge i selskab med Bramgæs. Fra 12/10 til 22/11 var 2-3 fugle på plads i Vadehavet ved Margrethe Kog/Saltvandssøen (SJ), Ballum (SJ), Kammerlusen og Mandø (RB). Alle fund var af enkeltfugle, men data tilknyttet de enkelte fund betød, at forekomsten kan opgøres til mindst to forskellige fugle.

(Jørgen Staarup Christensen)

Nilgås *Alopochen aegyptiacus*

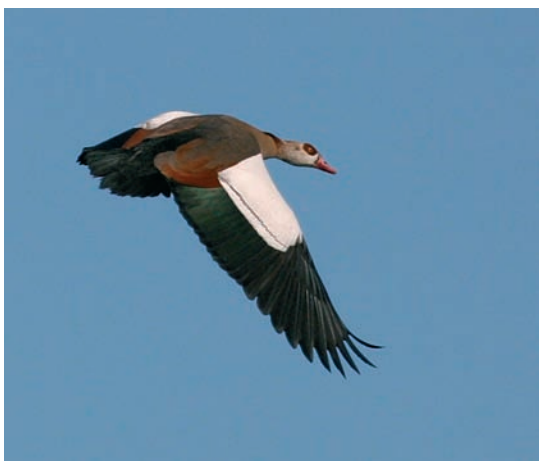
Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2004	
255	354	1	0	0	(8)	135	97	354	255	110	975
2	6	0	0	0	0	3	2	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Første gang arten omtales i Årsrapporten er 1996, men der er muligvis fund før 1996. Første ynglefund fra 2000. Flest par er registreret 2006: 6-8 par, 2003: 5 par og 2004: 4 par.

2005

Nilgåsen fortsatte sin eksplosive fremgang, og rekordforekomsten i 2004 på 110 fugle blev mere end fordoblet til ca. 255 fugle. Nilgåsen blev truffet på 123 forskellige lokaliteter fordelt over hele landet pånær Bornholm.

Der blev kun fundet sikre ynglepar ved Årslev Engso (ÅH) og Klattrup Mose (SJ) mod 4 ynglepar i 2004. Fra januar til marts var månedstotalerne 20-30 fugle, og fra april steg antallet af fugle kraftigt med 113 fugle i april og 78 i maj. Herefter faldt antallet af gæs successivt, og

Nilgås, Årslev Engsø, 28. august 2006. Foto: Peter Nielsen.

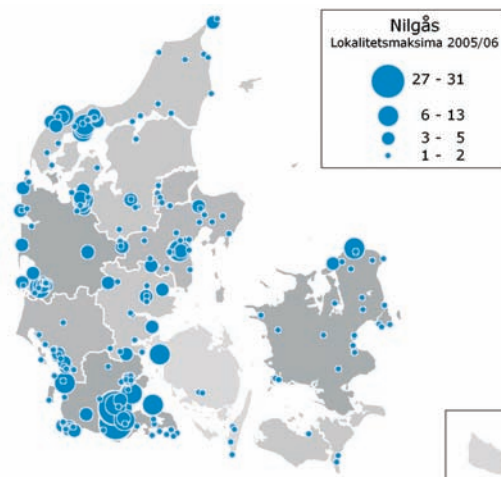
fra september til december kun mellem 10-18 fugle pr. måned. Hovedparten af alle observationer var af 1-4 fugle, de største flokke var 10/1 13 Årslev Engsø og 24/4 9 Flyndersø (NJ).

2006

Fremgangen fortsatte i 2006 med uformindsket kraft og årstotalen nåede 327-354 fugle, fordelt på 120 lokaliteter over hele landet, dog stadig ingen fund fra Bornholm. Det hidtil største antal ynglepar blev registreret med sikre ynglefund (antal unger i parentes) fra: Årslev Engsø (2 pull.) (ÅH), Mossø (5 pull.) (ÅH), Ræhr Grus-

grav (7 pull.) (NJ), Arup/Vesløs Vejle (7 pull.) (NJ), Slivsvø (2 pull.) (SJ) og Klatrup Mose (8 pull.) (SJ). Herudover blev der indberettet ynglefugle fra både Skjernå (RK) og Magisterkogen (SJ) men uden oplysninger om ynglesucces. I lighed med 2005 var der flest fugle i april og maj. I 2006 var der mange store flokke og et stort antal observationer af 4-7 fugle. De største flokke var 4/3 11 Slivsvø (SJ) og 15/4 9 Rejsby Enge (SJ) samt rekordstore ansamlinger 12/9 27 Mjølvs Grusgrav (SJ) og 17/11 31 Uge (SJ), muligvis gengangere.

(Jørgen Staarup Christensen)

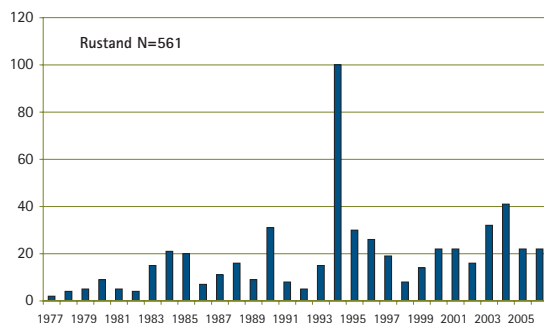
Rustand *Tardorna ferruginea*

Årstotal		Hyppighed						Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06	1994		1995	1984		
22	22	19	(5)	14	(28)	26	23	100	35	29	(611)	

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972, 1975-76 samt 1991. Årstotal fra invasionen i 1994 er kun opsummeret til ca. 100 fugle.

2005

I alt 22 blev set, og der var ingen observationer der tydede på ynglefund. Året indledtes med 20/2 – 13/4 1 hun Amtoft Vig (NJ), 22/2 1 Langli (RB), 10/4 – 11/4 1 hun Tømmerby Fjord (NJ), 16/4 1 Arup Kirke (NJ), 2/5 1 hun Tontoft Nakke (SJ) samt 7/5 1 ad. R Østerild Dæmningen (NJ). Fundene i Nordjylland kunne dreje sig om samme fugl.

Fugle i Danmark 2005 og 2006

Observationerne viste en lille efterårstop. Disse fugle blev set i landets sydlige dele: 8/7 1 hun Rickelsbüller Kog (SJ) og formodentlig samme også set ved Højer Sluse (SJ), 23/7 2 Vesterenge (RK), 4/8 – 17/9 1 ad. hun samt 1 1K Margrethe Kog (SJ), 3/8 4 Kammerlusen (SJ) og samme set ved Rømodæmningen (SJ), 13/8 3 Saltvandssøen (SJ) samt 25/9 1 Ballum Sluse (SJ). Fra Østdanmark var der 26/8 5 Sækkesand (LFM) og senere samme dag 5 Ølseagle Revle (S). Augustobservationerne tyder på et mindre influx sydfra. Årets afsluttedes med 13/11 1 R Låddenmosen (SJ) og 27/11 1 Mintebjerg (SJ). Her kunne der også være tale om samme fugl.

2006

I alt 22 blev set, og der var ingen observationer, der tydede på ynglefund. Året indledtes med 4/1 1 Lemvig Sø (RK), 22/1 1 ad. han Gallehus Skov (SJ) samt 9/2 1 han Højer Kog (SJ). Den største observation var 17/7 3 Klægbanken (RK) og de sidste 16/10 – 29/10 1 Ballum Enge/Rømhø (SJ), 20/10 2 Langli (RB), 1/11 1 ad. han

Keldsand & Trinden (RB), 13/11 1 Nyeng (RB) samt 4/12 1 Skjern Å (RK).

I 2006 blev der set flest i juli. I invasionsåret 1994 med mindst 100 fugle sås også langt de fleste i juli-august.

Det formodes den gang, at disse fugle stammede fra den vildtlevende bestand. Så måske skal fund i juli, august og september betragtes som spontane.

(Jan Smidt)

Pibeand *Anas penelope*

Yngleforekomst: Der var i 2005-2006 ingen sikre ynglefund af Pibeand, men begge år var der enkelte sandsynlige ynglepar, som oftest bedømt ud fra observationer af yngleurolog hun. Atlasundersøgelsen (Grell 1998) vurderede ynglebestanden i 1993 – 96 til ca. 4 – 15 årlige ynglepar. Forekomsten i 2005 og 2006 afviger ikke markant fra dette. Fra 2005 blev der meldt om observationer af en formodet yngleurolog hun både fra Vesløs Vejle (NJ) og på Mandø (RB), og fra 2006 er der

rapporteret formodede ynglefugle fra Ulvedybet (NJ), Lakolk søerne (SJ) og Saltholm (S). Ingen af stederne forelå der sikre ynglebeviser. Arten træffes almindeligt som oversomrende over hele landet, og kan også ligge parvis, og foretage kurtiseringsadfærd, uden at yngle på lokaliteten. Alle indberetninger af ynglefugle bør kommenteres grundigt i notefeltet på DOFbasen.

(Jan Smidt)

Knarand *Anas strepera*

Yngleforekomst: Der er indrapporteret ynglepar fra omkring 40 lokaliteter i 2005-2006, men kun enkelte lokaliteter blev optalt begge år. Sammenholdt med Atlasundersøgelsen (178 – 298 ynglepar på 121 lokaliteter, Grell 1998) var der tal fra langt færre lokaliteter og specielt data fra Lolland og Sjælland synes at mangle i materialet. Nedgangen skyldes derfor nok mere mangelfulde data end en reel nedgang i ynglebestanden. De vigtigste lokaliteter var Vejlerne (NJ) med i alt 34-38 par i både 2005 og 2006 (Nielsen uden år a, b) og Tøn-

2 Pulli af Knarand, Mandø, 23. juli 2005. Foto: Helge Sørensen.

Regional fordeling af ynglepar af Knarand 2005 og 2006.

	Ynglepar min.	Ynglepar max.
NJ	34	41
RK	2	2
RB	9	9
ÅH	0	0
VE	0	0
SJ	57	71
F	82	85
S	12	15
LFM	5	6
B	0	0
Total	201	229

dermarsken, hvor der i Margrethekog var 45 par i 2005 og 35 par i 2006 samt 32 og 18 par i Ydre Koge 2005 og 2006 (Clausen et. al. 2007).

Periodens største tælling blev 1/12-2006 625 Sønder sø ved Søholt (LFM). Søen er i særklasse med hensyn til Knarand, den største tælling uden for Sønder sø blev 20/8-2005 300 Skjern Å (RK). Den største tælling af yngre fugle blev 26/7 2005 90 pull./1K Borreby Mose (S). Der var kun rapporteret 2 ynglepar herfra, så bestandsopgørelsen må formodes at være noget i underkanten.

(Jan Smidt)

Amerikansk Krikand *Anas carolinensis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1994	1995	1984	
6	6	0	0	<1	2	8	9			81	

Kommentar: Første fund er fra 1981.

2005

Årets forekomst blev på 6 fugle, hvilket efterhånden er normalt antal. Alle nævnes: 9/4 - 23/4 1 han Bygholm Vejle (NJ), 30/5 1 han Frederiksdal Hede/Hedemose (ÅH), 16/4 - 27/4 1 han Gåsesøen – Ulvshaleskoven

(LFM), 5/6 – 8/6 1 han Klydesøen, Vestamager (S), 4/7 1 han Rærup (NJ) samt 23/3 – 24/3 1 han Tontoft Nakke (SJ). Tidsmæssigt passede fundene også ind i mønstret fra de senere år, da alle blev set i 1. halvår. Observationen fra Ulvshale var den første fra LFM.

2006

Årets forekomst er for 2. år i træk opgjort til 6 fugle, alle nævnes: 8/1 1 Thorsminde Havn (RK), 26/1-1/3 1 han Nyord Enge (LFM), 26/3 1 han Vilsted Sø (NJ), 1/4 1 han Bygholm Vejle (NJ), 15/4 1 han Ballum Sluse (SJ) samt 16/5-17/5 1 han Sneum Engsø (RB). Fund før ult. marts må karakteriseres som sjældne.

Den regionale fordeling viste ikke uventet en overvægt i fund fra den vestlige del af landet. Den tidsmæssige fordeling viser at arten kulminerer ult. marts til pri. juni og den er en meget sjælden efterårsgæst. Antal fugle pr. år stiger pludseligt i 1997 fra 1-2 fugle årligt til 7-9 fugle om året.

(Jan Smidt)

Regional fordeling af Amerikansk Krikand 1981 - 2006.

NJ	19
RK	29
RB	7
ÅH	2
VE	2
SJ	9
F	1
S	10
LFM	2
B	0
Total	81

Atlingand *Anas querquedula*

Yngleforekomster: Arten blev registreret ynglende på ca. 50 lokaliteter i 2005-2006. Under lokalitetsregistreringen 1993 - 1996 blev der sammenlagt registreret 260-300 ynglepar på 108 lokaliteter (Grell 1998). De vigtigste lokaliteter var Vejlerne (NJ) med 12-13 par i 2005 og 33-35 par i 2006 (Nielsen u. år b) og Tøndermarsken, hvor DMU optalte 15 og 19 par i Ydre Koge i 2005 og 2006 og 15 og 8 par i Margrethekog i 2005 og 2006. Magisterkogen, Rudbøl Sø og Hasberg Sø blev desværre ikke optalt i hverken 2005 eller 2006, her var der 7 par i 2004 (Clausen et. al. 2007). For en række af de

øvrige lokaliteter skønnes materialet at være mangelfuldt. Sammenlignes de sidste tre bestandsopgørelser for Atlingand, ses en tydelig nedadgående trend.

	1993-96 (Grell 1998)	2000	2005-06
Atlingand ynglepar	260-300	Min. 171	88-137

Nedgangen vurderes til ikke at være reel, men skyldes manglende data. Måske er her en kandidat til DATSY.

(Jan Smidt)

Regional fordeling af ynglepar af Atlingand 2005 og 2006.

	Ynglepar
NJ	18-37
RK	8-14
RB	0-1
ÅH	2-3
VE	0
SJ	33-34
F	18-24
S	7-20
LFM	2-4
B	0
Total	88-137

Atlingand, han, Skjern Enge, 16. april 2005. Foto: Helge Sørensen.

Rødhovedet And *Netta rufina*

Årtotal		Hyppighed						Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06	2006		2005	1994/95		
50	40	NA	(8)	12	12	23	19	50	40	20	(463)	
12	10	NA	(2)	<1	<1	5	4	-	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972 og 1974-76. For ynglefugle mangler oplysninger fra 1971-1972 og 1974-76.

2005

Forekomsten kan gøres op til 20 fugle, når der ses bort fra ynglefuglene. Første fund var 20/3 5 han Hejrede Sø (LFM) og 2 han + 1 hun Ribe Østerå (RB). Nyegaard & Grell (2006) opgør ynglebestanden til 12 sikre eller

sandsynlige par - alle i Maribosøerne (LFM), dette var en fordobling i forhold til 2004. Den positive udvikling i Maribosøerne skal dels ses på baggrund af den stærkt forbedrende miljøtilstand i søerne og dels styrkelse af den Holstenske bestand (Nyegaard & Grell 2006). Der

var ikke modtaget oplysninger om ynglefremkomst andre steder. Største flok blev 29/10 10 han + 8 hun Hejrede Sø (LFM). De sidste fugle blev 2/11 1 han Ydernæs (S), 5 – 13/11 1 han Selsø Sø (S) samt 13/11 1 han Tryggelev Nor (F).

2006

Forekomsten kan opgøres til 14 fugle uden for LFM. De første blev 3/3 1 hun på havet ved Nysted By (LFM), dernæst en næsten invasionsagtig optræden på Bornholm hvor der ikke er iagttaget fugle siden 1993. Her blev der set 31/3 – 20/4 1 ad. hun Salthammer (B) - i

perioden 17/4-20/4 i selskab med 1 han og 2/4-9/4 1 han Sandkås (B). Det er nærliggende at tro, at det er hannen fra Sandkås, der har fundet til Salthammer. Herefter var der observationer fra 13 lokaliteter med max. 11/5-13/5 1 han + 1 hun Hvidkilde Sø (F). Sidste fugl blev 24/12-30/12 1 han Ølseagle Revle (S). Ynglebstanden i Maribosøerne er ikke optalt i 2006, men på baggrund af spredte iagttagelser af min. 10 par, vurderedes det, at bestanden havde samme omfang som i 2005 (DATSY).

(Jan Smidt)

Rødhovedet And, han og hun, Salthammer Odde, Bornholm, 16. april 2006. Foto: Steen E. Jensen.

Kongederfugl *Somateria spectabilis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1994	1995	1984	
7	16	NA	>1	4	11	14	12	20	19	16	253

2005

Årets forekomst blev på 7 fugle, som er under gennemsnit. I perioden 8/1- 9/4 sås 4 fugle: 8/1 1 han V Kors-hage (S), 1/4 2 han S Kronborg (S), 9/4 1 2K han S Kronborg. Fra efteråret følgende: 2/11 1 han R Ho enge (RB), 3/12 1 hun R Asserbo Strand (S) samt 9/12 1 han Ø Melby Overdrev (S).

2006

I alt er der rapporteret 16 fugle, hvilket er omkring gennemsnittet. I perioden 29/1-14/4 sås 8 fugle: 29/1 1

han Søren Jessens Sand (RB), 12/2 2 ad. han SØ Kors-hage (S), 29/3 1 ad. han SØ Gedser Odde (LFM), 2/4 1 2K han Ø + 1 ad. hun Gedser Odde, 13/4 1 3K han Ø Gilbjerg Hoved (S) samt 14/4 1 ad. han Hammeren (B). 2. halvårs forekomst blev set i perioden 8/10-12/12: 8/10 1 2K han S Gedser Odde (LFM) og samme dag 1 2K+ han V Kikhavn (S), 4/11 1 ad. han VSV Kikhavn, 5/11 1 2K+ han VSV og 1 ad. han VSV Kikhavn, 26/11-21/12 1 ad. han rst Hjerting Strand/Sjelborg Strand (RB), 10/12 1 ad. han SSØ Kikhavn samt 12/12 1 ad. han NV og 1 3K+ han NNV Korshage (S).

(Jan Smidt)

Stellersand *Polysticta stelleri*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1985	2005	Flere år	
0	8	13	2	4	4	5	14	8	7	121	

Kommentar: Der er set 7 fugle i 1993, 1994 og 2000.

2005

Der var ingen observationer af arten i landet fra 2005 i lighed med 2004.

2006

I alt 8 fugle, som var pænt over gennemsnittet og alle

fund i den østlige del af landet. Alle nævnes: 18/1 1 ad. hun Smidstrup Strand (S), 21/1 1 han Dragør sydstrand (S), 3/2 1 hun Vester Sømark (B), 28/3 1 hun SØ Gedser Odde (LFM), 27/4 - 2/5 1 2K han Maderne (S), 27/5 2 2K hun Ulvshale Nordstrand (LFM) samt 28/11 1 1K Hammeren (B).

(Jan Smidt)

Stor Skallesluger *Mergus merganser*

Kun ynglefund og sommerfund omtales.

2005

Uden for det normale yngleområde, som er Sydøstsjælland, Møn, Falster samt Als var der iagttagelser af i alt 27 formodentlig oversomrende individer: Vejlerne (NJ) 1, Ringkøbing Havn (RK) 2, Aflandshage (S) 2 /imm. samt enkelt-dags observationer fra 4 andre lokaliteter. Se også DATSY (Nyegaard og Grell 2006) for oplysninger om ynglebestanden.

2006

Uden for udbredelsesområdet var der iagttagelse af i alt 56 oversomrende individer: Frederiksværk Lystbådehavn (S) op til 7, Kammerslusen (SJ) 2, samt enkelt-dags observationer fra 12 andre lokaliteter. Yngleforkomsten blev i DASTY opgjort til 42-55 par.

(Jan Smidt)

Stor Skallesluger, Strødam Enge, 5. marts 2006. Foto: Helge Sørensen.

Amerikansk Skarveand *Oxyura jamaicensis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1985	2006	Flere år	
3	9	0	0	(<1)	<2	5	5	11	9	9	(65)

Kommentar: Der er lidt usikkerhed om antal fugle i 1980'erne, hvorfor artstotalen skal tages med forbehold.

2005

Der blev registreret i alt 3 fugle: 25/4-12/5 1 han Sundet, Faaborg (F), 14/5-29/6 1 han Søndersø (LFM) samt 29/8-8/9 1 han Selsø Sø (S).

2006

Årets forekomst blev noget større end i 2005 med i alt 9 fugle. Fra Maribo Søndersø (LFM) er der flg. serie af observationer: 15/4 og 28/5 1 par, 23/7 1 han, 19/8 1 hun, 20/8 1 han og 3 hun, 22/8 1 han, 22/10-29/12 1 hun (5 observationer). De øvrige fund var: 9/7- 24/10 1 ad. han Selsø Sø området (S), 12/9 1 han + 1 hun Rørresø (LFM), 7/10 1 brun Røgbølle Sø (LFM), 14/10 -26/12 1 ad. han Hovvig (S) og 3/11-25/12 1 hun R Oldenor (SJ).

Kerneområdet i 2006 var Maribosøerne: Rørresø samt Røgbølle Sø. Det vurderes, at bestanden er stabil trods det at den bekæmpes.

Amerikansk Skarveand stammer oprindeligt fra lande udenfor Europa og er enten undsluppet fra fangenskab eller blevet udsat. Den må reguleres hele året, da arten er uønsket i den danske natur. Skarveanden kan krydse sig med den meget sjældne og truede Hvidhovedet And og dermed medvirke til, at Hvidhovedet And forsvinder, fordi den så at sige fortyndes ud med Amerikansk Skarveand.

Der findes et samarbejde omkring invasive arter, som samler information og data om bekæmpelse af invasive arter i Norden, Baltikum og de Centraleuropæiske lande. Portalen findes på <http://www.nobanis.org>.

(Jan Smidt)

Rovfugletrækket 2005 og 2006

I det følgende præsenteres i tabelform en oversigt over rovfugletrækket på en række udvalgte lokaliteter. Kun fugle rapporteret som trækkende er medtaget i oversigten, medmindre andet er oplyst. I de tilfælde hvor træktotalerne er opgjort i lokalrapporter af fuglestationsgrupper eller af tilsvarende lokale observatørgrupper, er disse tal anvendt i tabellen.

Der skal knyttes flg. bemærkninger til de enkelte lokaliteter:

Skagen (NJ): Tallene er sammenstillet i rapportererne Fugle og Dyr i Nordjylland 2005 og 2006.

Blåvandshuk: Tal fra 2005 er fra DOFbasen. Data fra 2006 er hentet fra <http://www.blaavand-naturcenter.dk>.

Nordøstdjursland (ÅH): Betegnelsen omfatter data fra Grenå, Fornæs, Gjerrild Nordstrand og lokaliteter herimellem. Tallene er sammenstillet af lokalrapportgruppen ved DOF Århus Amt.

Tontoft Nakke og Sønderskoven (SJ): Tallene er sammenstillet af Dennis Langholz. Dækningen ved Sønderskoven i 2005 var på 52 obsdage, hvoraf der på de 35 blev observeret i mindst 4 timer. Dækningen vurderes at være nogenlunde af samme omfang i 2006. Aktiviteten har været stærkt stigende siden 2003.

Sydlangeland (F): Data er sammenstillet af Jacob Sterup.

Rørvig (S): Data er hentet fra <http://rfst.dk/>. Fugle registreret på trækforsøg er medtaget i tallene fra Rørvig.

Gilbjerg (S): Data fra 2005 er fra DOFbasen. Kun data indtastet fra lokaliteten Gilbjerg Hoved er medtaget. Data fra 2006 er leveret af Morten Rasmussen.

Hellebæk (S): Data er samlet af Steen Søgaard.

Kongelunden (S): Data er hentet fra DOFbasen. Preben Berg har løbende opdateret træktotaler under observerne 2300PB og 2300KL og suppleret med indtastede oplysninger fra observatører uden for den faste stab af observatører ved Kongelunden.

Stevns (S): Data er samlet af Tim Andersen. Antallet af obsdage er begge år omkring det sædvanlige, med 50 eller lidt under.

Gedser (LFM): Data er fra DOFbasen.

For en række lokaliteter ud over de i tabellen nævnte foregår der tillige mere eller mindre systematiske træk-tællinger. Det gælder f.eks. Rosenvold (VE), Fanø (RB), Stigsnæs (S), Hyllekrog/Saksfjed (LFM), Hammeren (B) og Dueodde (B). Det har desværre ikke været muligt inden for den til rådighed værende tid at fremskaffe data fra disse lokaliteter til denne oversigt. Der skal hermed lyde en opfordring til, at man lokalt påtager sig at samle data, og publicerer dem så de er tilgængelige for Årsrapporten. Dette kan passende ske i enten DOFs lokalblade eller på websider.

Lærkefalk, 2K, Skagen, 27. maj 2005. Foto: Knud Pedersen.

Rovfugletræk 2005-2006

Forår 2005	Skagen (NJ)	NØ Djursland (ÅH)	Tontoft Nakke (SJ)	Rørvig (S)	Gilbjerg (S)	Hellebæk (S)
Hvæpsevåge	325		8	330	467	591
Sort Glente	5-10		1	3	4	5
Rød Glente	23	26	10	52	42	125
Havørn	6	12		14	3	29
Rørhøg	179	59	35	149	77	89
Blå Kærhøg	208	19	6	120	52	42
Hedehøg	16		1	2	2	2
Duehøg	6		3	30	14	14
Spurvehøg	1661	581	242	1746	1917	702
Musvåge	1363	3577	1775	5180	2222	9640
Fjeldvåge	330**	>10	11	310	97	73
Kongeørn	?	1				1
Fiskeørn	322	34	4	153	91	124
Tårnfalk	540	25	6	80	89	25
Aftenfalk	4	2		1	1	1
Dværgfalk	388	>15	16	122	81	27
Lærkefalk	117	4	2	50	66	17
Vandrefalk	86	12	3	42	20	15

*Tallet er sæsonrekord for lokaliteten. Oplysninger herom er kun medtaget, hvor det er oplyst af observatørerne.

**Tallet er forbundet med usikkerhed, eller lokale ynglefugle kan være medregnet.

Forår 2005	Skagen (NJ)	NØ Djursland (ÅH)	Tontoft Nakke (SJ)	Rørvig (S)	Gilbjerg (S)	Hellebæk (S)
Hvæpsevåge	512	61	5	28	56	68
Sort Glente	5	2	1	1	2	2
Rød Glente	10	58**	28	31	38	70
Havørn	10		1	10	10	8
Rørhøg	257	54	42	138	113	63
Blå Kærhøg	298	10	5	105	115	34
Steppehøg	8		1	2	2	
Hedehøg	16	2		9	3	1
Duehøg		2	4	19	28	12
Spurvehøg	1982	525	293	1564	2517	361
Musvåge	88	3078	747	1675	1626	4246
Fjeldvåge	328	3	4	238	131	23
Kongeørn				1		1
Fiskeørn	218	23	9	77	95	74
Tårnfalk	814*	15	25	128	286	26
Aftenfalk	6	3		2	1	1
Dværgfalk	262	21	5	97	113	29
Lærkefalk	332*	45	3	161*	152	54
Vandrefalk	78	16	1	23	20	12

*Tallet er sæsonrekord for lokaliteten. Oplysninger herom er kun medtaget, hvor det er oplyst af observatørerne.

**Tallet er forbundet med usikkerhed, eller lokale ynglefugle kan være medregnet.

Rovfugletræk 2005-2006

Efterår 2005	Blåvand (RB)	Sønder-skoven (SJ)	Sydlangeland (F)	Gedser (LFM)	Stevns (S)	Rørvig (S)	Hellebæk (S)	Kongelunden (S)
Hvepsevåge	5	417	1323	98	2241	167	375	413
Sort Glente		3	3	1	10*	1		
Rød Glente	8	99	352	121	1344*	50	37	97
Havørn	2	10		6	24	6	8	5
Rørhøg	38	51	202	29	455	47	67	47
Blå Kærhøg	25	14	42	14	115	39	72	87
Hedehøg		1	1		2			
Duehøg		2		1	20	2	10	3
Spurvehøg	214	460	2727	1175	6729	397*	947	2303
Musvåge	28	8892	6583	660	9888	3343*	20456	3415
Fjeldvåge	2	6	32	180	193	35	42	86
Kongeørn					5*		1	
Fiskeørn	7	26	99	13	190*	29	38	29
Tårnfalk	166	57	147	25	372	27*	58	73
Aftenfalk			1	1			3	
Dværgfalk	55	19	69	15	83	12	33	62
Lærkefalk		7	34	4	15	3	3	5
Vandrefalk	15	15		1	30	4	9	6

*Tallet er sæsonrekord for lokaliteten. Oplysninger herom er kun medtaget, hvor det er oplyst af observatorerne.

**Tallet er forbundet med usikkerhed, eller lokale ynglefugle kan være medregnet.

Efterår 2006	Blåvand (RB)	Sønder-skoven (SJ)	Sydlangeland (F)	Gedser (LFM)	Stevns (S)	Rørvig (S)	Hellebæk (S)	Kongelunden (S)
Hvepsevåge	24	79	487	386	4323	38	936	81
Sort Glente			2		6			
Rød Glente	2	46	196	355	889	8	24	27
Havørn	1	3	2	9	24	6	4	6
Rørhøg	135*	25	267	72	383	83*	34	59
Blå Kærhøg	21	16	36	35	64	53	56	60
Steppehøg		1		2	1			
Hedehøg					4		1	
Duehøg	3		1	1	5	6	5	1
Spurvehøg	297	571	3709	2801	5388	1052*	1682	1863
Musvåge	22	9409	3953	1170	8445	2998	17844	1965
Fjeldvåge			1	234	53	2	22	12
Kongeørn							1	
Fiskeørn	9	9	53	34	130	30	35	13
Tårnfalk	211	40	538	138	338	73*	1	142
Aftenfalk	1		3			1		
Dværgfalk	74	17	122	109	101	10	61	56
Lærkefalk	3	7	57	14	20	9*	6	7
Vandrefalk	25	10	17	3	33	3	22	4

*Tallet er sæsonrekord for lokaliteten. Oplysninger herom er kun medtaget, hvor det er oplyst af observatorerne.

**Tallet er forbundet med usikkerhed, eller lokale ynglefugle kan være medregnet.

Sort Glente *Milvus migrans*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2000	
125	139	NA	33	59	69	101	91	139	125	115	2323

Sort Glente, Skagen, 1. maj 2005. Foto: Flemming Ahlmann.

Begge år var forekomsten fænologisk indenfor det normale (ult. marts-med. oktober), men med totaler begge år lidt over (2005) til noget over (2006) gennemsnittet. Noget af stigningen kan dog skyldes en ikke helt så hårdhændet frasortering af gengangere. Men det støt stigende antal bidragydere til DOFbasen spiller helt sikkert også ind her.

2005

Årets forekomst ligger med omkring 100-125 fugle lidt over de senere års. De første dukkede op 22/3 i Hammeren (B) samt 3/4 2 ad. Ø Hellebæk (S). Første halvårs sum lød på omkring 75 fugle. Her skal nævnes 3/6 4 S Gulstav (F).

Sensommeren og efteråret bød på i alt omkring 30 fugle, heraf 15-20 på Sjælland. Den sidste var 13/10 i Ø Borreby Mose (S).

2006

De første observationer var 29/3 i NØ Maglemosen (S) samt 8/4 i Sose (B). Skagen (NJ) havde et stort år, med mange trækforsøgende fugle, det samme gælder Århus Amt. De bedste dage var 12/6 5 TF Flagbakken (NJ) samt 23/4 3 NØ Klise Nor (F). Forårstotalen lød på i alt ca. 100 fugle. Ligesom de foregående år er der en del fund henover sommeren.

Efterårets forekomst, i alt ca. 25 fugle, blev afsluttet med 11/10 1 T og 2 R Saksfjed/Store Brunddrag (LFM) og samme dato 2 T Masnedø (S) (de samme fugle?).

(Peter Lange)

Regional fordeling af Sort Glente 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	15-20	4-6	1	10	3	6	13-15	30-40	16-21	3	101-125
2006	35-40	3-5	5	15-17	4	4	10-11	25-28	16-17	7	125-139

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2005	2006	2003	
639	631	NA	(36)	88	115	563	319	639	631	485	(5095)
13	16	NA	0	0	2	11	9				

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1970-72. Første ynglefund efter 1970 er fra 1995. For yngleforekomst se DATSY-rapporten.

Havørn observeres nu så hyppigt, at det for visse rapportområder er vanskeligt at overskue de mange poster og dermed at opgøre det reelle antal fugle. Opgørelserne over antal fugle i de enkelte regioner er derfor forbundet med betydelig usikkerhed og må højst tages for vejledene.

For at lette arbejdet med at danne et overblik over de mange poster, opfordres der til at angive klokkeslet, alder, dragtkendetegn og evt. medobservatører så nøj-

agtigt som muligt ved indtastning i DOFbasen!

Der opfordres til øget opmærksomhed omkring aldersangivelserne på Havørnene. Se f.eks. 19/3 2005, hvor den samme trækkende fugl ved Hellebæk er indtastet med ikke mindre end 5 forskellige aldersangivelser. Evt. data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for Årsrapporten. Der henvises til DATSY.

Fortsættes på næste side

Regional fordeling af Havørn 2005 og 2006. Tallene fra S og LFM er skønnede antal.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	43	14	16	53	10	43	ca. 50	ca. 250	ca. 150	10	ca. 639
2006	ca. 70	ca. 15	10	114	17	ca. 30	ca. 50	ca. 220	ca. 100	5	ca. 631

2005

I løbet af årets første tre måneder blev der flere steder observeret to-cifrede antal af rastende og fouragerende ørne, især omkring Sjælland. Det gælder således Saltholm (max. 12 R 15/1), Præstø Fjord max. 10 R på isen 28/2, 7/3 12 Stege Bugt, sad på isen mellem Kalvehave og Nyord, og samme dag var der 11 på isen udfor Gavnø samt 10 i Præstø Fjord! – dvs. i alt 33 omkring Sydsjælland den dag!. Desuden 6/2 14 Avnø/Svinø Vig (S). De mange ørne er formentlig tvunget hertil af is og kulde i Sydsverige.

Forårstrækket var efterfølgende ganske stort flere steder, og både Skagen og sjællandske træksteder melder om antal tæt på eller over rekord. Trækket kulminerede i marts på Sjælland og april ved Skagen, med maks. 19/3 5 T Hellebæk (S), 20/3 9-10 T Hellebæk, 28/3 7 T Saltholm (S) samt 25/4 6 TF Skagen (NJ).

Ynglebestanden var på 12 par, hvoraf 9 var succesfulde og fik i alt 16 unger (Nyegaard & Grell 2006). Udover de kendte ynglepar var der flere steder i landet mere eller mindre stationære adulte fugle, hvilket tyder på at flere ynglepar er på vej.

Efterårstrækket blev indledt pri. august med den første trækkende over Stevns 9/8. Stevns havde som det bedste efterårs-træksted en total på i alt 24 trækkende, hvilket var over middel. Traditionen tro blev der ikke rapporteret de helt store koncentrationer af rastende fugle i årets sidste måneder. Det største tal var 20/11 6-7 Maribosøerne (LFM).

2006

Atter et stort år med rigtig mange observationer fordelt over det meste af landet. Der bliver nu set Havørn næsten året rundt over det meste af landet, hvor der er fjorde eller større søer. Kun i dele af Limfjordsområdet,

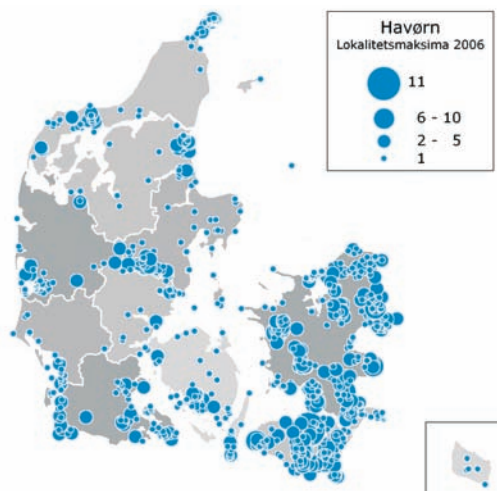
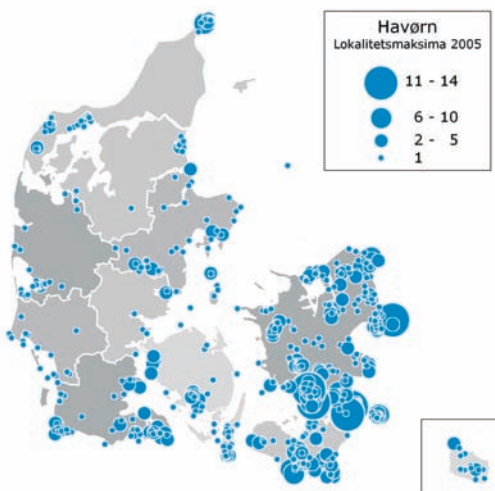

Havørn, 1K, Hejrede Sø, Lolland, 19. november 2005.
Foto: Mogens Hansen.

de indre dele af Jylland samt Bornholm er Havørnen endnu et sjældent syn! (se kort).

I første halvår sås atter en række større koncentrationer af Havørne rundt omkring Sydsjælland og øerne, og på ihvertfald følgende områder var der omkring eller over 10 fugle: Guldborgsund (LFM), Maribosøerne (LFM), Nyord/Ulvsund (LFM), Gavnø-området (S), Præstø Fjord (S), Saltholm (S) samt Tissø (S). Se også træktabellerne og DATSY.

(Peter Lange)

Steppehøg *Circus macrourus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005 (SU)	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2002	
22	42	16	<1	3	4	19	16	42	22	22	229

Kommentar: Årstotal for 2005 er fra SU-rapport 2006.

Steppehøgen er taget af SU-listen fra og med 2006 og optræder dermed for første gang her i Årsrapporten. Fra 2005 er der godkendt 22 individer fra tidsrummet 3/4-9/10 (Amstrup m.fl. 2006).

Ifølge SU er der i alt godkendt 185 fund af i alt 187 fugle siden det første fund i 1858 og frem til og med 2005. Yderdatoerne for forekomsterne i Danmark er 3/4 og 18/11 (www.netfugl.dk). En udvikling modsvarende den i Danmark er også registreret i Sverige, hvor der fra og med 2001 er observeret 58, 41, 44, 46 og 42 Steppehøge pr. år (Strid 2006). Også i Sverige er arten taget af SU-listen fra og med 2006.

2006

Med en total på over 42 fugle, blev det første år hvor Steppehøgen ikke var SU-art klassisk, idet det ofte ses at antallet af fund af en art stiger kraftigt når den tages af SU-listen. Der er også nogle af fundene, der virker noget svagt dokumenteret (f.eks. indtastet på DOFbasen uden ledsagende kommentar i notefeltet!), men selv når disse fraregnes er der stadig tale om et meget stort år. Den første dukkede op allerede 4/4 1 2K R Lakolk, Rømø (SJ), hvilket var Danmarks næsttidligste nogensinde, kun overgået af en adult han ved Rørvig d. 3. april 2005. Også meget overraskende med en så tidlig 2K fugl. Den næste var mere normal 24/4 1 2K T Grenen (NJ). Skagen området havde i alt ca. 13 fugle i perioden frem til 26/5, med max. 6/5 1 ad. han og 2 2K samt 7/5 3 2K. Forårets sidste var 31/5 1 han 2K NØ Vesterlyng (S). Et fund i juni afventer yderligere dokumentation før det tælles med, da det falder udenfor det øvrige forekomstmønster.

Regional fordeling af Steppehøg 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2006	18	0	0	1	0	5	0	8	min. 10	0	42

Hedehøg *Circus pygargus*

Hedehøg, Ballum Enge, 6. maj 2005. Foto: Inger Andersen

Efterårets forekomst blev på i alt ca. 16 fugle i perioden 29/8-25/10. Her skal nævnes 11/10, hvor i alt 3-4 Steppehøge blev set ved Saksfjed/Hyllekrog (LFM): 3 1K T samt 1 1K R.

Aldersfordelingen var:

ad:	6	(14%)
2K:	24	(57%)
1K:	12	(29%)
Ialt:	42	

Fugle indberettet uden alders- og/eller kønsangivelser er ikke medtaget i oversigten.

(Peter Lange)

Steppehøg, 1K, Juovre Enge, Rømø, 15. oktober 2006. Foto: Stephan Skaarup Lund.

2005

De første dukkede op omkring 20/4, idet en række tidligere, men helt ukommenterede obs på DOFbasen her er udeladt. Udenfor yngleområderne blev den første set trække 24/4 Skagen (NJ). Ynglebestanden blev opgjort til ca. 28 par, alle i Vest- og Sydvestjylland (Projekt Hedehøg - se <http://www.dof.dk/pdf/datsy/hedehoeg2005rap.pdf>).

Årets sidste observationer, begge 1K-fugle, blev 12/9 Skallingen (RB) samt 17/9 Dovns Klint (F). Et fund sent i oktober bør dokumenteres nærmere.

2006

Ynglebestanden var på niveau med 2005, ca. 24-29 par, som næsten alle blev fundet i Sydvestjylland (Projekt

Regional fordeling af Hedehøg udenfor yngleområderne i RB og SJ 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	ca. 37	13	yngler	7	0	yngler	7	23	10	1-2	ca. 110
2006	ca. 40	ca. 22	yngler	6	0	yngler	1	25-27	10-14	2	ca. 110

Hedehøg – se <http://www.dof.dk/sider/images/stories/proj/hedeoeg/dokumenter/hedeoeg2006rap.pdf>.

Tiltrækket til ynglepladserne skete lidt tidligere i 2006, med de første fund 11/4 og 15/4. Arten optræder meget fåtalligt udenfor yngleområderne, og i visse dele

af landet var Steppehøgen i 2006 lige så hyppig som Hedehøg!

Ynglefuglene forsvandt ligeså stille ud af landet i løbet af august, og efter 27/8 er der kun to observationer frem til den sidste 15/9.

(Peter Lange)

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1995	2005	2006	
58	35	NA	(16)	30	28	32	30	62	58	35	(953)
3	3	0	0	0	0	2	1	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotal fra 1972.

Ligesom hos Havørn bemærkes der også hos Kongeørn en vis usikkerhed mht. aldersangivelserne, idet der er en række eksempler på, at den samme fugl er indberettet af forskellige observatører med en vis variation i aldersangivelserne!

Evt. data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for Årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

Forekomsten af Kongeørn i Danmark kan groft opdeles i to kategorier: observationerne fra Jylland, der stort set alle kan henføres til ynglefuglene og deres afkom, måske krydret med enkelte tiltrækkende vintergæster eller trækgæster, samt observationer på Sjælland og Øerne, som passerer af nogle få trækkende fugle samt hver vinter huser nogle få langtidsstationære Kongeørne, som formentlig alle er ungfugle fra den svenske ynglebestand. Eksempelvis var der 10-12 besatte territorier i Skåne i 2005, ynglesuccesen var dog begrænset, idet det kun blev til 4 unger (Strid 2006).

Med lidt god vilje kan samtlige fund i 2005 henføres til en af de to kategorier. I Jylland var fundene koncentreret omkring de tre besatte territorier i Østhimmerland og Østvendssyl, i Thy samt det nordlige Vendssyl og Skagen. Omkring ynglestederne blev der udover yngleparrene (kun Høstemark parret havde succes og fik en unge – se Grell & Nyegaard 2006) observeret omkring 6 gæstende fugle, som også alle kan være ældre unger fra de danske ynglepar. I Thy blev der observeret 1-2 2-3K fugle gennem det meste af året, dog ses 27/3 1 ad. og 18/10 ses en 1K fugl flere steder i området, denne fugls oprindelse er ukendt. Gemmer der sig mon et ynglepar et sted i Nordvestjylland? Skagen havde et stort forår med observationer på i alt 23 datoer i perioden 28/3-14/5. Nordjyderne vurderede selv, at det sandsynligvis drejede sig om 6 forskellige eksemplarer (1 ad. + 1 imm. + 1 3K + 3 2K). Udenfor ovennævnte områder i Jylland forelå der kun 7 fund, hvor af en stationær 2K fugl i Lindet Skov (SJ)

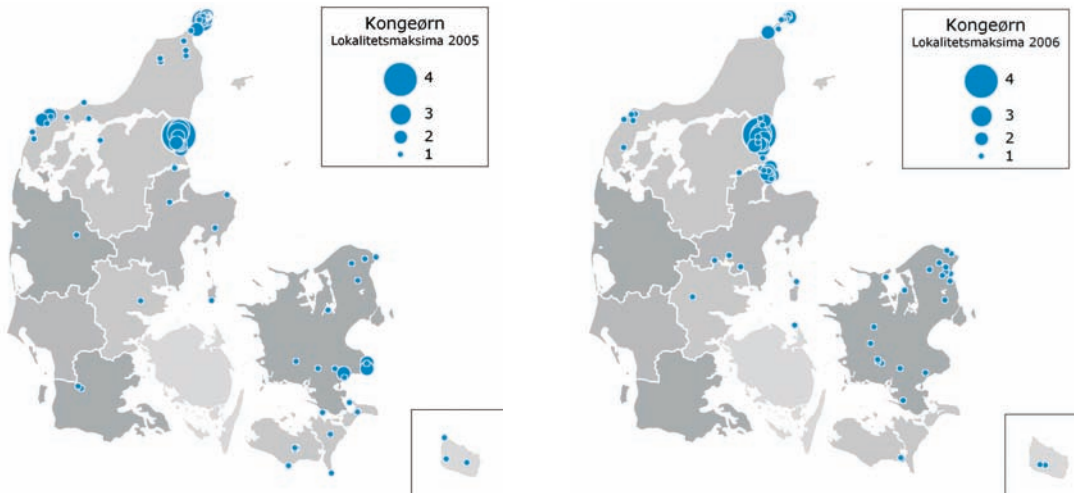

Kongeørn, 3K, Skagen, 31. marts 2005. Knud Pedersen.

vinteren 2004-2005 samt en syd-trækkende fugl på Samsø (ÅH) 8/4 bemærkes.

Sjælland og Øerne havde besøg af mindst 3-5 forskellige Kongeørne i første halvår: 1/1-27/2 1 2K Maribo-sørne (LFM), 4/2 1 ad. Holmegårds Mose (S) og 14/2 1 3K Nyord (LFM). Desuden 27/2 1 u. alder Bognæs (S) samt 2/4 1 2K NØ Kronborg (S), begge kan være en af de ovennævnte fugle.

Efteråret indledtes med 11/9 1 1K indtrækkende Stevns (S), og frem til 24/10 observeredes i alt 4 1K samt 1 2K indtrækkende på Stevns halvøen. Hertil kan lægges 24/10 1 juv. indtrækkende Kronborg, så mindst 6 unge Kongeørne ankom til Sjælland i efteråret 2005. Der blev kun set en udtrækkende på sydkysterne, idet en 2K

Regional fordeling af Kongeørn 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	ca. 30	1	0	4-5	1	2	0	ca. 10	7	3	ca. 58
2006	ca. 16	0	0	5	1-2	0	1	ca. 9	1	2	ca. 35

fugl trak ud ved Saksfjed (LFM) 16/10. Yderligere en 2K fugl gjorde trækforsøg ved Gedser (LFM) 16-17/11, og mon ikke også den er kommet afsted derefter? Tilbage er der 4 fugle at gøre godt med, og groft set kan der i vinteren 2005-2006 redegøres for 4 stationære unge Kongeørne fra Sjælland og Øerne: Fra 30/10 2005 og frem til 11/3 2006 1-2 1K/2K Nordsjælland (Gribskov/Langstrup Mose m.fl.), fra 18/11 2005 og frem til 26/3 2006 1 1/2K Sydvestsjælland (Næsbyholmskovene/Hørhaven/Tystrup-Bavelse m.fl.) samt februar - 14/3 2006 1 2K Østsjælland (Rohden Skov m.fl.).

Der var godt nok nogle længere perioder uden observationer fra alle områderne, men den ornitologiske aktivitet i vore selve især i november-december taget i betragtning, kan selv en Kongeørn vel nemt gemme sig i længere tid uden at blive rapporteret.

2006

Vedrørende de overvintrende ørne på øerne – se ovenfor.

De østdanske ørne begynder at røre på sig allerede ult. februar, idet den første på trækstederne var 26/2 1 2K Ø Hellebæk (S), herefter 27/3 1 NØ over København, 2/4 1 imm. der ses flere steder på Nordkysten og samme dag (måske den samme?) 1 2K+ N Fakse (S). 12/5 1 2K+ N Fredensborg (S) falder lidt udenfor og blev forårets sidste på Øerne. Efterårets eneste fra Østdanmark (S,LFM,B) var 25/9 1 1-2K T Hellebæk. I Jylland havde Skagen væsentligt færre obs i 2006, end i 2005. I alt vurderedes 3 fugle (1 2K + 2 imm.) at have gæstet Skagens-området i perioden 8/4-20/5. Iøvrigt bemærkes, at der atter var nogle observationer af ad. Kongeørn fra Midtjylland, hvilket ikke er første gang. Senest i 2003 var der også (få spredte) fund fra dette store skovrige område. Også i Jylland noteredes meget få fugle udenfor ynggeområderne i 2. halvår af 2006, i alt kun to fugle: august-oktober 1 imm. Thy, samt 13/8 1 2K R-N Skanderborg Sø (ÅH). Vedr. yngleparrene – se DATSY.

(Peter Lange)

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2005	1998	2006	
2.900	2.600	NA	(894)	(1585)	(1902)	(2413)	NA	2900	2700	2600	(43.911)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-76, 1988-90 og 2001-2004. Der er lidt usikkerhed om opgørelsesmetode for antal ynglepar fra år til år, hvorfor opgørelse er undladt. Evt. data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

Med en årstotal på ca. 2900 observationer af Fiskeørn, blev 2005 det største år hidtil. I årets første halvår sås ca. 200 flere end i andet halvår. De ankom til sædvanlig tid med 19/3 1 Gentofte Sø (S) og 20/3 1 Hundested Havn (S), 1 Vestamager (S) og 1 Tystrup Sø (S). Skagens første var 29/3 1 T Hulsig Hede (NJ) og 30/3 1 NØ Skagen

(NJ), hvilket var tidligere end normalt.

Træktotaler for de enkelte træksteder fremgår af rovfugletabellen. De bedste træk dage i Jylland var 24/4 og 25/4 med henholdsvis 58 og 64 Flagbakken, Skagen og på Sjælland 1/4 24 Hellebæk (S) og 3/4 12 Korshage (S). I sidste uge af maj og de første to uger af juni sås fortsat udtrækkende Fiskeørne ved Skagen.

I sommerperioden fra den 18/6 – 20/7 blev der observeret 79 Fiskeørne, flest på Sjælland.

Ud fra de nye kriterier for ynglende Fiskeørn, hvor bestanden defineres ved antallet af aktive reder (reder hvor mindst 1 æg er lagt), har bestanden i år været på 1 par. Der blev kun fundet det sædvanlige par i Nordvestjylland. Her blæste den første rede ned og en ny rede blev bygget i det sædvanlige redetræ. Hunnen lagde æg her, og omkring 5/6 kom der unge(r) i reden. Efter et kraftigt tordenvejr blev reden forladt den 23/6 (Se Grell & Nye-gaard 2006).

Efterårstrækket indledtes den 21/7 1 Øsemagle Revle (S), 31/7 1 Udby, Møn (LFM), 1/8 1 Kongelunden (S), 1/8 1 Nivå Bugt (S) og 1/8 1 Balkalyngen (B).

De bedste trækdage var 14/8 45 Mandehoved, Stevns (S), 15/8 24 Mandehoved, Stevns, 31/8 20 Mandehoved, Stevns og 2/9 14 Dovns Klint (F).

Fiskeørn, Skagen, 19. april 2005. Foto: Flemming Ahlmann.

Årets sidste fiskeørne var 9/11 1 Vestamager (S), 10/11 1 Bornholm og 12/11 1 Lammefjorden (S).

2006

Med en årstotal på ca. 2600 observationer af Fiskeørn, blev 2006 et godt år.

I første halvår sås ca. 450 flere Fiskeørne end i andet halvår. De ankom til sædvanlig tid med en enkelt tidlig obs fra 11/3 1 Gulstav (F) og derefter 23/3 1 Nyord Enge (LFM), 24/3 1 Bjerregård (RK) samt 27/3 med hele 10 trækkende op over Sjælland (S). Skagens (NJ) første var 10/4 2 T, hvilket var sent. Der ses mere end dobbelt så mange Fiskeørne i maj som i april, hvilket er usædvanligt. Alt i alt noteredes ved Skagen 218 T + 11 TF. Træktotaler for de enkelte træksteder fremgår af rovfugletabellen. De bedste trækdage i Jylland var 25/4 16 og 9/5 19 Skagen og på Sjælland 2/4 27 Hellebæk (S) og 2/4 11 Gilbjerg Hoved (S). I den første uge af juni sås stadig udtrækkende fiskeørne ved Skagen.

I sommerperioden fra den 15/6 – 20/7 blev der observeret 102 Fiskeørne fra Skagen til Bornholm. Der blev kun fundet det sædvanlige par i Nordvestjylland. Her ankom ørnene tidligt og gik straks i gang med at bygge på en ny rede nær søen. Hunnen begyndte rugningen primo maj og den 16/6 blev 2 dununger observeret. Den 31/7 fløj begge unger rundt ved reden (Se DATSY).

Efterårstrækket indledtes den 5/8 1 Hulsig (NJ), 5/8 1 Udby, Møn (LFM), 6/8 3 Stauings Ø (S) og 2 Højerup, Stevns (S). De bedste trækdage var 24/8 43 Stevns Klint (S), 25/8 16 Stevns Klint og 26/8 13 Stevns Klint.

Årets sidste Fiskeørne var alle fra 29/10: 1 Give (VE), 1 Gilleleje (S), 1 Bøvling Fjord (RK) og 1 Skjoldenæsholm Engsø (S). Observationer fra ult. november og pri december indtastet på DOFbasen uden videre oplysninger henvises begge til yderligere dokumentation.

(Leif Nourup)

Aftenfalk *Falco vespertinus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1992	1988	1975	
49	62	NA	(116)	160	163	75	81	599	385	338	(4685)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972-73.

Fugle uden angivelse af alder og køn vil fremover ikke blive medtaget i Årsrapporten. Arten kan ikke sikkert artsbestemmes, hvis ikke der er taget stilling til alder og køn.

2005

Med en årssum på kun 46-49 fugle tangeredes bundrekorden (46 fugle) som vi skal helt tilbage til 1977 for at finde! Og her må erindres, at med hensyn til den ornitologiske aktivitet er 1977 nærmest at betegne som stenalderen!

Forårsfundene lå i tidsrummet 26/4-3/6, i alt 26-29

Regional fordeling af Aftenfalk 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	7	1	2	4	1	2	3	10	4	12-15	46-49
2006	13	5-6	1	6-7	1	1	3	15-16	5	9	59-62

fugle. Fra sommeren 18/6-29/7 var der i alt 6 fugle, og efterårets 14 fugle blev set i tidsrummet 16/8-6/11. De to sidste fund 27/10 og 6/11, begge fra Bornholm, var meget sene, men veldokumenterede. Der foreligger dog et endnu senere fund, 17/11 1996 fra Sønderjylland.

2006

Med en årstotal på omkring 60 fugle, ligger 2006 også langt under middel (131 fugle 1977-2004). Fundene fordelte sig med 32 forår (1/5-14/6), 4 sommer (20/6-28/7) samt 24 efterår (13/8-24/10).

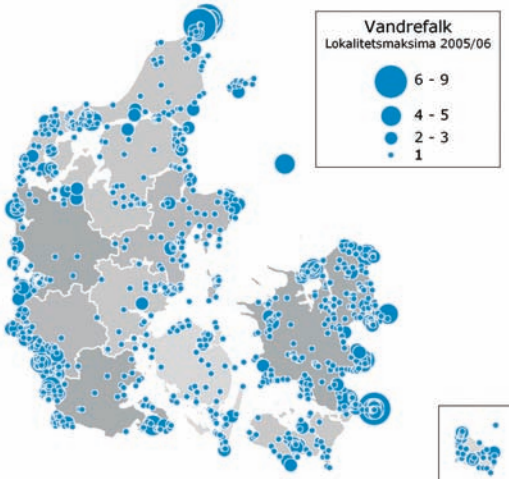
(Peter Lange)

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2000	1999	2001	
NA	NA	NA	(50)	154	519	(805)	NA	1090	860	850	(11.150)
1	2	NA	<1	0	0	>1	<1	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1971-72 og 2005-06. Vandrefalken ynglede indtil 1972 og genetablerede sig i 2003. Eventuelle data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

Forekomsten er ikke opgjort på rapportregioner. Der foreligger i alt 2538 poster i DOFbasen fra 2005. Obser-

vationernes geografiske fordeling fremgår af kortet. Trækket på en række af de vigtigste træklokaliteter fremgår af træktabelen. Det største antal rastende fugle på en lokalitet var 20/10 hvor der optaltes i alt 5 på Mandø (RB). En 1K-fugl, der blev trafikdræbt 15/8 ved Korup, Østhimmerland (NJ) var ringmærket i Norge og viser, at ungfuglene kan trække til Danmark meget hurtigt efter udflyvningen. Ynglefuglene er overvåget af DATSY.

2006

Der foreligger i alt 3277 poster med Vandrefalk fra 2006 i DOFbasen. Der har været en støt stigende indrapportering af arten gennem de senere år fra 1284 poster i 2002, som var det første år med DOFbase3. Årsagen til den stadig større hyppighed antages at være dels bedre indrapportering og flere observatører, der anvender DOFbasen, dels en støt fremgang for arten i både Sverige og Tyskland. I Sverige anslås bestanden nu at være på mindst 150-175 par, de fleste i Nordsverige (Strid 2006). Iøvrigt henvises til træktabel og DATSY.

(Peter Lange)

Vandrefalk, 3K+, Bygholm Vejle, 27. marts 2005. Foto: Knud Pedersen.

Vagtel *Coturnix coturnix*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2000	2003	2005	
572	501	NA	(8)	37	85	521	401	654	638	572	(5008)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76.

2005

Antallet af observationer af Vagtel er ligesom bl.a. hos Engsnarren meget afhængig af en aktiv indsats fra ornitologerne med natlyt ture i de egnede områder på det rigtige tidspunkt.

Vagtel blev dog rapporteret fra langt flere lokaliteter end Engsnarren, især bemærkedes tætte koncentrationer i dele af Vendsyssel, i området mellem Randers og Mariager Fjord (Overgaard-området), Nordøstdjursland samt dele af Sjælland.

Bortset fra et fund i januar, som vi overlader til SU at publicere, blev den første observation gjort 29/4 i Holmegårds Mose (S). De største optællinger af spillende fugle var 2/7 i alt 22 sy. i området mellem Randers og

Mariager Fjord (ÅH), 10/7 i alt 38 samme område og 14/7 i alt 25 på en 1½ times rute i Tinglev Kommune (SJ).

Den sidste observation af en spillende Vagtel var 3/9 Skjern Å (RK). Årets sidste Vagtel trådtes op fra den nye strandeng ved Grenen (NJ) 25/9.

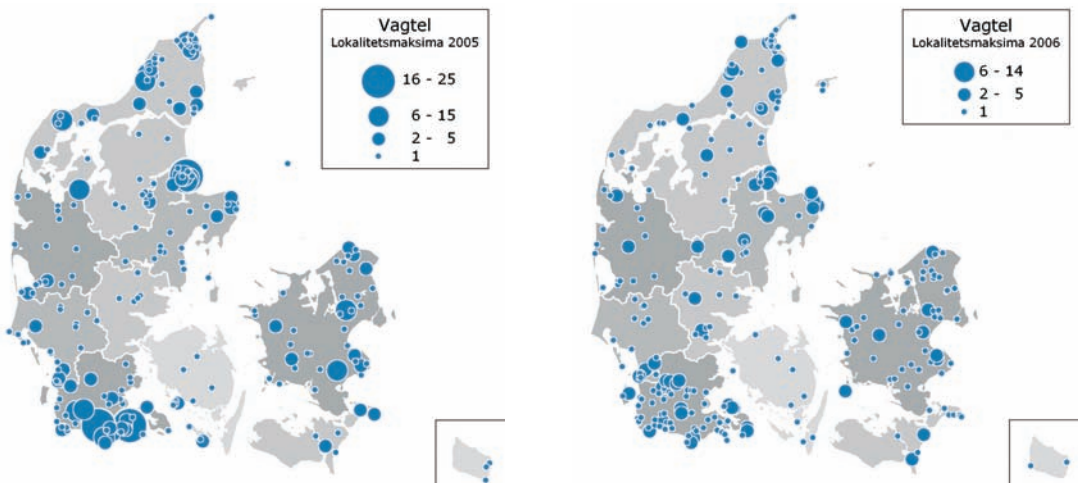
2006

Forekomsten vurderedes at være på niveau med 2005, dog var der fund på flere lokaliteter i Sønderjylland. Yderdatoerne var 26/4 og 30/9. Blandt de få større optællinger skal nævnes 2/7 i alt 34 i området mellem Randers og Mariager Fjord (ÅH).

(Peter Lange)

Regional fordeling af Vagtel 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	165	22	27	122	6	135	17	58	16	3	572
2006	126	26	24	110	14	105	9	74	11	2	501

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1983	2002	2003	
57	75	NA	(27)	104	65	107	103	240	201	170	(2657)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975.

2005

Arten dukkede op med maner med 12/4 7 sy. Ribe Østerå (RB), hvilket blev årets største enkeltobs. Fra 15/4 var der næsten daglige observationer. Forekomsten var generelt ret fåtallig i 2005. Vejlerne (NJ) var bedste lokalitet med i alt 9 piftende fugle, hvilket betegnes som et bundår her (Nielsen u.å.). Den sidste var ret sen, 30/10 1 ad. Ballum Sluse (SJ). Iøvrigt henvi-

ses til DATSY og Nyegaard & Grell 2006, hvor artens forekomst er behandlet.

2006

Ankomsten skete 4/4 i Vejlerne (NJ), hvilket var en tangering af den hidtil tidligste ankomstdato til området. I alt blev der kortlagt 19 piftende fugle i hele Vejlerne, hvilket igen var under niveauet fra slutningen af

Regional fordeling af Plettet Rørvagetel 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	ca. 15	6-7	9	2	0	5	2	6-7	7	3	55-57
2006	25-30	7	2-3	4	1	2-3	2	14	7	3	67-75

90'erne og starten af dette århundrede. Så sent som i 2003 blev der kortlagt 110 territorier i Vejlerne. Udenfor Vejlerne var der ingen lokaliteter med mere end 3 piftende fugle samtidigt.

Fra efteråret bemærkedes bl.a. en række obs af op til 3 1K fugle ved Ishøj Strand (S) i dagene 3-5/9. Årets sidste blev hørt 21/9 Rærup (NJ). Se også DATSY (denne publikation).
(Peter Lange)

Engsnarre *Crex crex*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2004	2003	2000	
113	127	NA	(16)	21	44	241	203	508	312	278	(2.444)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1974-1976

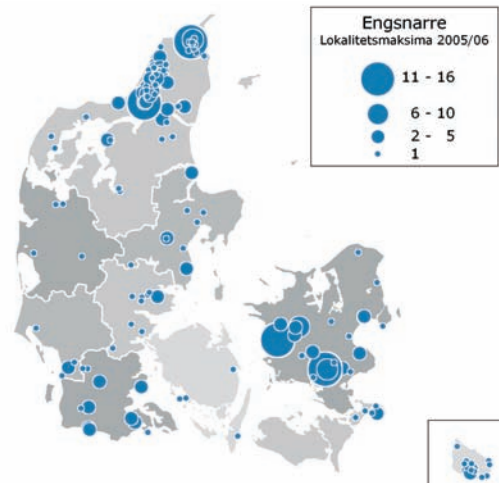
2005

Forekomsten er behandlet af Grell & Nyegaard (2006), som der henvises til. De op til omkring 113 crexende fugle var en tydelig tilbagegang i forhold til de to forrige år. Tilbagegangen formodes dels at være generel, idet den også blev konstateret i andre dele af Nordeuropa (Nyegaard & Grell 2006), dels kan den skyldes dårligt vejr, der har nedsat natlytte-aktiviteten blandt ornitologerne. Forekomsten er tydeligt påvirket af, om der er aktive natlyt ornitologer i området, jvf. kortet. Yderdatoerne for forekomsten var 12/5 og 10/9, i det sidste tilfælde var der højst usædvanligt tale om en set fugl.

2006

Forekomsten vurderedes at være på niveau med 2005 – se DATSY (denne publikation). Yderdatoerne var 9/5 og 13/8, i begge tilfælde sete fugle.

(Peter Lange)

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

Pomeransfugl, 1K, Skagen, 26. august 2006. Foto: Knud Pedersen.

2005

Det sammenlagte maksimum for de 20 lokaliteter (se figur) med observationer blev 227 fugle, og antallet af

fugledage (adderede maksima/dag for samtlige lokaliteter) var 1112. Langt de fleste iagttagelser (87% af fugledagene) blev gjort på især to lokaliteter: Vest Stadil Fjord (RK) (50%) og Skjern Enge (RK) (37%). De største forekomster blev 8/5 64 Vest Stadil Fjord, 10/5 56 Skjern Enge og 13/5 56 Møgeltønder Kog (SJ). Sidstnævnte flok blev dog lidt mindre, da en Vandrefalk snuppede en af fuglene! Trækkets forløb var usædvanligt tidligt med 11/5 som mediandato (se figur). 80% af fuglene blev set i tidsrummet 6/5-18/5.

Fra lokaliteterne med rastende fugle kan følgende sammenføres (første og sidste observation og maksimum): Filsø (RB) (1/5-5/5, 14), Kammerlusen (SJ) (6/5-20/5, 4), Råbjerg Enge (NJ) (14/5-15/5, 4) og Lille Vildmose (NJ) (17/5-22/5, 3). Desuden skal nævnes 18/5 14 Bjergby (NJ). Herudover var der 14 lokaliteter med observationer af op til 4 fugle en enkelt dag i perioden 30/4-29/5. Alle var fra Nord- og Vestjylland, bortset fra 6/5 2 Veggerslev (ÅH) og 29/5 3 ad. R Ringebu (B). Arten er sjælden på Bornholm, hvor den sidst

Pomeransfugl, Revlsbuske, Thy, 8. maj 2006. Foto: Jens Kristian Kjærgaard.

er set i 1996.

Fra efteråret var der som sædvanligt kun få fugle: 9/8 1 1K Egebjerggård (F), 14/8 1 S Margrethe Kog (SJ), 20/8 1 VSV Kikhavn (S), 26/8 1 R Filsø (RB), 1/9 1K og 6/9 1 ad. SV Hovvig (S) og 1 R 19/10 Rindby Strand (RB).

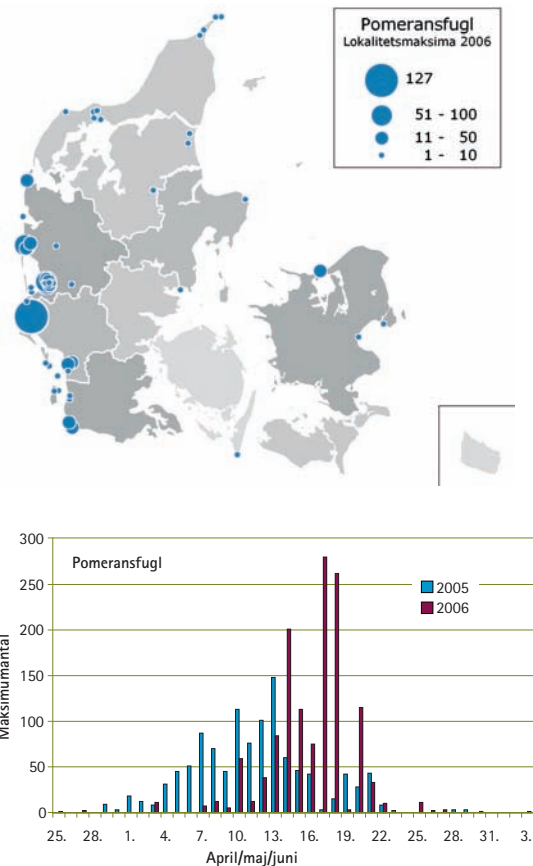
2006

Det sammenlagte maksimum for de 26 lokaliteter (se tabel) blev 456 fugle, og antallet af fugledage (adderede maksima/dag for samtlige lokaliteter) var 1341. Der er således tale om dobbelt så mange fugle som forrige år. Der er især tre lokaliteter, der tegner sig for langt de fleste fugle (79% af fugledagene): Vest Stadil Fjord (RK) (30%), Filsø (RB) (27%) og Skjern Enge (RK) (23%). De største forekomster blev 17/5 127 Filsø (RB), 18/5 92 Skjern Enge og 17/5 78 Vest Stadil Fjord. Trækket forløb som normalt med 17/5 som mediandato. 80% af fuglene blev set i tidsrummet 13/5-19/5.

Fra rastelokaliteter kan følgende sammendrages (første og sidste observation og maksimum): Højer Kog (SJ) (10/5-18/5, 48), Hillerup (SJ) (13/5-21/5, 35), Grønberg (RK) (13/5-14/5, 9), Juvre (SJ) (12/5-26/5, 6) og 2 18-19/5 Lille Vildmose (NJ). Fra en række øvrige lokaliteter er der kun iagttagelser en enkelt dag, her skal nævnes 10/5 19 Langerhuse (RK), 13/5 8 Bygholm Vejle (NJ) og 21/5 7 Sdr. Farup Enge (SJ). Hertil 15 obs. af 1-3 fugle i tidsrummet 25/4-3/6. Alle på nær 25/4 1 Korshage (S) var fra Jylland.

Fra efteråret var der flere iagttagelser end sædvanligt: 25/8-21/10 i alt 15 fugle, alle enkeltvis på nær 7/9 2 R Karlby Klint (ÅH).

(Egon Østergaard)

Hvidbrystet Præstekrave *Charadrius alexandrinus*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1981	1980	1978	
73	96	NA	(371)	(483)	(87)	132	139	674	518	390	(4471)
36	47	NA	NA	(41)	(55)	72	73	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Arten er første gang med i Årsrapporten fra 1978. Der mangler årstotaler fra 1992-94. Eventuelle data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for Årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

En opgørelse over ynglebestanden findes i Nyegaard & Grell (2006). Det laveste antal ynglepar i mange år og en halvering i forhold til året før. Af de 36 par fandtes de 30 på Rømø (SJ) og de resterende i Vadehavsområdet. Tilbagegangen kan måske tilskrives dårligt vejr og ræveprædation.

De første Hvidbrystede præstekraver blev set 3/4 med 6 fugle på Rømø, mens den seneste observation er 7/10 1 Fanø (RB). Eneste fund uden for Vadehavsområdet var 6/8 1R Knudshoved Halvø (S).

2006

Af DATSY (denne publikation) fremgår det, at der blev optalt 47 par, igen alle i Vadehavsområdet med alene 43 par på Rømø, der således rummede næsten hele den danske bestand. Der var således tale om en fremgang i forhold til det meget dårlige år i 2005, men både i 2005 og 2006 var bestanden væsentlig lavere end i årene forud, hvor den var på omkring 60 par. Fanø, der for få år siden husede en god bestand på op til 23 par, er desværre blevet en dårlig ynglelokalitet måske på grund af vegetationsudviklingen og kraftig ræveprædation. Herudover var der kun fund fra to lokaliteter: 23/4 1R Grenen (NJ) og 21-28/5 1 Jerup Strand (NJ).

(Egon Østergaard)

Hvidbrystet Præstekrave, Rømø, 15. april 2005. Foto: Helge Sørensen.

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

Antallet af indrapporterede ynglefugle er meget afhængig af målrettet eftersøgning i den primære ynglebiotop, råstofgrave. Arten er også kendt for hurtigt at erobre nye yngleområder, hvis forholdene er optimale for den, men samtidigt at forsvinde lige så hurtigt, som de vegetationsløse yngleområder vokser til. Antallet af registrerede ynglepar har i perioden 2001-2004 ligget på 27-80 par per år.

2005

Yderdatoerne for årets forekomst var 27/3 og 30/9, hvilket var indenfor det normale. De i alt 60-77 ynglepar var pænt, men indenfor niveauet for de senere år. Flest par på en lokalitet (blandt de indtastede!) var 3-4 par Slivso (SJ). På DOFbasen findes yderligere en række observationer, som sandsynligvis også vedrører ynglefugle, men som ikke er indtastet som sådan. Der opfordres til at få det på plads!

Regional fordeling af Lille Præstekrave, ynglepar 2005 og 2006.

Ynglepar	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	10-12	4-5	3-5	8-10	10-16	6-7	2	13-16	3	1	60-77
2006	11-12	2	3	5-6	6	4	5-6	11	4	3	54-57

De største enkeltobservationer var 13/7 16 Gl. Hviding Enge (SJ), 11/7 15 Rærup (NJ) og 15/7 15 Nykøbing Falster sukkerfabriks slambassiner (LFM). En opgørelse ud fra oplysninger på DOFbasen om typen af ynglelokalitet på 77 lokaliteter med sikker,

Lille Præstekrave, Amager Fælled, 15. maj 2005. Foto: Mogens Hansen.

sandsynlig eller mulige ynglepar i 2005, viser artens forkærlighed for vegetationsfrie arealer ved vådområder, både naturlige og kunstige:

Lokalitetstyper med ynglende Lille Præstekrave 2005.

Råstofgrave (grus/ler/kalk)	22 (29%)
Naturlige vådområder (søer,enge)	21 (27%)
Naturgenoprettede områder	14 (18%)
Markoversømmelser	4 (5 %)
Ruderater/byggegrunde/havnearealer	6 (8 %)
Slambassiner	3 (4 %)
Ukendt	7 (9 %)
I alt	77

2006

Der var tilsyneladende lidt færre ynglefugle i 2006 – eller skyldes det blot manglende indrapportering? Yderdatoerne for forekomsten var 28/3 og 18/9, hvilket var normalt. De største enkeltobs. var 22/7 22 Klydesøen (S) samt 10/7 og 13/7 14 Galtkær (VE).

(Egon Østergaard/Peter Lange)

Hjejle *Pluvialis apricaria*

2005

En opgørelse over ynglebestanden findes i Nyegaard & Grell (2006). Grundige optællinger på potentielle ynglelokaliteter resulterede i 2 yngleaktive par, men ynglesuccesen er ukendt.

2006

En opgørelse over ynglebestanden findes i DATSY 2007 (denne publikation). Igen et år uden bevis for ynglesucces. Der blev dog i lighed med 2005 iagttaget yngleaktive fugle på to lokaliteter. Hedepleje og plantagerydninger på udstrakte hedeområder i Thy synes således ikke at have påvirket arten positivt.

(Egon Østergaard)

Stribet Ryle *Calidris melanotos*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2001	2004	2005	
7	6	3	<1	<1	2	6	5	7	7	7	74

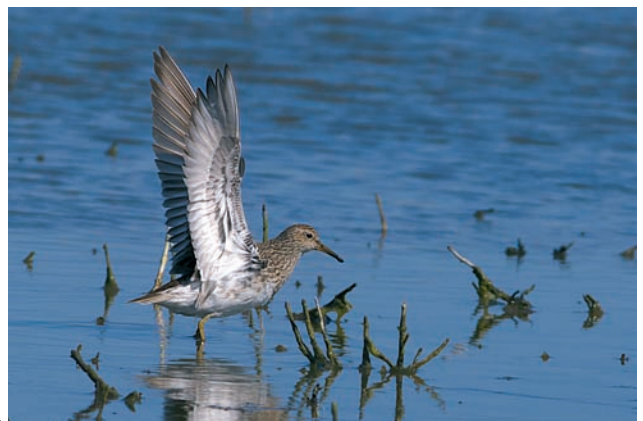
Arten er udgået af SU listen fra og med 2006, og optræder hermed for første gang i Årsrapporten.

2006

Til og med 2005 forelå der i alt 65-66 af 67-68 fugle i Danmark, og arten har været årlig i landet siden 1992, med op til 7 fund pr. år (2001, 2004 og 2005) (Amstrup et. al. 2006, www.netfugl.dk).

Årets min. 6 fugle var: 5/5 1 Sneum Engsø (RB), 26/5 1 hun, 5/6 1 han, 30/6 1 samt 6/7 2 ad. - alle Tipperne (RK). Fuglene 6/7 fløj og kaldte sammen og vurderedes af observatøren til at være et par! 15-22/7 1 ad. Klydesøen, Vestamager (S), 10-19/9 1 1K Lejsø (S) samt 11/9 1 ad. Gl. Hviding Engsø (RB). (Peter Lange)

Stribet Ryle, Rærup, Nordjylland, 18. april 2005. Foto: Flemming Ahlmann.

Kærløber *Limicola falcinellus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2005	2006	1987	
318	275	NA	(32)	61	45	142	117	318	275	172	(2210)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1970, 1972-73 og 1975-76.

2005

Samlet blev 317-318 Kærløbere indrapporteret for 2005 fordelt på samtlige rapportområder. Dette tal er det højeste indberettede antal i årsrapportens historie. Hovedparten af observationerne kom fra Øst-Danmark, især under efterårstrækket. Forårstrækket begyndte 14/5 3 Vidåen ved Højer Sluse (SJ) og fulgtes af yderligere 45 øvrige individer frem til 5/6. Særligt bemærkelsesværdigt var forårstrækket i Nordjylland og Sønderjylland, hvor henholdsvis 13 og 11 individer blev registreret. Sjælland havde 10 forårsobservationer, hvilket var mindre usædvanligt. Det sidste forårsfund var fra juni, 5/6 1 Bygholm Vejle (NJ). Returtrækket begyndte så tidligt som 23/6 6 Klydesøreservatet, Amager (S). Årets største observationer var fra de adulte fugles efterårstræk 22/7 14 R Klydesøen, Amager (S) og 26/7 11 Tipperne (RK). Årets sidste fugle blev ligeledes observeret på Amager med 12/9 1 Klydesøen og 1 Kongelundsstranden (S).

2006

Ligesom i 2005, blev der rapporteret et meget stort antal Kærløbere i 2006, i alt 274-275 fugle fordelt på alle rapportområder på nær Vejle Amt. Margrethe Kog (SJ) havde årets første Kærløbere, 15/5 2. I alt blev 71 af årets Kærløbere set under forårstrækket. Hele 48 af disse indrapporteredes fra Sønderjylland. Forårets største observation var 26/5 11 Vidåslusen (SJ). Forårstrækkets sidste Kærløber blev set 31/5 2 Bygholm Vejle (NJ). Efterårstrækket indledtes med 7/7 1 Saltvandssøen (SJ). Flest blev set 19/8 16 Kalløgrå (LFM) og 22/8 11 Østerkær Enge (NJ). Årets sidste observation var 10/9 3 Saltvandssøen, Margrethe Kog (SJ). Indtil for få år siden lå årstotalen for Kærløber under

Kærløber, Staunings Ø, Køge Bugt, 24. august 2005. Foto: Johnny Madsen.

100 fugle, ofte et pænt stykke under. De seneste år er dette tal mere end fordoblet. Andre steder kendes markante svingninger i antallet af gennemtrækkende fugle – bl.a. Polen (Meissner 2005). Der er dog ikke fuld overensstemmelse mellem trendsene i de polske og i vore tal. Meissner fandt heller ikke sammenhæng mellem træk-tallene for Puk-bugten i Polen og tal fra Ottenby, Øland i Sverige. Forskellig trækstrategi for forskellige populationer kunne måske forklare dette (Meissner 2005). Forårstrækket har i nyere tid givet observationer på op til 4-5 fugle ad gangen. I 2005 og 2006 blev der set op til henholdsvis 6 og 11 ad gangen, mens efterårstrækkets flokstørrelser begge år lå indenfor de sædvanlige dimensioner (jv. Melftofte 1993, Grell 1998). I de fleste rapportområder var der tale om det højeste antal indberettede Kærløbere på årsbasis – og for flere egne også det højeste antal forårsobservationer i både 2005 og 2006. Status for Kærløberens bestande er dårligt kendt (Stroud et al. 2004), og gode estimater af artens frem- eller tilbagegang er derfor ikke eksisterende. Således er det seneste bud på bestandens størrelse på 71.000-160.000 individer på verdensplan (BirdLife International 2004).

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Regional fordeling af Kærløber 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	21	23	3	11-12	1	53	5	157-158	13	8	317-318
2006	61	17	11	1	0	67	14	71-72	30	2	274-275

Islandsk Stor Kobbersnepe *Limosa limosa islandica*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2002	2005	2003	
51	33	0	0	0	<1	52	37	152	51	49	369

Kommentar: Første fund er fra 1995.

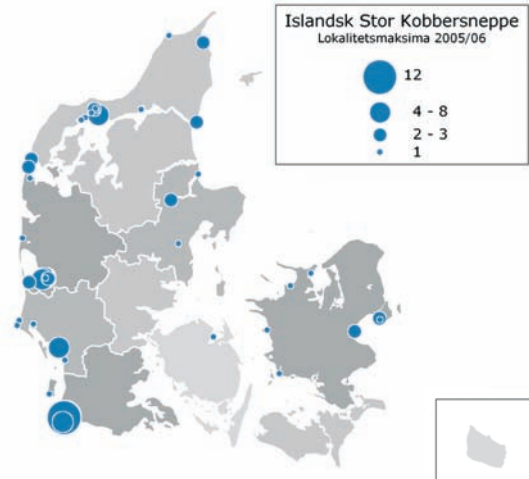
Fugle uden angivelse af alder og dragt vil fremover ikke blive medtaget i Årsrapporten. Arten kan ikke sikkert artsbestemmes hvis ikke der er taget stilling til alder og dragt.

2005

Siden islandica-racen blev taget af SU-listen i 2001, har forekomsten svinget meget – fra blot 34 fugle i 2004 til 152 i 2002, og med 51 fugle i 2005 var året dermed lidt under middel. Blot to "islændinge" blev set i foråret, henholdsvis 1/4 1 Nørreballe Nor (F) og 7/4 1 Bygholm Vejle (NJ). Efteråret indledtes med 22/7 1 ad. Vesløs Vejle (NJ), 28/7 2 ad. Tipperne (RK) og 1/8 2 ad.

Islandsk Stor Kobbersnepe, Harboøre Tange, 26. august 2006.
Foto: Peter Nielsen.

Agger Tange (NJ) og sluttede med 7/11 1 1K Tipperne, 13/11 1 Hygum Nor (RK) og 14/11 1 1K Ølseagle Revle (S). De største observationer blev som oftest før gjort ved Skjern Enge (RK) og i Vejlerne (NJ), hvor der begge steder sås otte fugle: 23-24/9 7 1K + 1 ad. Skjern Enge og 28/9 8 1K Bygholm Vejle. Eneste fund af flere end to fugle udenfor disse to lokaliteter var 18/9 3 1K Ølseagle Revle.

2006

Forekomsten af Islandsk Stor Kobbersnepe i Danmark er meget centreret omkring lokaliteter i Nord- og Vestjylland og i særdeleshed Vejlerne (NJ) og Skjern Enge (RK). I resten af landet ses racen sporadisk, og der gøres typisk 5-15 fund, som tilsyneladende er uafhængigt af forekomsten på de vigtigste lokaliteter. I 2006 gjordes der meget få observationer i Nord- og Vestjylland, mens næsten halvdelen af årets 33 fugle sås i resten af landet. Endnu er der dog en del usikkerhed knyttet til forekomstmønsteret af den islandiske race, idet mange observationer af Store Kobbersnepper – særligt i det sene efterår – ikke racebestemmes. De første 'islændinge' dukkede i 2006 op 13/4 1 Kogleaks (NJ), 19/4 1 Bygholm Vejle (NJ) og 27/4 2 Tipperne (RK), mens de sidste sås 17/11 1 Tipperne, 22/11 1 Ølundgårds Inddæmning (F) og 30/11 1 Tipperne. Eneste fund af flere end to fugle gjordes 10/9 4 1K Saltvandssøen (SJ) og 29/9 4 Sneum Engsø (RB).

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Regional fordeling af Islandsk Stor Kobbersnepe 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	16	20	3	0	5	0	1	6	0	0	51
2006	9	9	1	0	5	5	1	3	0	0	33

Tredækker *Gallinago media*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1980	2002	1982	
7	9	NA	(1)	(19)	12	13	14	32	31	30	(505)

2005

Blot syv fund var det laveste antal siden 1995, men blot en enkelt færre end i 2004. Bemærkelsesværdigt var det, at der blot sås en enkelt fugl i august og september, hvor arten normalt er mest talrig, mens de fleste dukkede op sent på sæsonen. Alle Tredækkere nævnes: 29/5 1 spillende Gerå Enge (NJ), 24/8 1 Karup Å (NJ), 6/10 1 Nordstrand, Skagen (NJ), 10/10 1 Eskeplet (ÅH), 10/10 1 Anholt (ÅH), 15-24/10 1 Onsild Ådal (NJ) og 29/11 1 Sønderskoven, Als (SJ). Sidstnævnte er en uhyre sen forekomst.

2006

For tredje år i træk lå totalen et godt stykke under normalen. I 90'erne blev der gennemsnitlig fundet 12 Tredækkere om året, mens de senere år har budt på henholdsvis 8, 7 og 9 fugle. Det er dog ikke unormalt, at antallet af Tredækkere svinger en del, og gode år med 25-30 fugle trækker gennemsnittet op. Alle årets observationer nævnes: 13-16/5 1 Feddet (S), som til sidst blev fundet død, 22/5 1 Hammeren (B), 25/7 1 Kofoeds Enge (S), 5/8 1 Sydvestpynten (S), 17/8 1 Rettrup Kær (NJ), 18-19/9 1 Nordstrand, Skagen (NJ), 19/9 1 Højen Fyr, Skagen (NJ), 26/9 1 Onsild Ådal (NJ) og endelig 27 og 30/9 1 Nordstrand, Skagen, som antages at være samme fugl. (Rasmus Bøgeskov Larsen)

Damklire *Tringa stagnatilis*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005 (SU)	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1994	2001	2000	
8	6	0	<1	<1	3	7	5	10	10	9	95

Kommentar: Første fund er fra 1970.

2006

Damkliren udgik af SU-listen fra og med 2006 med en total på 79 fund af 89 fugle. Bortset fra årene 1985, 1992 og 1998 har arten været årlig siden 1983, og fra midten af 90'erne og fremefter er der gennemsnitligt set fem fugle om året. Med i alt seks Damklirer faldt 2006 ind i

dette mønster. Alle fund nævnes: 23-24/4 1 Sevedø Fed (S), 24-25/4 og 30/4 1 Ølsemagle Revle (S), 12/5 1 Vest Stadil Fjord (RK), 17/5 1 Lakolk Klitsø (RB), 5-10/7 1 ad. Avnø/Svinø Vig (S) og 11/8 1 Skjern Enge (RK).

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Odinshane *Phalaropus lobatus*

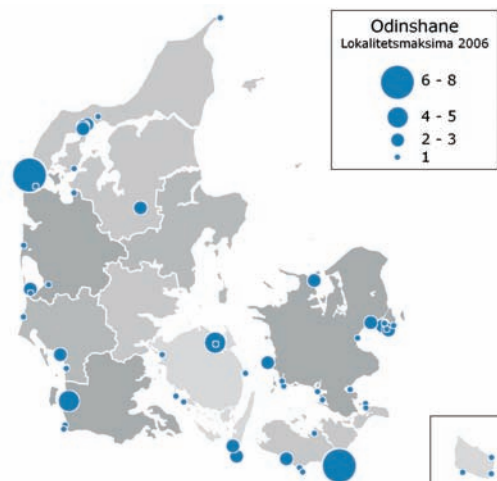
Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1988	1992	1998	
59	96	NA	(51)	75	90	69	78	139	118	116	(2382)

2005

59 fund var under middel, men minder meget om de foregående fem års forekomster. Fordelingen mellem forår og efterår var også ganske typisk med 18 fugle i årets første halvdel og 41 i 2. halvdel. De første dukkede op 14/5 1 Fjandø (RK), 15/5 1 hun Agger Tange (NJ) og 17/5 1 Bygholm Vejle (NJ), mens den sidste nordtrækkende fugl formodentlig har været 14/6 1 Hovvig (S). Samme sted dukker den første sydtrækkende op 30/6, mens efteråret sluttede med 11/9 1 Tofte Sø (NJ), 16-17/9 2 Hovvig og en meget sen efternøler 30-31/10 1 1K Nordstrand, Skagen (NJ) og senere 6/11 1 Skagen Havn. Skagen-fuglen kan meget vel have været den seneste Odinshane nogensinde. Den eneste observation af flere end to fugle gjordes 20/8 4 1K Bøtø Nor (LFM).

2006

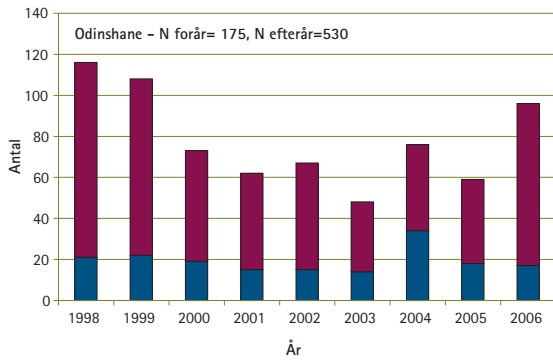
2006 blev det første år i det nye årtusind med en total over middel med i alt 96 fugle fordelt på 17 forårsfugle

og 79 efterårsfugle blev det til, deriblandt flere store forekomster.

Forårstrækket blev indledt 14/5 1 Firtalsstrand (F), 22/5 1 hun Margrethe Kog (SJ) samt 1 hun Tipperne (RK) og afsluttet 14/6 1 Keldsnor (F). Efterårstrækket forløb fra 2/7 1 Avnø/Svinø Vig (S) til og med oktober, hvor der blev gjort tre observationer, 2/10 1 S Børsmose Strand (RB), 9/10 1 1K Klæggrav nord for Kammerslusen (RB) og 27/10 1 1K Værneengene (RK). Sidstnævnte var en sen forekomst. Flest sås 26-27/8 8 1K Harboøre Tange (RK), 18+20/8 7 1K Bøtø Nor (LFM), 17+19/8 5 Firtalsstrand (F) og 8/8 4 Ballum Enge (SJ), og derudover var der på fem lokaliteter observationer af 3 Odinshøns på en gang.

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Odinshøns, Agger Tange, 27. august 2006. Foto: Jens Kristian Kjærgaard.

Thorshøns *Phalaropus fulicarius*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1995	1997	1988	
9	24	NA	(4)	7	(14)	13	14	40	32	27	(323)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972 og 1975-1976. Der er lidt usikkerhed om årstotal i 1990.

2005

2005 var et normalt Thorshøns-år med 9 fugle, der primært blev set på vestkysten i efteråret. Alle fund nævnes: 29/9 1 S Vejers Strand (RB), 8/10 1 1K fou. Margrethe Kog (SJ), 13/10 1 S Hvide Sande (RK) og 1 S Blåvands Huk (RB), 21/10 1 1K R - T S Nørre Vorupør (NJ) og 1 SV Stenbjerg (NJ), 28/10 1 fou. Hvide Sande Havn (RK), 29/10-4/11 1 1K Jerup Strand (NJ), 13/11 1 fou. Børsmose Strand (RB) og 12/12 1 R - T V Korshage (S).

2006

Efterårstormene gav mange Thorshøns i 2006, der således blev det bedste år siden 1997. De anslåede 24 Thors-

høns var fordelt på 13 fugle i oktober, 4 i november og 7 i december. De bedste dage var 7/10 hvor 3 fugle sås ved Nørre Lyngvig (RK) og flere andre steder langs Vestkysten, 8/10 hvor enlige fugle sås ved Nørre Lyngvig, Blåvands Huk (RB), Gilbjerg Hoved (S) og Udsholdt Strand (S) samt 27/10 hvor 3 fugle sås på 40 minutter ved Vejers Strand (RB) og 1 sås Hirtshals Øststrand (NJ). I begyndelsen af december var minimum tre Thorshøns stationære omkring Fanø (RB), hvor der gjordes flere observationer og 14/12 sås tre sammen.

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Mellemkjovent *Stercorarius pomarinus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1985	1989	1988	
146	62	NA	(52)	403	(193)	85	127	1361	648	647	(6725)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972, 1975-1976 og 1993.

Fugle uden angivelse af alder og dragt vil fremover ikke blive medtaget i Årsrapporten. Arten kan ikke sikkert artsbestemmes hvis ikke der er taget stilling til alder og dragt.

2005

Med en årstotal på omkring 145-146 Mellemkjovent blev 2005 et lidt bedre år end 2004 og noget bedre end de tre bundår 2001-2003.

To vinterfund udgjorde årets første fund: 15/1 1 Lakolk Strand, Rømø (SJ), samt 21/1, hvor den samme 2K-fugl blev set trække forbi Gilbjerg Hoved (S) kl. 09.07, Vejby Strand (S) (uden tid) og Korshage (S) kl. 11.20.

Forårets forekomst, i alt ca. 12 fugle, blev set i tidsrummet 28/4 2 ad. N Blåvand (RB) til 27/5 1 ad. N Bjerregård Strand (RK).

Efterårets forekomst indledtes med 1/9 1 ad. Bøgeskov Havn (S), og den første 1K-fugl registreredes 1/10 ved både Køge Sydstrand (S) og Præstø Fed (S). I alt blev det til omkring 130 efterårsfugle. Her skal nævnes 28/10 9 1K SV Præstø Fed samt 15/11 21 1K V Smidstrup Strand (S). Også langs den svenske vestkyst blev der set mange Mellemkjovent 15/11, således 34 Båstads Havn og 23 Kullaberg i Nordvestskåne (Strid 2006).

Mon ikke det er nogle af de samme fugle, der blev set langs den sjællandske nordkyst?

Aldersfordelingen blandt efterårets fund var 8 ad/3K, 8 2K/imm., ca. 83 1K samt ca. 31 uspec.

2006

Årets forekomst på i alt kun 59-62 Mellemkjovent var under halvdelen af sidste års antal, og det var ligesom ved tidligere bundår forekomsten af 1K-fugle i efteråret, der svigtede næsten totalt.

Året blev indledt med et enkelt vinterfund 5/1 1 2K Præstø Fed (S), hvorefter vi skal hen til 2/5 for at finde den næste. Forårets forekomst blev af omfang som de senere år, i alt ca. 12 fugle, med den sidste ret sent 19/6 1 ad. Grenen (NJ).

Der var et enkelt fund allerede i juli, 23/7 1 Anholt (ÅH). Et usædvanligt fund der blev fulgt af yderligere en række fund allerede fra 1/8 - alle af adulte Mellemkjovent. Den første 1K-fugl dukkede op 5/10, i alt blev det kun til 18 1K-fugle, resten var 3 2K/imm., 2 3K, ca. 17 ad. samt 19 uden aldersangivelse.

Der var ingen dage og lokaliteter med over 3 fugle/dag i efteråret. Årets sidste Mellemkjovent blev 26/11 1 1K N Grenå Havn (ÅH).
(Peter Lange)

Regional fordeling af Mellemkjovent 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	46	4	25-26	8	0	1	2	58	30	1	145-146
2006	29	3	9	2	0	1	0	12-15	2	1	59-62

Lille Kjovent *Stercorarius longicaudus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1988	1991	1997	
28	57	NA	3	98	93	52	65	719	367	154	2297

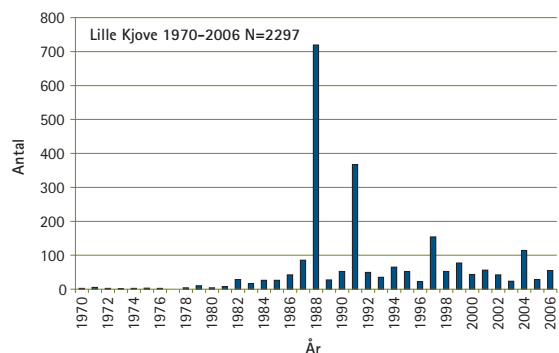
Fugle uden angivelse af alder og dragt vil fremover ikke blive medtaget i Årsrapporten. Arten kan ikke sikkert artsbestemmes hvis ikke der er taget stilling til alder og dragt.

2005

Med en total på kun 25-28 fugle blev 2005 et typisk bundår for arten, hvis forekomst udviser store udsving (se figur). Alle årets fugle blev set i efteråret, i perioden 23/8-15/11. Årets første 1K-fugl blev fundet frisk død på Lolland 27/8. Den eneste observation af mere end en fugl var 11/9 2-3 Præstø Fed (S).

Artens forekomst i Danmark bestemmes, ligesom hos Mellemkjovent, dels af årets ynglesucces, dels af vejret i artens træktid i efteråret. Da arten angiveligt har haft gode ynglear i Lapland både 2004 og 2005 (Strid 2006), må den meget fåtallige danske forekomst i 2005 bero på

mangel på egnet "kjoventvej" i det tidlige efterår. Svenskerne havde et godt år i 2005 med en efterårstotal på omkring 135 fugle (Strid 2006).

Regional fordeling af Lille Kjøve 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	9	0	4	1	1	0	0	9-11	1	0	25-28
2006	12	1	9	0	0	0	0	ca. 20	15	0	ca. 57

2006

Forekomsten blev med i alt ca. 57 fugle noget større end bundåret 2005, men der er stadig langt op til de store invasionsår 1988 (719) og 1991 (367)!

Der var et enkelt forårsfund 16/5, hvor en adult fugl passerede Grenen (NJ). Sommerfundet 21/7 1 2K Vest-amager (S) er usædvanligt, men ikke unikt. Vi skal tilbage til 2002 og 2000 for at finde de seneste fortilfælde.

Efterårets forekomst 26/8-5/10 i alt ca. 50-55 fugle, udgjordes af nogle enkelte ad./2K-fugle, ca. 31 1K samt en stak uden aldersangivelse. De bedste dage var 30/8 med 7 Gedser Odde (LFM) samt 4 Fakse Ladeplads (S) og 8/9 5 Lild Strand (NJ). Den første 1K blev 29/8 fra Grenen (NJ).

(Peter Lange)

Storkjøve *Stercorarius skua*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	2004	2001	
97	446	NA	(80)	285	301	954	822	2077	1879	1134	(13.106)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972 og 1975-1976.

2005

Med en total på kun ca. 97 fugle var 2005 ikke noget at skrive hjem om! Det var efterårstrækket, der svigtede næsten totalt, hvorimod vinterens og forårets forekomst var af normal omfang. Her skal nævnes 9/1 1 Elkenøre Strand (LFM), hvilket kun var 2. vinterfund fra området samt et tidligt forårsfund 9/4 1 N Lyngvig (RK). Der bemærkedes en del fund henover juni og juli.

Efterårets forekomst, med yderdatoerne 14/7 og 17/11, var koncentreret til juli og august samt oktober-november, hvorimod der stort set ingen Storkjøver blev set i september. Mon ikke det gode sensommervejr, stort set uden lavtrykspassager, havde skylden? Der var to fund i december.

2006

I de fire store år 2001-2004 registreredes et gennemsnit på 1500 Storkjøver/år, hvilket unægtelig sætter sidste

år bundskraber i relief. Dette års total på ca. 450 fugle er lidt bedre, men som det fremgår ikke noget stort år. Det mest bemærkelsesværdige var de mange fund i december!

Året blev indledt med et enkelt fund i januar 22/1 1 Mandø (RB) samt et tidligt forårsfund 10/4 1 NV Kronborg (S). I alt blev det i foråret til omkring 40 fugle frem til 5/6, heraf var de 34 fra Skagens-området (NJ) med max. 26/5 7 T Skagen.

Efterårets forekomst blev indledt allerede 28/6, og der var en del fund i juli. Kulminationen faldt i blæsevejrperioder i september og oktober med max. 5/9 28 V + 1 R Lild Strand (NJ) og samme dag 30 NV Skagen. Efterårstotalen blev på i alt ca. 390 fugle frem til 26/11. Der forelå en række fund i december, i alt omkring 17 fugle, bl.a. 12/12 5 fou. Fanø Vesterstrand (RB) og 14-17/12 3 1K R Fanø Vesterstrand.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Storkjøve 2005 og 2006

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	67	7	11	4	0	1	1	min. 5	1	0	97
2006	ca. 280	ca. 35	ca. 85	1	2	0	1	ca. 40	2	0	ca. 446

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2004	2003	2002	
83	128	NA	5	10	31	66	59	75	61	53	897
7	19	NA	<1	0	0	7	5	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotal fra 1991. Første ynglefund er fra 1970. Eventuelle data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

Stigningen i antallet af Sorthovedet Måge fortsatte også i 2005 med 83 fugle, hvilket også er ny rekord. Der sås 27 fugle øst for og 55 fugle vest for Storebælt. Der var obs

fra alle måneder og regioner, flest fra (NJ) 16 fugle, (RB) 16 fugle og (S) 20 fugle. Fuglen fra Enghave/Vesterbro i København (S), som gennem flere år er set her, sås frem til 6/3 og dukker op igen 19/11 og sås året ud. Bedste

Sorthovedet Måge, adult og 3 forskellige 1K fugle på plads, Hanstholm, 5. oktober 2006. Foto: Søren Kristoffersen.

lok./område var 26/3 - 1/7 min. 6 fugle Ishøj Strand (S), flest 27/4 1 3K NV + 1 3K + 4 ad., 18/4 - 2/6 4 fugle Fiskeholm (F), 30/7 - 11/10 4 Blåvand (RB) heraf 31/7 1 1K der var ringmærket i Belgien og 18/7 - 15/9 4 Hanstholm (NJ). Arten har formentlig ynglet ved Ishøj Strand og Fiskeholm, mens der var sikre ynglefund fra Sneum Engso (RB) 30/5 2 ad. rugende og Langli (RB) 27/5 rede med 3 æg. Alle disse fund blev gjort i forbindelse med en hættemågekoloni, så en opfordring til at besøge kendte hættemågekolonier, da der her måske kan gemme sig enkelte par af Sorthovedet Måge.

2006

Efter flere år med en jævn stigning i antallet af fugle, eksploderer antallet i 2006 til min 128 fugle. Der blev set

fugle i alle regioner og måneder, de fleste fra med. marts til oktober. Fuglen fra Enghave /Vesterbro i København (S) sås frem til 12/3, men dukkede ikke op i efteråret.

I alt blev der registreret 19 sikre/sandsynlige ynglear, se DATSY for nærmere omtale.

En målrettet eftersøgning i efterårets mågeflokke på det nordøstlige Stevns (S) gav 3/9 - 27/10 min. 4 1K + 1 2K +1 ad. fugle. Dette er et absolut minimumstal, da det er et sammensat tal af de største obs dækkende et område på 90 km². Det rigtige tal kan sagtens være dobbelt så stort. Andre gode lokaliteter var 13/5 - 23/10 min 2 1K + 3 ad. Esbjerg (RB), 19/9 -9/10 5-6 fugle Vejle Havn (VE) og 22/7 - 20/10 4 1K + 1 ad. Hanstholm.

(Rene Christensen)

Sabinemåge *Larus sabini*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1997	1988	2004	
42	19	47	5	42	76	39	77	440	189	145	1531

Fugle uden angivelse af alder vil fremover ikke blive medtaget i Årsrapporten. Arten kan ikke sikkert artsbestemmes hvis ikke der er taget stilling til alder.

2005

Et godt år med 42 fugle, selvom det var over 100 fugle

færre end i 2004. Der var dog kun 5 fugle udenfor Vestkysten, heraf 3 ved Korshage (S).

Der var et fund i første halvår: 14/1 1 2K R Hanstholm (NJ), det er godkendt af SU. Den første efterårsfugl var 17/8 1 ad. R Skagen (NJ), mens sidste fugl var 16/11 1 1K R Hanstholm. Flest fugle sås 15/9 - 16/11 12 fugle

Hanstholm, med max. 26/10 2 1K + 1 ad. R og 29/8 - 10/11 11 fugle Blåvand (RB) med max. 31/10 2. Ingen andre lokaliteter havde mere end tre fugle.

2006

Et halvsøjt år med 19 fugle, heraf 5 fra den sjællandske nordkyst. Første obs var 15/8 1 1K T Blåvand (RB) og sidste obs 12/11 1 ad. VSV Rågeleje (S). 15/8 - 23/10 6 fugle med Blåvand, som var bedste lokalitet. Ingen andre lokaliteter havde mere end 2 fugle.

(Rene Christensen)

Sabinemåge, 1K, Hanstholm, 26. oktober 2005. Foto: Anni Nielsen.

Middelhavssølvmåge *Larus michaellis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 8 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2004	
67	129	0	0	0	(17)	64	47	129	67	64	465

Kommentar: Første gang artens forekomst opsummeres er i 1999, hvor SU anerkender arten som regelmæssig gæst i danske farvande. Bemærk at gennemsnit er beregnet på de seneste 8 år.

Middelhavssølvmåge, Rødby Havn, 29. december 2006. Foto: Helge Sørensen.

2005

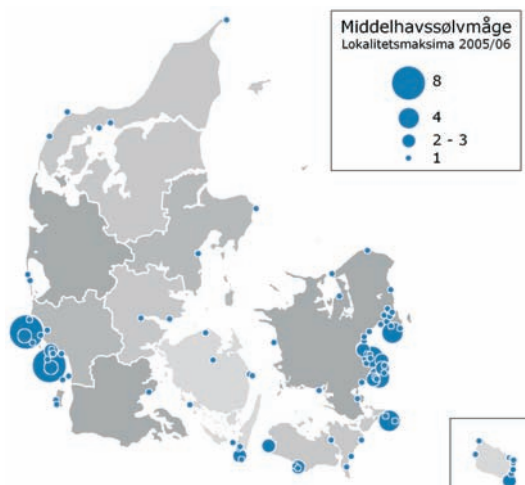
En lille fremgang i forhold til 2004, hvor der sås 64 fugle mod årets 67 fugle. Af disse sås 37 øst for Storebælt. Der var 13 fugle i første halvår, største obs var 8/1 2 2K Køge Havn (S). Bedste lokalitet var 18/9 - 3/12 min. 5 fugle Klintholm Havn (LFM) med max. 29/10 2 1K + 2 2K. I Vestdanmark var der ingen obs. af mere end en fugl. Den første 1K fugl var 11/8 1 Esbjerg (RB). I 2004 var den første 16/9. Der var obs fra alle måneder undtagen juni. De fleste fugle sås i Østersøområdet og ved de vestjyske havne og kyster.

2006

Årets resultat blev næsten en fordobling i forhold til 2005 med min. 129 fugle, 58 af disse var på (S) og 42 i

(RB). Der sås 17 fugle i første halvår, hvor 24/5 1 ad. Årsdale (B) var den sidste. Andet halvårs første var 2/7 1 ad. Årsdale Havn, det kan være samme fugl som sås 24/5. Første 1K fugl var meget tidligt 13/7 1 Strøby Ladeplads (S). De bedste lokaliteter var 13/7 - 31/12 min. 4 fugle (1K + 2 2K + 1 ad.) Strøby Ladeplads, 27/11 - 24/12 min. 8 fugle (2 1K + 3 2K + 1 3K + 2 ad.) Vejers Strand (RB) og 24/10 - 31/12 8 fugle (5K + 1 2K + 2 ad.) Fanø Vesterstrand (RB). Noget tyder på at en målrettet eftersøgning vil afsløre flere fugle rundt om i landet. Ud fra materialet kunne noget tyde på, at Middelhavssølvmåge ikke er så bundet til havne som andre måger.

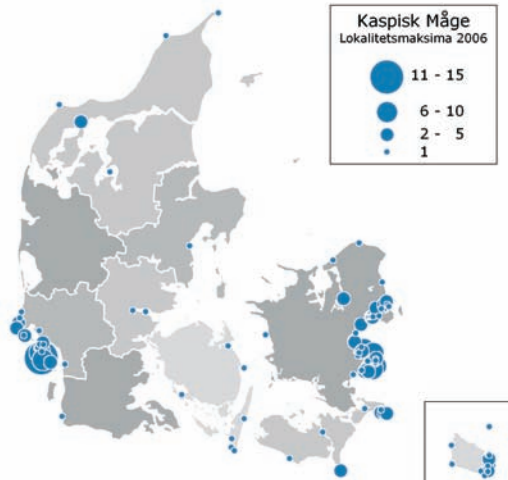
(Rene Christensen)

Kaspisk Måge *Larus cachinnans*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 8 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2004	
280	391	NA	0	0	(42)	170	123	391	283	178	(1234)

Kommentar: Første gang racens forekomst opsummeres er i 1999, hvor SU anerkender racen som regelmæssig gæst i danske farvande. Bemærk at gennemsnit er beregnet på de seneste 8 år.

2005

Siden arten kom med i Årsrapporten i 1999, har antallet af fugle stort set sat rekord hvert år. 2005 blev ingen undtagelse, med min. 280 fugle var det ny rekord med mere end 100 fugle mere end i 2004 (180). Der var i alt 38 fugle i første halvår og 242 fugle i andet halvår.

Arten ses over hele landet, dog med en stor overvægt til områderne i Østersøregionen. Flest fugle sås på (S) med 118 fugle, (B) med 68 fugle og (LFM) med 46 fugle. På Sjælland var det specielt i Køge Bugt og på Stevns de mange fugle blev set. Der var obs fra det meste af året, dog med en meget stor overvægt i oktober-november, når der kommer tiltrækkende fugle fra Østeuropa. De fleste obs var fra havne eller meget kystnære områder. Det er svært at give et præcist billede af antallet af fugle, da det må formodes at de enkelte individer flytter rundt mellem de enkelte lokaliteter. Antallet af fugle er således et udtryk for det maksimale antal af aldersbestemte fugle.

I første halvår bestod observationerne af 1-2 fugle, og ingen lokalitet havde over tre forskellige individer. Antallet af fugle var jævnt fordelt over hele landet. Efterårets bedste lokaliteter var 3/9 - 12/12 min. 14 fugle (6 1K + 1 K + 1 3K + 2 4K + 4 ad.) Strøby Ladeplads (S), flest 12/12 6 1K + 1 2K + 1 3K + 4 ad., 13/8 - 11/11 min. 17 fugle (7 1K + 3 2K + 1 3K + 1 4K + 5 ad.) Rødvig Havn (S), flest 10/11 7 1K + 3 2K + 5 ad. og 14/8 + 7/12 min. 19 fugle (10 1K + 2 2K + 1 3K + 1 4K + 5 ad.) Klintholm Havn (LFM), flest 12/11 10 1K + 1 2K + 1 3K + 1 4K + 1 ad. Yderligere 2 lokaliteter havde flere end 10 fugle.

I Vestdanmark sås flest fugle 30/7 - 13/11 min. 4 (1 1K + 1 3K + 2 ad.) Århus Havn (ÅH) og 22/10 1 1K + 1 2K + 1 3K + 2 ad. Blåvand (RB). Første 1K-fugl sås 13/8 1 Rødvig Havn.

2006

Efter kanonåret 2005 med over 280 troede man ikke det kunne blive bedre, men 2006 blev endnu et rekordår med min. 391 fugle. Mange af fuglene, der sås i efteråret 2005 blev vinteren igennem, og der sås min. 71 fugle i første halvår. Bedste region var (S) med 199 fugle, men (RB) fulgte godt med med 95 fugle, og her var det specielt Fanø, der gjorde sig gældende med min. 60 fugle.

Bedste lokalitet i 1. halvår var 1/1 - 1/2 11 fugle (8 2K + 1 3K + 1 4K + 1 ad.) Rødvig Havn (S), flest 1/2 8 2K + 1 3K. To andre lokaliteter havde min. 5 fugle, begge i Østdanmark. I Vestdanmark var der flest 16/1 - 26/3 min. 5 fugle (1 2K + 2 3K + 2 ad.) Fanø Vesterstrand (RB).

I andet halvår sås der mere end 10 fugle på 10 lokaliteter. De bedste i Østdanmark var 27/7 - 20/11 min. 19 fugle (7 1K + 3 2K + 3 3K + 1 4K + 5 ad.) Rødvig Havn, flest 15/11 5 1K + 3 2K + 2 3K + 1 4K + 3 ad.) og 16/7 - 26/9 min. 14 fugle (7 1K + 2 2K + 2 3K + 1 4K + 2 ad.) Strøby Ladeplads (S), flest 26/9 5 1K + 1 2K + 1 3K + 1 ad.

I Vestdanmark var bedste lokalitet 17/10 - 17/12 min. 25 fugle (3 1K + 4 2K + 2 3K + 1 4K + 15 ad.) Fanø Vesterstrand, flest 17/12 15 ad.

Første 1K fugle sås 11/8 1 Strøby Ladeplads og Rødvig Havn. 23/8 var der 1 1K Strøby Ladeplads med polsk ring. Hvornår findes et rent dansk ynglepar?

(Rene Christensen)

Kaspisk Måge, Rødvig Havn, 26. august 2006. Foto: Helge Sørensen.

Hvidvinget Måge *Larus glaucoides*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1983	1993	1997	
17	6	NA	2	9	16	11	13	27	24	24	362

2005

Årets 17 fugle sås langs den jyske vestkyst, de 16 af dem i 1. halvår. Det er det 4. bedste år nogensinde sammen med 1999 og 2002.

Skagen (NJ) havde 13/2 - 21/3 2 fugle og Thyborøn (RK) 16/2 - 30/3 3 fugle. Ingen andre lokaliteter havde mere end 1 fugl. Største obs var 16/2 og 28/2 1 3K + 1 4K + 1 ad. Thyborøn Havn. Eneste obs fra 2. halvår var 4/12 1 ad. Thyborøn Havn.

2006

De mange fugle i 2005 blev fulgt af et meget sløjt år med kun 6 fugle, det næstlaveste antal nogensinde sammen med 2003 kun "undergået" af 2004 med 4 fugle. Der var 3 fugle i 1. halvår og 3 i 2. halvår. Alle obs nævnes. 15/1 - 4/3 1 4K + Thyborøn Havn (RK), 1-2/4 1 2K Korshage (S), 19/4 1 2K Grønningen (RB) og måske samme fugl 28/4 1 2K Skallingen (RB), 6/11 1 1K Hirtshals Havn (NJ) og 26-27/11 1 1K og igen 21. - 29/12 1 K Thyborøn Havn - Thorsminde. (Rene Christensen)

Hvidvinget Måge, Thorsminde, 29. december 2006.
Foto: Stephan Skaarup Lund.

Gråmåge *Larus hyperboreus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1976	1983	1979	
48	33	NA	(103)	129	(71)	40	47	287	189	170	(3025)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972, 1974-75 og 1991.

2005

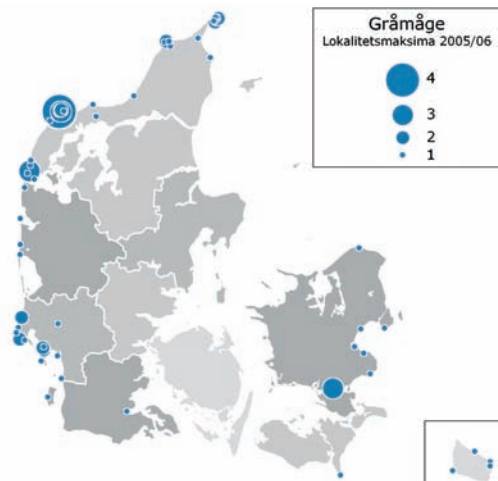
Efter et par sløje år sås min. 48 fugle, 39 i 1. halvår og 9 i 2. halvår. 44 fugle sås langs Vestkysten. De øvrige fund er fra Østersøen, 13/2 1 2K Åbenrå Havn (SJ), 24/2 1 2K Gedser Odde (LFM), 17/3 1 3K Rønne havn (B), 15/11 1 1K Strøby Ladeplads (S) og måske den samme 4-31/12 1 1K Mosede Havn (S). De bedste lokaliteter var som vanligt fiskerihavnene langs vestkysten: Skagen (NJ) i alt 7 fugle (19/3 2 2K + 1 5K), Hirtshals (NJ) i alt 5 fugle, Hanstholm (NJ) i alt 8 fugle (21/2 4 2K) og Thyborøn/Harboøre (RK) i alt 6 fugle (19/3 3 2K + 1 3K + 1 4K).

To sommerfund nævnes: 5/5 - 1/7 og 31/8 1 2K Skagen og 29/7 1 2K Hirtshals. De sidste fugle i første halvår sås pri. maj, mens efterårets første var 9/10 1 Hirtshals og der var kun obs af enkelt individer i 2. halvår.

2006

Et meget ringe år med min. 33 fugle, siden 1978 er kun to år dårligere. 5 af fuglene blev set udenfor Vestkysten. Fuglen fra 2005 ved Mosede Havn (S) sås frem til 5/2, hvorefter den forsvandt og dukkede op ved Køge Havn (S) hvor den opholdt sig fra 26/2 - 14/5. Der sås 18/6 1 2K Kongelunden (S), som kunne være denne fugl. De andre fund udenfor Vestkysten var: 18/3 1 Gil-

leleje (S), 27/1 1 2K Rødvig Havn (S), 9/3 1 2K Svaneke Havn (B) og 24/5 1 2K Årdsdale (B) kunne være samme fugle, herudover sås 11/5 1 3K T Gudhjem Havn (B). Bedste lokaliteter var Skagen med 5 fugle, Thyborøn/Harboøre (RK) 5 fugle (15/1 1 2K + 1 3K + 1 4K) og Hirtshals (NJ) 4 fugle. De sidste sås pri. maj i både Skagen og Hirtshals.

Regional fordeling af Måger 2005.

1 Sorthovedet Måge · 2 Sabinemåge · 3 Middelhavssølvomåge · 4 Kaspisk Måge · 5 Hvidvinget Måge · 6 Gråmåge.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1	16	6	16	6	2	4	6	20	6	1	83
2	17	7	13	1	0	0	0	4	0	0	42
3	3	1	11	3	1	1	10	25	9	3	67
4	5	0	26	5	3	0	9	121	46	68	283
5	8	6	2	0	0	1	0	0	0	0	17
6	21	12	10	0	0	2	0	1	1	1	48

Regional fordeling af Måger 2006.

1 Sorthovedet Måge · 2 Sabinemåge · 3 Middelhavssølvomåge · 4 Kaspisk Måge · 5 Hvidvinget Måge · 6 Gråmåge.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1	12	4	25	3	7	2	28	40	6	1	128
2	3	4	7	0	0	0	0	5	0	0	19
3	2	1	43	1	1	0	3	55	14	9	129
4	10	0	95	1	2	1	7	199	30	46	391
5	1	2	1	0	1	0	0	1	0	0	6
6	17	5	6	0	0	0	0	3	0	2	33

Fra sommerperioden i alt 6 fund: 10-12/7 1 3K, 24/7 1 3K Skagen, 20/8 1 Elling Å (NJ), 7/8 1 ad. N + 28/8 1 ad. begge Blåvand (RB) og 30-31/8 1 3K Hirtshals

Havn. Efterårets første fugl dukkede op ved Ørhage (NJ) 31/10 1 N.

(Rene Christensen)

Gråmåge, Mosede Havn, 4. februar 2006. Foto: Helge Sørensen.

Ride *Rissa tridactyla*

Kun yngleförekomster omtales.

2005

Bulbjerg (NJ) 334 par og Hirtshals Havn (NJ) 42 par var de eneste indsendte ynglefund.

2006

Der var udelukkende oplysninger fra de samme lokaliteter som i 2005, Bulbjerg (NJ) 300 par og Hirtshals Havn (NJ) 44 par.

(Rene Christensen)

Sandterne *Gelochelidon nilotica*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1970	1983	1984	
16	5	NA	(113)	44	35	7	13	ca. 400	76	60	(1290)
2	0	+500	NA	(9-11)	(11)	2	4	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1971-77. Den danske ynglebestand angives i 1970 til 200 par. Fund af Sandterne udenfor (RB) og (vest-SJ) skal være godkendt af SU, før de medtages her i Årsrapporten. Eventuelle data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

Første fugl var 20/5 1 Lakolk Sydsøer (SJ), mens sidste fugl var 15/8 1 Sønderho (RB). Der ynglede to par på Langli, som dog begge opgav. Lokalteter med to fugle i øvrigt var Rømø (SJ), Mandø (RB) og Skallingen (RB). En 1K-fugl sås 23/7 1 Rejsby Enge (SJ) og fra 28/7 frem til 15/8 blev Sandternen set regelmæssigt ved Heden på Fanø (RB). 28/7 var der 5 ad. med 1 1K på Heden, Fanø og 6/8 2 ad. med 3 1K samme sted. Om

disse fugle var et til flere ukendte danske par eller tyske ynglefugle vides ikke.

2006

6/5 2 Fanø Nordspids (RB) var årets første mens de sidste sås i august 22/8 1 1K og 2 ad. Sønderho Gamle Fuglekøje. Har den i ubemærket ynglet på Fanø (RB)? To fund fra (NJ) skal godkendes af SU, før de medtages her i Årsrapporten. (Rene Christensen)

Rovterne *Sterna caspia*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1980	1997	1988	
48	88	NA	(60)	79	75	61	72	138	137	100	(2330)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972 og 1975-77.

Rovterne, Årslev Engsø, 22. juni 2005. Foto: Christian Andersen Jensen.

2005

Med min. 48 fugle var totalen i 2005 det laveste antal siden 1990, hvor der var 36 fugle. Af de 48 fugle sås de 30 øst for Storebælt, hvilket er normalt.

Første fugl var 5/4 1 SØ Gedser Odde (LFM). Næste fugl var 26/4 1 Ø Hammer Odde (B), mens sidste fugl var 15/9 1 2K+ Skjern Enge (RK). Første fugle var noget tidligt på færde, mens de næste ligger indenfor det normale.

Ingen lokaliteter havde mere end 3 fugle. Største obs var 4/9 2 1K + 1 ad. S Dovns Klint (F).

2006

Efter et meget miserabelt år i 2005 rettede 2006 sig op med min. 88 fugle, og var det bedste år siden 1998 (89 fugle). 2006 var det 7. bedste år siden 1978. 67 fugle sås øst for Storebælt. Første obs var 12/4 2 S Limensgade (B). For 3. år i træk sås sidste fugle i Skjern Enge (RK), denne gang 11/9 1 2K. Bedste område var Vestamager/Kongelunden (S) 6/6 - 27/8 med min. 10 fugle, flest 11/8 1 1K + 2 ad., Christiansø (B) 27/7 - 19/8 9 T, flest 19/8 5 T og 21/6 - 25/8 6 fugle Ølseagle Revle (S), flest 12/8 4. Ingen andre lokaliteter havde mere end 4 fugle.

(Rene Christensen)

Splitterne *Sterna sandvicensis*

2005

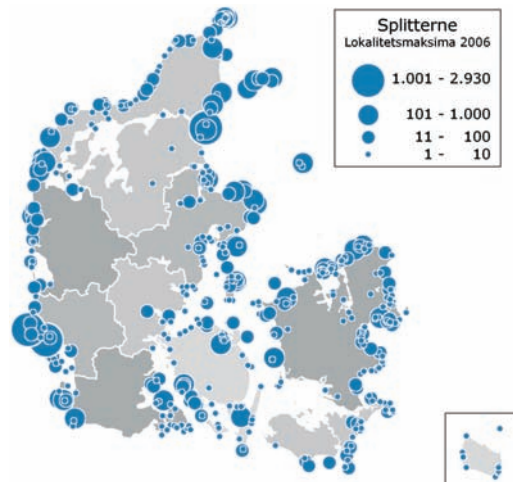
Der forelå i alt 533 obs i DOFbasen mellem 22/3 6 Sælving (ÅH) og 14/11 1 Blåvands Huk (RB). Det største antal var 6/8 2000 Blåvands Huk og 29/8 570 Nordmandshage (NJ). Observationerne var fordelt langs kysterne overalt i landet. Splitternen kom med i

DATSY fase 2, og yngleforekomsten opgøres til 4300-4500 par, hvilket vurderes at være på niveau med de foregående år (Nyegaard & Grell 2006). Gregersen (2006) opgør efter en detaljeret analyse bestanden i 2005 til 4268 par.

2006

I alt 617 obs blev der indrapporteret på DOFbasen mellem 24/2 2 Thyborøn Havn (RK) og 27/11 2 Klintholm Havn (LFM). Februar observationen står alene indtil 4/3 1 Thyborøn (RK), der også var tidligt på færde. Først fra ult. marts observeredes arten regelmæssigt. Fund af denne art i februar er meget usædvanlige, men der foreligger dog enkelte fortilfælde på DOFbasen. De største tal var 8/7 1200 Blåvands Huk (RB), 1/8 960 Agger Tange (NJ), 28/8 750 Grenen (NJ) og 1/9 1100 Nordmandshage (NH). Ligesom i 2005 bemærkedes, at der var meget få obs fra Limfjorden. Ynglebestanden opgøres af DATSY til omkring 6100 par.

(Jens Gregersen)

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1997	2005	2002	
286	13	5	2	2	196	49	228	1926	286	18	2344

Kommentar: Uden invasionen i 1997 udgør gennemsnit 1990-99 4 fugle.

2005

Et meget stort år med min. 286 fugle, flest i den østlige og sydlige del af landet. Invasionen ramte landet den 13/5. Før denne dag var der ikke set en eneste fugl! 13/5 sås 266 fugle, mens der 14/5 kun sås 31 fugle. Et eksempel på det hurtige gennembræk er fra Maribosø-

erne (LFM): 13/5 76 fugle, 14/5 1 fugl og 15/5 7 fugle. Der var 12 obs af mere end 10 fugle. De største nævnes, alle fra 13/5: Margrethe Kog (SJ) 16 R, Karlsmosen (F) 27 R, Utterslev Mose (S) 18 NØ, Damhussøen (S) 18 NØ, Præstesø (S) 17 R, sø ved Lellinge 19 R, Holme-gårds Mose (S) 16 R og Maribosøerne 76 R. Efter 15/5

Hvidvinget Terne, Præstesøen, Værløse, 13. maj 2005. Foto: Helge Sørensen.

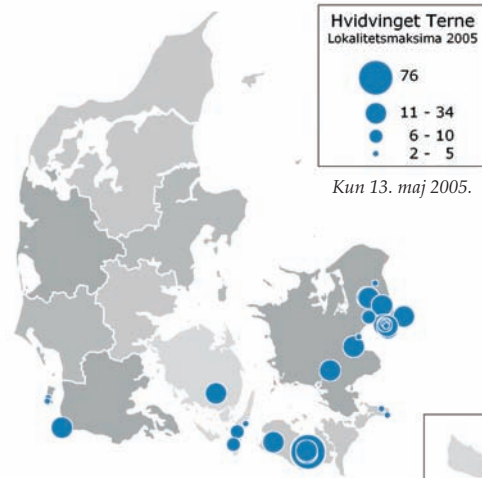

sås der ganske få fugle med 23/5 3 ad. Vest Stadil Fjord (RK) som den største. Der sås 2 1K-fugle: 26/8 - 2/9 1 Vorup Engsø (ÅH) og 24-26/8 1 Tofte Sø (NJ). Fuglen ved Vorup Engsø blev også årets sidste.

2006

Efter 2005 kom vi ned på jorden med i alt 13 fugle. Flest fugle sås 4/5 2 Nyord (LFM) og 18/6 2 Føns Vang (F). Fuglene 4/5 var også årets første. Den sidste fugl var 13/9 1 ad. Vest Stadil Fjord (RK). En tidlig 1K-fugl sås 20/7 ved Margrethe Kog (SJ) og kan stamme fra et lokalt dansk eller tysk par. Ved Vest Stadil Fjord sås 30/8 - 2/9 1 1K.

(Rene Christensen)

Lomvie *Uria aalge*

2005 og 2006

Yngleforekomst: Der foretages ikke optællinger af de ynglende Lomvier på Græsholmen, da fuglene yngler meget tæt og utilgængeligt. Christiansø Feltstation har dog opmålt alle subkolonier, og forsøger herudfra at

vurdere bestandsstørrelsen og eventuelle større bestandsændringer. Ynglebestanden vurderes forsigtigt til 2500-3000 par med en (svagt) stigende tendens.

(Peter Lyngs/Christiansø Feltstation)

Alk *Alca torda*

I en artikel i Fugle i Felten præsenteres lidt af det store materiale, der gennem årene er indsamlet om Alkene på Græsholmen. Bl.a. redegøres for den kraftige stigning i bestanden gennem 1980'erne og frem til i dag (Lyngs 2005).

2005

Yngleforekomst: På Græsholmen (B) var bestanden på 895 par. På Nordbornholm var der ynglepar på tre lokaliteter: Slotslyngen 15 par, Hammerknode 5 par og Jons Kappel/Blåskinsdalen 7 par.

2006

Yngleforekomst: I 2006 talte Christiansø Feltstation 965 par på Græsholmen, hvor bestanden har været konstant stigende de sidste 25 år. Fra kystklipperne ved Slotslyngen (B) er der angivet ynglefugle i DOFbasen, men desværre er der ingen oplysninger om par-antal.

(Rene Christensen/ Peter Lyngs/Christiansø Feltstation)

Tejst *Cephus grylle*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2005	1996	2000	
1275	(1254)	NA	201	454	922	(1216)	NA	1089-1275	1069-1171	981-1119	-

Kommentar: Tabel omhandler kun antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1970-77 og 2001-2004. Antal ynglepar 2006 er anslået, ikke optalt.

Tejst, Vejrø, 8. juni 2006. Foto: Christian Andersen Jensen.

Yngleforekomst: Hovedparten af oplysningerne om ynglende Tejst er indsamlet og sammenstillet af Sten Asbirk, Skov- og Naturstyrelsen. Data vises i tabel-form. Ved lokaliteter hvorfra der savnes oplysninger er indsat opl. fra den seneste kendte optælling.

Det er ikke muligt udfra de tilgængelige data at konkludere noget om bestandsudviklingen. De kolonier der er optalt begge år, viser ikke nogen entydig bestandsudvikling, idet nogle går frem, andre tilbage.

(Rene Christensen)

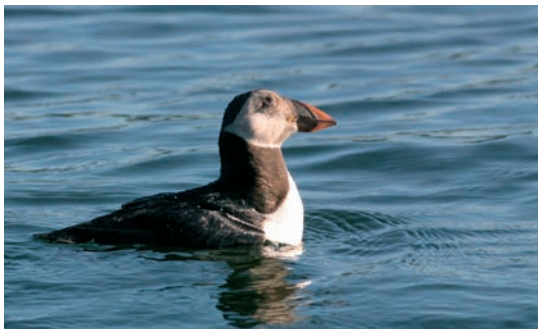
Tøjt ynglepar 2005-2006

Lokalitet	Antal par 2005	Kilde/optæller 2005	Antal par 2006	Kilde/optæller 2006
Hirsholmene (NJ)	561-690 par	Jens Gregersen	561-690 par?	ikke optalt
Deget (NJ)	141-150 par	Jens Gregersen	141-150 par?	ikke optalt
Ndr. Rønner (NJ)	45 par?	ikke optalt	45 par?	ikke optalt
Østerbyhavn (NJ)	0-4 par?	ikke optalt	0-4 par?	ikke optalt
Sangstrup-Karlby Klint (ÅH)	9 par	Hans Christophersen	15 par	Hans Christophersen
Hjelm (ÅH)	0 par?	ikke optalt	0 par?	ikke optalt
Hesselø (S)	115 par?	ikke optalt	115 par?	ikke optalt
Samsø, Vandstedet (ÅH)	2 par?	ikke optalt	2 par?	ikke optalt
Lindholm (ÅH)	6 par?	ikke optalt	6 par?	ikke optalt
Kyholm (ÅH)	7-10 par	DOFbasen	1 par?	ikke optalt
Vejrø (ÅH)	38 par?	ikke optalt	20-25 par	DOFbasen
Tunø (ÅH)	60 par	Søren Højager	45 par	Søren Højager
Æbelø (F)	0 par ?		1 par	DOFbasen
Sejerø (S)	60-93 par	Hans Frederiksen	81-87 par	H. Frederiksen, S. Asbirk
Endelave (VE)	9 par	Søren Højager	9 par	Søren Højager
Hjarnø (VE)	0 par	Jens Gregersen	0 par	Jens Gregersen
Mejlø (F)	3 par	Lars Hansen	3 par	Lars Hansen
Nekselø (S)	0 par?	ikke optalt	0 par?	ikke optalt
Musholm (S)	25-30 par	DOFbasen	14-30 par	P. Ahrenst, L. Hansen, S. Flex
Reersø (S)	0 par	Pia Ahrenst	0 par	Pia Ahrenst
Romsø (F)	2-3 par	Jens Gram	2 par	Lars Hansen, Jens Gram
Anholt (ÅH)	2-4 par?	Ikke optalt	2-4 par?	Ikke optalt
Sprogø (S)	4 par	Knud Flensted	10-12 par	Lars Hansen
I alt	1089-1275 par		1078-1254 par	

Lunde *Fratercula arctica*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2002	1990	1995	
70	50	NA	(22)	41	65	53	54	101	100	85	(1568)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1974-76.

Lunde, Vejle Havn, 5. august 2005. Foto: Peter Nielsen.

2005

Efter et jævnt år i 2004 blev 2005 det 6. bedste år nogensinde og det bedste siden 2002. Der sås 15 fugle (8 døde) i 1. halvår og 55 fugle (1 død) i 2. halvår. 1. halvårs sidste fugl var 25/3 2 døde Skagen (NJ). Som det er blevet en tradition var der også denne sommer fugle i Vejle Fjord (VE) 13/8 - 28/9 op til 3 fugle (16/8 2 2K

+ 1 ad.). 30/8 1 2K og 4/9 2 R Rosenvold (VE) kan stamme herfra. Andre sommerfund, der bør nævnes, var 2/8 1 V Kragesand (SJ) og 11/8 1 V og 12/8 2 V begge Sønderskoven (SJ). 27/8 findes 1 død ved Liver å's udløb (NJ). Efteråret startede planmæssigt med de første fugle i oktober, men i år skete det med et af de sjældne fund på Bornholm, kun øens andet fund, 10/10 1 V Dueodde. I modsætning til de sidste par år sås der kun ganske få fugle ved de nordsjællandske kyster. Dog sås 18 af de 55 efterårsfugle i Kattegat. Bedste lokaliteter var 21/10 - 17/11 6 T + 2 R Skagen (NJ), 22/10 5 R og 23/10 2 T begge Blåvand (RB) og 18/10 - 3/12 8 T Fornæs (ÅH).

2006

Et jævnt år med 50 fugle (1 død) alle fra 2. halvår. For første gang i mange år var der ingen sommerfund fra Vejle Fjord (VE), derimod var der for 2. år i træk sommerfund fra Als (SJ), 2/7 1 V Sønderskoven. 10/7 1 2K S Stensnæs (NJ) var årets andet sommerfund. Selvom 2006 var et sløjt år, sås næste halvdelen af alle

fugle ved den nordsjællandske nordkyst. Det drejede sig om 21 fugle, der sås fra 27/10 - 13/11. Den største observation var 28/10 4 N + 1 S Helsingør (S). Efter

Bornholm i 2005 fik sit andet fund, kom der i 2006 endnu et fund 10/10 1 IK V Hammerodde.

(Rene Christensen)

Turteldue *Streptopelia turtur*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årtotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1983	1993	1982	
60	68	NA	(70)	133	102	50	57	297	219	180	(3050)
14 sy	26 sy	NA	>2	NA	30	16	NA	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1971-74 og 1975-76. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne, max-antal ynglepar er 1993: 47 par, 1992: 38-44 par og 1999: 29-31 par.

2005

Der blev indrapporteret 60 Turtelduer for 2005, hvoraf der regnedes med ca. 14 ynglepar.

Årets første observation var fra 6/4 1 Brøndby Strand (S), mens den sidste Turteldue blev observeret 9/10 i Hvide Sande (RK).

Det sydlige Jylland var kerneområdet, men også Skagen-egnen (NJ) havde mange observationer.

Som sædvanligt var maj og juni de måneder, hvor de fleste Turtelduer blev observeret.

Der blev kun indrapporteret syngende hanner fra Sønderjylland og fra Ribe amt, fortrinsvis fra gammelkendte lokaliteter. Flest syngende hanner blev rapporteret fra Hønning Plantage (SJ), Frøslev Plantage (SJ) og Grøngård (SJ) – alle steder blev tre syngende hanner registreret. De øvrige syngende hanner fordelte sig således: 1 Selbjerg Vejle (NJ), 1 Rugbjerg Skov (SJ), 2 Høm (SJ) og 1 i Gram Kommune (SJ).

Derudover var der kun ganske få observationer af mere end en fugl: 21/5 2 Sølsted Mose (SJ), 28/5 4 Sottrup (SJ), 30/5 2 Skallingen (RB), 31/5 3 Skærbæk (SJ), 16/6 2 Harboøre Tange (RK) og 6/8 2 Bulbjerg (NJ).

2006

Dækningen af Turtelduens habitater var tilsyneladende bedre i 2006 end i 2005. I hvertfald indrapporteredes et højere antal individer og syngende hanner end året før. For hele landet blev der indrapporteret 68 Turtelduer i 2006 og i alt ca. 26 syngende hanner.

Årets første observation var 24/4 1 Grøngård (SJ), mens den sidste Turteldue blev observeret 1/10 i Hanstholm (NJ). Flest observationer kom fra de Søn-

derjyske lokaliteter og Skagen (NJ). Observationerne lå fortrinsvis i maj og juni, men også juli og august.

Syngende hanner blev fundet i Århus Amt, på Bornholm, i Ribe amt og især Sønderjylland. Flest syngende hanner blev rapporteret fra 29/6 4 Beckmanns Plantage (SJ), 6/7 og 17/7 3 Frøslev Plantage (SJ), 6/7 3 Bommerlund Plantage (SJ) og 10/8 2 Ellum (SJ).

Desuden blev enkelte syngende hanner fundet ved 10 andre lokaliteter i Sønderjylland samt 8/5 Savmølle Skov (ÅH) og 21/7 ved Bodilsker (B).

De øvrige observationer, var fortrinsvis af enkelt individer, bortset fra 21/5 2 Lovrup Skov (SJ), 26/5 2 Skagen og 21/7 4 Sønder Ådal (SJ).

Årsrapporternes tal for Turteldue er stærkt varierende, da duens levesteder sjældent besøges af ornitologer (Tofft 1993). Dækningen må således betragtes som utilstrækkelig.

De fleste observationer kommer fra Sønderjylland, hvor størstedelen af ynglebestanden menes at holde til (Grell 1998). Bestanden ligger formentlig omkring 100-135 par (Grell 1998).

Turtelduen har generelt været i tilbagegang i Europa bortset fra Baltikum og Finland, hvor en svag fremgang har kunnet spores (BirdLife International 2000). Ifølge Pan-European Common Bird Monitoring har artens nedgang været mindre udtalt i de nye EU-medlemslande end i de gamle EU-medlemslande. De fortrinvis østeuropæiske lande har haft en mindre intensiv land- og skovbrugssektor. Det kan muligvis have givet en mindre hård medfart for Turtelduerne i disse lande (PECBM 2006).

(Jannik Hansen)

Regional fordeling af Turteldue 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	8	4	6	1	0	30	1	7-8	0	1	ca. 60
2006	12	0	7	1	0	40	0	2	3	3	68

Slørugle *Tyto alba*

Forekomster af denne art behandles alene af DATSY.

Stor Hornugle *Bubo Bubo*

Forekomster af denne art behandles af DATSY. Der er ikke i de 2 år, 2005 og 2006, gjort iagttagelser, som ikke

umiddelbart har at gøre med ynglefund eller optræden på potentielle ynglelokaliteter.

(Hans Pinstrup)

Kirkeugle *Athene noctua*

Forekomster af denne art behandles alene af DATSY.

Mosehornugle *Asio flammeus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1983	1982	1979	
250	335	NA	(298)	(308)	(214)	299	276	527	380	379	(7471)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-73, 1974-77, 1988 og 1991-92. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne, max-antal ynglepar er 1979: 12-16 par, 1990: 10-12 par og 1993: 11 par.

De største forekomster af Mosehornugle ses som regel sidst på vinteren. Det kunne eventuelt tyde på, at der sker en tilflyvning af fugle, måske tiltræk nordfra på det tidspunkt. Hver vinter er der lokaliteter med store koncentrationer af fugle, men det er ikke sådan, at det nødvendigvis er de samme lokaliteter år efter år, som er overvintrings-/rasteplads.

En opgørelse af ynglebestanden foretages af DATSY.

2005

Der blev iagttaget ca. 250 fugle i løbet af året (forsigtig vurdering). De største forekomster var 6/1 9 Aalborg Marina – eneste større antal herfra. 6/1 – 27/3 sås "dagligt" Mosehornugle ved Helnæs Made (F) med følgende maximumtal: 16/1 11, 7. og 9/3 13. 1. halvårs største antal var imidlertid 9/3 14 Fogense Enge (Lille-

strand) (F). Forårstræk blev blandt andet registreret langs den nordsjællandske kyst, hvor der i perioden 20/3 – 16/5 iagttoges 27 fugle med 23/3 3 Gilbjerg Hoved (S), 25/3 3 Gilbjerg Hoved, 1/4 3 Korshage (S) og 29/4 3-4 Gilbjerg Hoved som de største forekomster. Ved Skagen (NJ) noteredes i perioden 27/4 – 4/6 mindst 5 forskellige fugle med 24/4 4 Grenen (NJ) og 3/5 3 Grenen som største antal.

Fra efteråret forelå en meget stor forekomst: 17/10 20 Mandø, vestlige forland (RB).

2006

Et meget fint år med mindst 335 fugle (meget forsigtigt vurderet). Ikke mindst nogle meget store koncentrationer fra januar til april var imponerende.

Ved Kastrup (S) sås i perioden 22/1 – april op til 21

Forekomst af Mosehornugle i Danmark, 1997-2006.

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
118	190	350	345	290	-	295	300	250	335

Mosehornugle, Kastrup, Amager, 11. februar 2006. Foto: Helge Sørensen.

Mosehornugle, Kastrup, Amager, 11. februar 2006.
Foto: Helge Sørensen.

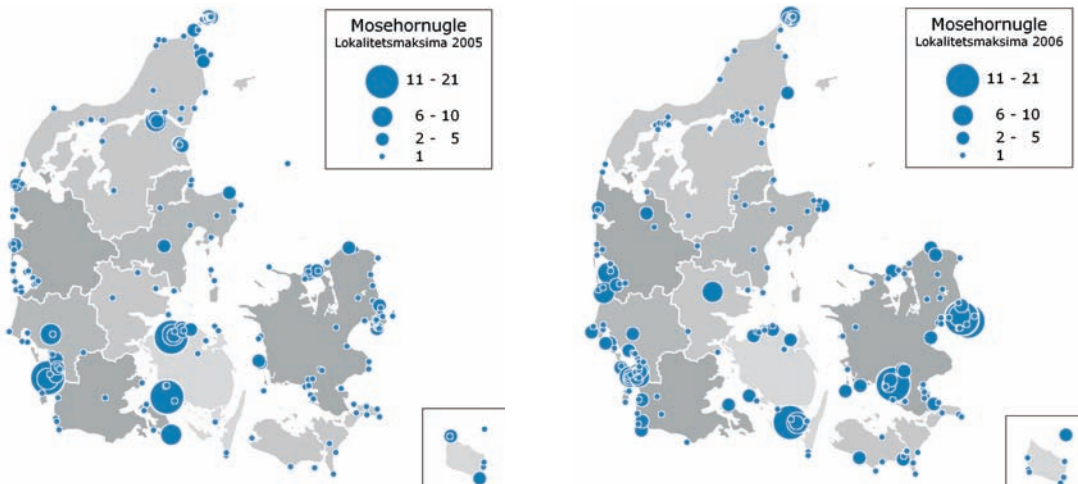
ugler, der dagrastede i græs- og ruderatområder samt på stenbunker langs kysten ved Kastrup og Københavns Lufthavn, og om eftermiddagen kunne ses flyve

ud til fouragering bl.a. over lufthavnens græsarealer. De største antal der blev meldt fra området var 27/1 17, 4/2 21, 7/2 15 og der var stadig mange ugler på lokaliteten i marts, således 14/3 11. Den sidste observation fra Kastrup/Kystvejsområdet var 21/4 1. Endnu en lokalitet havde mange vinterugler. Monnet, Tåsinge (F) 26/1 – 7/3 med følgende tal: 3/2 6, 5/2 6, 7/3 7. Øvrige større ansamlinger fra 1. halvår var 20/1 12 Ydernæs-søen, Næstved (S), 10/2 18 Hjortø (F), 28/2 15 Hjortø (F), 31/3 og 9/4 7 Uldum Kær (VE) og 22-23/4 7 Mandø (RB).

Fra de traditionelle forårstræklokaliteter ved den nordsjællandske kyst, Gilbjerg Hoved (S), Korshage (S) og Kronborg (S), sås i perioden 29/3 – 16/5 blot 17 fugle. Ved Skagen (NJ) blev der i perioden 17/4 – 14/6 registreret mindst 12 fugle, hvoraf 26/4 7 Nordstand (NJ) var største forekomst.

De eneste større forekomster fra 2. halvår var 17/10 6 Mandø, 16/12 7 Værnengene (RK) og 17/12 8 Værnengene.

(Hans Pinstrup)

Perleugle *Aegolius funereus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1989	1986	1987	
1	8	NA	(3)	8	7	4	4	15	14	14	(207)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne og derfor undladt. Max. er 1996: 7 sy, 2000: 3-4 par og 1991: 3 par. Vedr. evt. hemmeligholdte ynglefund henvises til DATSY, da disse er ikke tilgængelige for årsrapporten.

En detaljeret opgørelse over fund/bestand foretages af DATSY. Her bringes blot en oversigt over de rå data.

2005

Blot en enkelt forekomst med 9/6 1 Svinemose (B).

2006

Et meget flot år med mindst 8 fugle fordelt på følgende forekomster: 12/2 – 23/3 max. 4 syngende Paradisbak-

ker (B), 1-14/3 1 syngende Rø Plantage (B), 14-19/3 1 syngende Tved Plantage (NJ), 9/7 1 kaldende Paradisbakker (B), 15/10 1 1K ringmærket Gedser Odde (LFM), 19/10 1 død (trafikdræbt) Brønshøj (S) og 2/12 1 død (med svensk ring) Nykøbing Falster (LFM).
(Hans Pinstrup)

Natravn *Caprimulgus europaeus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1994	2001	1987	
159	236	NA	(59)	(138)	191	(209)	184	304	291	290	(4438)

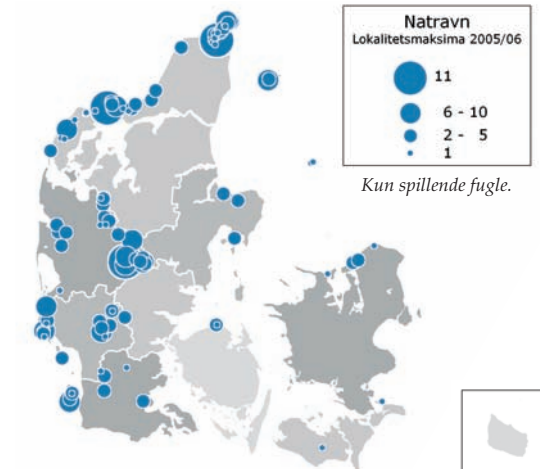
Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-76, 1988-89 og 2004. Forekomsten gælder typisk syngende fugle (>95%) og kun få rastende eller trækfugle.

2005

Mellem 117 og 159 territorier blev indrapporteret i 2005. Dette var betydeligt under de seneste bestandsestimater (se nedenfor), men dækningen af denne art må anses for at være ringe i de fleste rapportområder. De nordjyske lokaliteter tegnede sig for flest territorier, men også Ringkøbing, Ribe og Århus amter havde en betydelig mængde territorier. Fundene lå i tidsrummet 9/5 til 13/9. Der er indtastet et sent fund 15/10, som bør dokumenteres. Det er det næstseneste fund på DOFbasen nogensinde. De største optællinger var 11/6 11 syngende Lild Klitplantage (NJ), 1/7 6 syngende + 5 set Bordrup-Oksby Plantage (RB) samt 12/7 10 Nørlund Plantage (RK/VE).

2006

Væsentligt flere Natravneterritorier blev indrapporteret for 2006 blandt andet på grund af en fin indsats på især fastlandslokaliteterne i Sønderjylland. Sjællandske og fynske lokaliteter blev ligeledes dækket bedre i 2006. Kun Lolland-Falster-Møn og Bornholm havde ingen rapporter om Natravneterritorier, resten af landet havde flere end i 2005. Yderdatoerne for forekomsten var 29/4 og 10/9. Fundet 29/4 af en han, der blev trådt op på Flakfortet (S) er det hidtil tidligste af de godkendte fund på DOFbasen, der forelå et endnu tidligere fund fra 14/4 2006, men det bør dokumenteres nærmere for offentliggørelse. De største optællinger var 22/5 16, heraf 10 syngende Ålbæk Klitplantage (NJ) og 2/7 13, heraf 4 syngende Skagen Klitplantage (NJ). Bestanden i Danmark har været nedadgående (Grell 1998) og blev anslået til mellem 500-600 par efter en inventering 1992-1996 (Jensen & Jacobsen 1996). På

europæisk plan har arten også haft tilbagegang, bl.a. i Tyskland (BirdLife International 2004).

Som flere andre arter, holder Natravnen til i områder, der kun i begrænset omfang besøges af ornitologer, ligesom den er mest aktiv i skumringen. Således er dækningsgraden meget varierende, og når en særlig indsats gøres for at undersøge artens forekomst, vil dette influere betydeligt på indrapporteringerne. Det er blevet foreslået, at stormfaldet januar 2005 har givet Natravnebestanden bedre muligheder i det mere åbne landskab (jf. FDN 2006) og dermed givet en fremgang. På landsplan kan dette dog være vanskeligt at erkende på grund af de svingende indrapporteringer. Andre steder i landet blev arten eftersøgt uden held, bl.a. på flere bornholmske lokaliteter.

(Jannik Hansen)

Regional fordeling af territoriehævdende/syngende fugle af Natravn 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	43-76	21-28	30	18-19	0	2	0	1	2	0-1	117-159
2006	59-93	31	38	23-28	2	27-30	3-5	9	0	0	192-236

Isflugl *Alcedo atthis*

2005

Yngleforekomst: Dette år blev 19 sikre og 29 sandsynlige ynglepar indrapporteret. Desuden var der en række enkeltstående observationer af enlige fugle i yngletiden

Regional fordeling af ynglepar af Isflugl 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	0-11	6-7	0	7-13	1-6	1-3	2-3	2-5	0	0	19-48
2006	1-13	4-5	0	1-10	0-2	1-5	0	2-5	0	0	9-40

på andre lokaliteter. Størstedelen af ynglefundene kommer fra Jylland – kun fire af de sikre par (21%) stammer fra Fyn og Sjælland.

Flest ynglefugle rapporteredes fra Rørbæk Sø (VE), hvor 3 familieflokkede blev set 18/8.

2006

Yngleforekomst: 9 sikre og 31 sandsynlige ynglepar blev det samlede resultat for året. Som i 2005 var der desuden en række observationer i yngletiden af enkeltindivider, observeret rundt om i landet. 78% af de sikre ynglepar blev registreret vest for Lillebælt. Kun 2 på Sjælland. Antallet af indrapporterede ynglepar varierer ofte betydeligt fra år til år. Fra 1996 til 2006, lå det laveste antal sikre ynglefund på 3 par og det højeste i perioden var på 20 par. 2005 og 2006 ligger således lidt over gennemsnittet. Antallet i 2006 er lidt højere end 2005, og der blev indrapporteret flere Isfugle i dele af landet dette år (jvf. Fugle og dyr i Nordjylland 2006). Flere steder i Europa er bestanden af Isfugl nedadgående (BirdLife International 2004), men den danske bestand anses for stabil, med ca. 300 par (Grell 1998).

(Jannik Hansen)

Isfugl, Stubber Ådal, 29. juli 2006. Foto: Gerner Majlandt.

Biæder *Merops apiaster*

Årstotal		Hyppighed						Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06	1999		2000	1992		
34	25	NA	(4)	19	29	41	43	72	83	61	(792)	
		NA	<1	<1	>1	3	3	-	-	-		

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76. Flest par er registreret 1998: 3-7 par, 2000: 4-6 par og 2003: 4-6 par. Evt. data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for årsrapporten. Der henvises til DATSY.

2005

Der blev indrapporteret 34 Biædere i 2005, hvoraf hele 29 blev set i første halvår og blot 5 i årets sidste halvdel. Årets første indrapportering var 28/4 1 Skagen (NJ), en meget tidlig observation. Flest Biædere på en gang var der 22/5 7 Skagen.

Udover Skagen, havde både Sjælland, Falster, Møn, Sønderjylland og Århus Amt sommerbesøg af Biædere. Der blev dog ikke konstateret yngleforsøg i Danmark i 2005 (Nyegaard & Grell 2006).

Årets sidste observation var fra 17/7 1 nær Sønder Åby (F).

I Sverige havde man færre observationer end sædvanligt og kun en enkelt i Skåne (Strid 2006).

2006

Der indrapporteredes 25 individer i 2006, og kun en af disse var fra 2. halvår.

For andet år i træk blev den første Biæder observeret i

Skagen (NJ) allerede 28/4. Årets største antal fugle var 31/5 4 Ålsrode (ÅH).

De fleste sommerfund var fra Skagen og gjaldt trækende fugle. Der blev ikke registreret yngleforsøg i år (DATSY).

Det enlige efterårsfund, 26/8 1 Egebjerg ved Ballerup (S), var dermed også årets sidste biæderobservation. Biæderen vendte tilbage som dansk ynglefugl i 1998, og frem til 2004 var der årligt ynglepar på Sjælland (Grell m.fl. 2004, Lange 2006). I den nordlige, europæiske del af udbredelsesområdet har der generelt været fremgang for arten (Nyegaard & Grell 2006), og varme somre anses for en mulig grund hertil (Mälöw & Nodel 2000). Da Danmark ligger i den absolut nordligste kant af udbredelsesområdet, vil det være sandsynligt, at en art som Biæder med jævne mellemrum yngler her i landet. Det er dog næppe sandsynligt, at det bliver til en stabil bestand i overskuelig fremtid.

(Jannik Hansen)

Regional fordeling af Biæder 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	20	2	0	2	0	1	1	2	6	0	34
2006	9	3	3	4	0	0	1	5	0	0	25

Hærfugl *Upupa epops*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1997	1996	2003	
27	11	NA	(16)	23	27	22	21	43	41	41	(768)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76.

2005

27 Hærfugle blev indrapporteret i 2005, og der var observationer fra samtlige rapportområder. Fra 5-8/4 opholdt en Hærfugl sig i Klegod ved Holmsland (RK), og den blev dermed årets første. I alt 18 fugle blev set i første halvår. To af disse var årets eneste sommerfund, 8/6 1 Hårbølle Havn på Møn (LFM) og 10/6 1 Begtrup Vig (ÅH).

Årets første efterårsfugl var 25/9 1 Gammel Hviding (RB) efterfulgt af yderligere otte fund. Sidste fund og årets eneste vinterfund var 26/12 1 Grindeskov (RK). Vinterfund er usædvanlige. Hærfugle overvintrer sædvanligvis syd for Sahara (Rasmussen & Fjeldsø 2002).

2006

Ikke siden 2000 har der været så få indrapporterede Hærfugle som i 2006 (Lange et al. 2002). Bare 11 observationer blev indrapporteret, seks i første halvår og 5 i andet halvår.

Årets første var 1/1 1 på Næstvedkanten (S). En fugl var set gentagende gange i området, også i efteråret

2005. Årets eneste sommerfund var 10/6 1 Gesten ved Vejen (RB).

Første fugl i efteråret var 16/9 1 Østermarie (B), og årets sidste Hærfugl blev set 24/10 1 et sted i Stenløse Kommune (S).

Hærfugl har i årtier haft en jævn nedgang i randområderne af dens udbredelsesområde (BirdLife International 2004), således også i Europa. For den vestlige og nordlige del af dens europæiske udbredelsesområde er den således betragtet som truet (Hustings 1997), omend bestanden tog til i dele af Tyskland frem til 1990'erne (Mälöw & Nodel 2000). En kombination af klimatiske ændringer til vådere somre og intensiveret landbrug menes at være blandt årsagerne til den nord-europæiske nedgang (Bauer & Berthold 1997).

I Danmark har vi haft svingende antal gennem de seneste årtider, dog oftest mere end tredive observationer årligt. I Sverige, har man til gengæld haft et gennemsnit på 70 fra 1992-2005 (Strid 2006).

(Jannik Hansen)

Regional fordeling af Hærfugl 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	2	3	4	2	1	2	3	5	4	1	27
2006	1	0	1	0	0	0	0	5	0	4	11

Vendehals *Jynx torquilla*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1981	1980	1982	
218	251	NA	(193)	(370)	(143)	166	161	533	517	467	(6888)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1971-73, 1975-76, 1988 og 1991. Ynglefugleoplysninger er meget mangelfulde og derfor undladt. Max-antal ynglepar er fra 1974: 25-30 par, 1998: 23-29 par og 2003: 7-25 par.

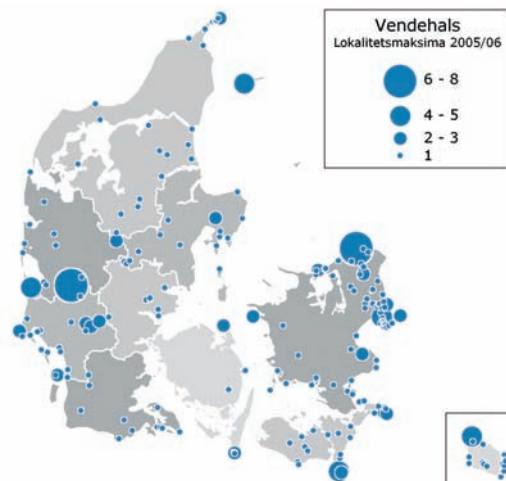
2005

Der blev indrapporteret 218 Vendehalse for 2005 mod 188 i 2004. Den første var 2/4 1 Bredlund Plantage (ÅH), hvilket var tidligt. Den næste til normal tid 16/4 1 Kikhavn (S). De fleste observeredes i forårsperioden, i alt 119, når ynglefuglene fratrækkes.

Der blev indrapporteret 10-23 ynglepar, fordelt på NJ 2-5 par, RK 8-11, SJ 1 og RB 0-2, VE 0-2, LFM 0-1, B 0-1. Bedste lokalitet var stadig Borris Hede (RK) med 7 sikre ynglepar. Det var det bedste år her siden 1987. Her blev 59 unger ringmærket. Ét af kuldene var meget stort – 13 unger! Det er kun set én gang før i perioden 1970-2004.

De sidste var 2/10 1 Nyord Enge (LFM) og 3/10 1 Mythue Eng (RB).

Forekomsten i efteråret lå på 49 fugle og faldt i perioden 7/8-3/10. Der blev ringmærket 10 Vendehalse på

fire træksteder. Heraf Tipperne (RK) 4 og Blåvands Huk (RB) 3.

2006

Arten havde fremgang igen i år – idet der blev indrapporteret 251 Vende-halse i 2006 mod 218 i 2005. Det bedste resultat i mange år. Den første blev hørt til sædvanlig tid 18/4 1 Stensbæk Plantage (SJ).

De fleste observeredes i forårsperioden, i alt 139, når ynglefuglene fratrækkes.

Der blev indrapporteret 11-20 ynglepar, fordelt på NJ 0-1 par, ÅH 0-1, RK 8-12, SJ 1-2, RB 2, S 0-1, LFM 0-1. Bedste lokalitet var igen Borris Hede (RK) med 4-5 sikre ynglepar. I 4 kasser kom der henholdsvis 9, 4, 6 og 6 unger på vingerne. I den 5. kasse blev 8 æg forladt. 25 unger og to adulte blev ringmærket.

Forekomsten i efteråret lå på 72 fugle og faldt i perioden 22/7- 21/10. Efterårstrækket indledtes først rigtigt 13/8 over hele landet fra Bornholm til Sønderjylland og varede ved med daglige obs til 3/9, hvorefter trækket aftog. De næstsidste var 23/9 1 Gulstav Mose (F) og 10/10 1 Kulhuse-Brovig (S). Den sidste 21/10 1 Mandehoved (S) var sen.

Der blev ringmærket i alt 16 Vende-halse på de tre træksteder Gulstav (F), Gedser (LFM) og Blåvand (RB).

(Leif Novrup)

◀Vendehals, Christiansø, 6. maj 2006. Foto: Johnny Madsen

Sortspætte *Dryocopus martius*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1988	1983	1981	
31	33	NA	(62)	97	(65)	(45)	NA	133-163	102-111	101-111	-

Kommentar: Tabel omhandler kun antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1970-73, 1975-76, 1978, 1990, 1998, 2000, 2002-03 og 2004.

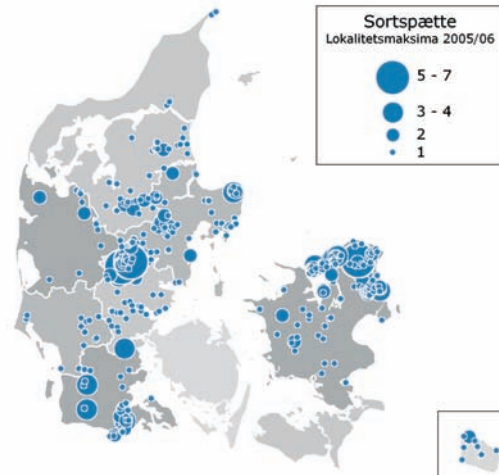
2005

Årets samlede sum af ynglepar var væsentligt lavere end i 1990'erne, men dog højere end 2004. I alt var der 17-31 ynglepar fordelt i de fleste egne af landet. Dette år var der ingen ynglende Sortspætter på Bornholm, hvor arten havde en betragtelig bestand i 1990'erne og ind i starten af dette årti.

2006

Der blev fundet flere ynglepar i 2006 givetvis grundet en større ornitologisk indsats, ikke mindst i det Sønderjyske. Materialet menes dog stadig at være meget mangelfuldt, især Århus Amt forventes at have flere ynglefugle.

Efter artens indvandring som ynglefugl tilbage i 1961 har der været stor opmærksomhed omkring Sortspæt-

Regional fordeling af ynglepar af Sortspætte 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	0-1	2-5	1	9-13	1	2	0	2-8	0	0	17-31
2006	0-1	0-2	0	0-4	1	15	0	3-10	0	0	19-33

ten, og dens spredning rundt om i landet har været fulgt nøje. I de senere år er antallet af ynglefund ikke blevet registreret i samme omfang. Dette skyldes givetvis et vist fald i fokus på arten. Det er dog tydeligt, at arten er i tilbagegang som ynglefugl i flere egne af landet, bl.a. i Nordjylland og ikke mindst på Bornholm. Det er spørgsmålet om den seneste bestandsvurdering på 200-250 par (Grell 1998) stadig er aktuel. En koordi-

neret gennemgang af kendte ynglepladser ville givetvis kunne give et mere præcist billede af bestandens størrelse og udvikling.

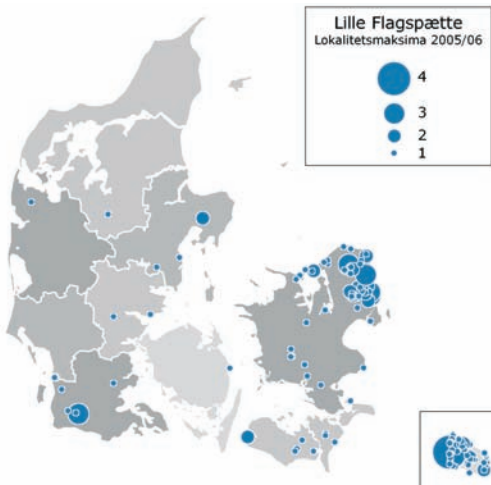
Den europæiske bestand er ifølge Pan-European Common Bird Monitoring i fremgang (PECBM 2006), men arten har dog været i tilbagegang også i Tyskland (BirdLife International 2004).

(Jannik Hansen)

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1998	2006	1997	
88	102	NA	(31)	(57)	79	(85)	NA	167	102	101	(2130)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1988-89 og 2002. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne fra år til år og derfor undladt. Max-antal ynglerpar er 1998: 64-74 par,

ynglebestand på mellem seks og ti par, mens der var et sikkert og 8 mulige par i Sønderjylland.

Dækningen må antages at være mangelfuld, da arten givetvis yngler i så godt som alle landsdele (Grell 1998). Dækningsgraden varierer ofte fra år til år, da Lille Flagspætte yngler i områder, der er svært tilgængelige og derfor ikke besøges jævnligt af feltornitologer (Grell et al. 2004).

Fra flere lokaliteter, der tidligere har været kendt som ynglelokalitet for Lille Flagspætte, findes ingen eller kun få observationer. En del af disse lokaliteter er givetvis ikke eller kun sjældent besøgt. Ofte er observationer, der giver et sikkert billede af yngleforsøg (dvs. aktive redehuller, udføjne unger, immature fugle) sjældne, ikke mindst grundet det ofte uvejsomme terræn i ynglebiotoperne.

(Jannik Hansen)

2005

I 2005 blev 85-88 individer af Lille Flagspætte indrapporteret. De indrapporterede oplysninger tydede på 9 sikre og 19 mulige ynglerpar. De mulige ynglerpar dækkede over par set i yngletiden samt syngende hanner. Yngleparerne fordelte sig på tre regioner: På Bornholm var der mellem 1 og 6 ynglerpar. Sjælland havde mellem 7 og 11 ynglerpar, mens Sønderjylland havde 1-2. Sandsynligvis var der mange flere par, bl.a. på Lolland og Falster (se nedenfor).

2006

Med 100-102 indrapporterede individer ligger totalen for 2006 over de seneste år, men langt fra 1998, der med 167 individer indtil nu har været året med den højeste total (Søby & Christensen 2000). Observationerne kom fra alle rapportområder, bortset fra Ringkøbing Amt. Der blev kun indrapporteret ynglefugle, yngleforsøg og syngende hanner fra Sønderjylland og Sjælland. Observationerne fra de sjællandske lokaliteter gav en

Lille Flagspætte, han, Draved Skov, 26. april 2006. Foto: Tommy Maul.

Regional fordeling af Lille Flagspætte 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	0	1	0	1	1	4	1	50-52	5	22-23	85-88
2006	1	0	3	0	1	5	1	43-45	5	41	100-102

Toplærke *Galerida cristata*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1978-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1981	1980	1978	
11	11	NA	562	(390)	(84)	13	23	715	705	676	(5005)
1-2	2-3	NA	85	(117)	(28)	5	10	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Toplærke er første gang med i Årsrapporten i 1978. Der mangler årstotaler fra 1988-90 og 1992. Største yngleforekomster er indrapporteret fra 1984: 119 par, 1986: 109 par og 1985: 107 par.

2005

Den danske ynglebestand i Hirtshals (NJ) var på 1-2 par, hvor største observation var 20/6 5 Hirtshals Havn (2 ad. med 2 1K samt 1 ad. lidt derfra), 5/8 5 Hirtshals Banegård (4 ad. + 1 1K). Udover Hirtshals blev Toplærke truffet i Frederikshavn (NJ), en stationær fugl hele året omkring H.C. Ørstedsvvej, 14/3 1 Skagen, 20/3 1 Hellebæk (S), 3/5 1 TF Grenen (NJ), samt 19/9-2/10 1 Trekoner, Roskilde (S).

2006

Årets ynglebestand i Hirtshals var på 2, muligvis 3 par. Udover Hirtshals (NJ) var der fund i Frederikshavn (NJ), hvor formentlig samme fugl som sidste år blev set fra 8/5-10/9 omkring H.C. Ørstedsvvej samt 28/6 1 Skagen (NJ).

(Jørgen Staarup Christensen)

Rødrygget Svale *Cecropis daurica*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	2006	1997	
5	10	3	<1	>1	3	6	6	16	10	9	89

2005

Med en årstotal på 5 fugle blev 2005 et år tæt på seneste 10 års gennemsnit. Alle fund var fra maj, og der var kun fund fra Østdanmark. Første fugl sås 3/5 1 Ø kl. 07.30 og senere samme dag endnu en fugl kl. 14.29 Gilbjerg Hoved (S). Det kan naturligvis ikke udelukkes, at det var samme fugl, men er her regnet som 2 fugle på grund af den store tidsmæssige afstand mellem de to observationer. Årets øvrige fugle var 5/5 1 Ø Korshage (S), 15/5 1 Ø Mandemarke Haver (LFM) og 16/5 1 fou. Klinteskoven (LFM).

fugle, kun overgået af 2003 med 16 fugle. Alle fund var sædvanligvis fugle på forlænget træk i maj måned. Der blev set et større indryk (6 fugle) omkring dagene 4-6/5, imens de sidste 4 fugle sås i perioden 13-16/5. De første fugle sås 4/5 1 SØ Enebærrodde (F) og 1 V Skagen (NJ). Dagen efter 5/5 1 V Gilbjerg Hoved (S) og 1 Skagen (NJ). De sidste fugle i første bølge var 6/5 1 NV Fyns Hoved (F) og 1 Fosdalen (NJ). De næste fugle var 13/5 1 S Aborrebjerg (LFM), 14/5 1 R Grenen (NJ), 22/5 1 fou. Ø Bødkermosen (LFM) og sidste fugl 26/5 1 R Hejresøen, Vestamager (S), som nåede at blive set af flere tililende ornitologer.

(Jørgen Staarup Christensen)

2006

Et meget flot år, det næststørste hidtil, med i alt 10

Storpiber *Anthus richardi*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1994	2003	1988	
34	25	12	>1	12	28	27	26	65	51	50	605

2005

Et ganske pænt år med i alt 34 fugle, hvilket er lidt over seneste 10 års gennemsnit. Fra foråret forelå hele 3 fund med 15/4 1 Ø Korshage (S), 3/5 1 R Tontoft Nakke (SJ) og 19/5 1 R NØ Korshage. Fuglen fra 15/4 er meget tidlig, og det er måske samme fugl som 16/4 sås ved Hitarp, Helsingborg i Sverige. Fra Danmark foreligger 26 forårfund til og med 2004 med kulmination i maj. Fra Sverige foreligger samlet 21 fund fra foråret til og med 1999 (SOF 2003) med flest fund primo maj. Arten angives at skulle overvintre fåtalligt i det sydlige Spanien og Portugal (Snow & Perrins 1998), hvorfor forårsfund kan gælde fugle på returtræk herfra til yngleområderne i Østasien. Forårets forekomst står dog ingen steder i Nordeuropa mål med efterårets forekomst. De fleste fugle i Europa om efteråret regnes for at vedrøre

omvendt træk, da arten optræder hyppigst i år med østenvind.

Efterårets forekomst var på 31 fugle, hvor første fugle blev set primo september med 6/9 1 R Horsens Havn (VE), 8/9 1 R Nordhavnstippen (S) og 8/9 1 Mandø (RB). Fra 23/9 til 30/9 sås i alt 12 fugle, flest ved Blåvand (RB) 23/9-26/9 3 S og Grenen (NJ) 23/9-28/9 2 R/T. I oktober sås 13 fugle mellem 8/10-30/10 primært langs Vestkysten med i alt 8 fugle (fra Agger Tange til Mandø). I november flere fugle end normalt med i alt 4 fugle 8-9/11 1 R Vester Vedsted Sluse (RB), 9/11 1 Agger Tange (NJ), samt 9/11 1 TF og 19/11 1 TF Grenen. I alt havde Grenen 5 fugle, Blåvand 4 fugle og Harbøre/Agger Tange (RK/NJ) 3 fugle. Kun en enkelt fugl fra Fanø (RB) i år.

2006

Med 25 fugle blev 2006 et år lidt under normalen. Fra foråret kun et enkelt fund af en rekord-sen fugl 19/6 1 R Grenen (NJ), hvilket er det 2. sommerfund fra Danmark. Det første var fra en fugl rastende 31. maj til 5. juni 1978 på Christiansø (B). Efterårets 25 fugle fordelte sig med 11 fugle september, 13 oktober og 1 november, hvor første fugle sås 17/9 1 R Flyndersø, Korshage (S), 19/9 1 R Lejsø (S) og 21/9 1 TF Grenen. Igen sås efterårets fugle

meget spredt mellem 17/9 og 3/11, med antydning af en lille kulmination 23-30/9 med 8 fugle, mens forekomsten i oktober forløb uden tydelig kulmination, dog 9/10 3 T Fanø sydspids (RB). Efterårets sidste fugle var 25/10 1 SV Nordmandshage (NJ), 30/10 1 S Gedser Odde (LFM) og 3/11 1 S Fanø sydspids (RB). Flest fugle blev set på Fanø (RB) 4 fugle, Blåvand (RB) 3 fugle og Grenen (NJ) 3 fugle.

(Jørgen Staarup Christensen)

Markpiber *Anthus campestris*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1985	1983	1981	
10	12	NA	39	76	(36)	21	(23)	115	110	90	(1423)
		NA	NA	(16)	14	8	12	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972-76 og 1997. 10-års gennemsnit er beregnet på de seneste 9 år, da 1997 mangler. Tre største år for yngleforekomst er 1982: 26-33 par, 1989: 29-31 par, 1998-99: 18-24 par.

2005

Med kun 10 fugle (incl. ynglefugle) blev årstotalen den laveste hidtil. Der blev kun konstateret et sandsynligt ynglepar i Nordjylland ved Damsted Klit (NJ) og fra Anholt var der kun 27/5 1 syngende fugl Ørkenen (ÅH). I Sverige blev bestanden i 2005 skønnet til at være på 38-48 par, alle i Skåne og Halland, hvilket var på niveau med året før (Strid 2006).

Fra foråret forelå kun 4 observationer foruden ovennævnte: 26/4 1 Nyord Enge (LFM), 19/5 1 R Korshage (S), 23/5 1 SV Grenen (NJ) og 28/5 1 V Spodsbjerg (S). Efterårets forekomst var ligeledes yderst sparsom med 7/9 1 SØ Hyllekrog (LFM), 13/9 1 S Blåvands Huk (RB) og desuden en sen fugl med 31/10 1 imm. R Nordstrand, Skagen (NJ). De seneste fund er fra 14/11 1988 Ulvedybet (NJ) og 2/11 2000 Hanstholm (NJ).

2006

Trods intensiv eftersøgning på Skagen Odde og Anholt var resultatet kun et sikkert ynglepar ved Råbjerg Stene (NJ) samt 29/5 1 R Anholt. Fra yngletiden i øvrigt 18/7 1 Raghammer (B). Årstotalen blev på samme niveau som 2005 med kun 12 fugle, heraf de 2 fra foråret, 4 sommer og 6 efterår.

Årets første fugl var 5/5 1 Ø Korshage (S) og eneste øvrige observation fra foråret udover mulige ynglefugle blev 28/5 1 TF Skagen (NJ). Efterårets forekomst var 12/8 1 N Gedser Odde (LFM), 22/8 1 V Røsnæs (S), 24/8 1 V Venslev Huse (S), 27/8 1 R Stignæs Vejle (S) og 1 SV Hyllekrog (LFM) samt 1 S Blåvands Huk (RB).

(Jørgen Staarup Christensen)

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus*

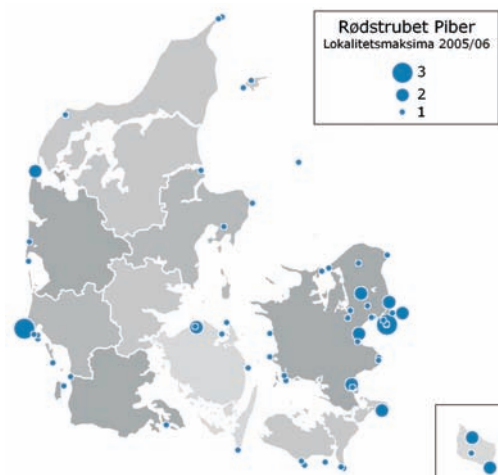
Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1991	1992	1994	
58	81	NA	(79)	137	184	74	81	355	307	260	(4047)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-73 og 1975-76.

2005

Med 58 fugle blev 2005 et år i den lave ende af skalaen. Der blev noteret 5 fugle i foråret mellem 12/5-26/5 og 53 fugle i efteråret mellem 27/8-13/10.

Forårets fugle var 12/5 2 N Damvad Å (S), 22/5 1 Fyns Hoved (F) og 1 Christiansø (B), samt 26/5 1 R Fornæs (ÅH). Efterårets første fugl blev observeret 27/8 1 Christiansø, 30/8 1 1K R Hyllekrog (LFM) og 3/9 1 S Hanstedreservatet (NJ). Efterårets forekomst var meget spredt uden nogen tydelig kulmination, men fra 16/9-30/9 noteredes trækkende / rastende fugle dagligt med i alt 23 fugle i perioden og igen en lille opblomstring 7/10-12/10 med 11 fugle. Primære lokaliteter var Grenen (NJ) 6 fugle (23/9-10/10), Dueodde (B) 6 fugle (22/9-16/10) og Christiansø 5 fugle (22/5 1, samt 4 27/8-5/10), mens Kongelunden (S) havde et skuffende år med kun 3 fugle (5/9-12/9).

2006

Med en årstotal på 81 fugle blev 2006 endelig et lidt bedre år. Årets forekomst var fordelt med 13 fugle forår (5/5-12/6) og 68 fugle efterår (26/8-25/10). Forårets første fugl var 5/5 1 Ø Enebærrodde (F), 9/5 1 N Juvre Forland, Rømø (SJ) og 11/5 1 Grenen (NJ) og 11-14/5 1-2 R Strandenge v/ Jesore (F). Desuden 14-16/5 2 R Feddet (S) og forårets sidste blev 12/6 1 Grenen. Efteråret fugle ankom 26/8 1 Blåvands Huk (RB), 27/8 1 1K R Østersø, Knudshoved (F) og 29/8 1 Lejsø (S).

Efterårets gennemtræk kulminerede medio-ultimo september med i alt 37 fugle, hvor største observation var 17/9 3 SØ Kongelunden (S). Sidste fugle sås 13/10 3 S Blåvands Huk (RB), 14/10 1 S Vest Stadil Fjord (RK) og en efternøler 25/10 1 SV-R Sønderskoven (SJ). Største lokaliteter i 2006 blev Grenen 8 fugle (3 fugle 11/5-12/6 og 5 fugle 6/9-23/9), Kongelunden 8 fugle (16/9-4/10) og Blåvands Huk 6 fugle (26/8-13/10).

(Jørgen Staarup Christensen)

Skærpiber *Anthus petrosus***2005**

Yngleforekomst: Der blev i alt indrapporteret 24-28 ynglepar: 21/5 16-20 par Hirsholmene (NJ), 22/5 7 par Deget ved Frederikshavn Havn (NJ) og 17/7 1 par Sælvig Havn, Samsø (ÅH). Den danske ynglebestand er i Grell (1998) opgjort til ca. 115-130 ynglepar, hvor de primære ynglepladser er Hirsholmene (40-50 par) Nordre Rønner (22 par) og Deget (20 par). Således lå årets niveau fra både Hirsholmene og Deget væsentligt under bestandsopgørelsen fra 1993-1996.

2006

Yngleforekomst: Et meget magert år, hvad angår indrapporterede ynglefund. Således manglede helt optællinger fra især de nordjyske kernelokaliteter, og der blev ikke indtastet ynglefund i DOFbasen fra øvrige landdele. Desuden uhyre beskeden sommerforekomst, hvor der i juni og juli forelå kun 3 fund af 4 fugle: 11/6 1 R Frederikshavn Havn (NJ), 16/7 1 R Blåvands Huk (RB) og 29/7 og 30/7 Østhavnen, Århus (ÅH). Det må kunne gøres bedre.

(Jørgen Staarup Christensen)

Skærpiber, Gilleleje, 29. oktober 2006. Foto: Helge Sørensen

Bjergpiber *Anthus spinoletta*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	2001	2004	
327	184	0	0	<1	52	356	289	672	415	395	3012

Kommentar: Første fund er fra 1989.

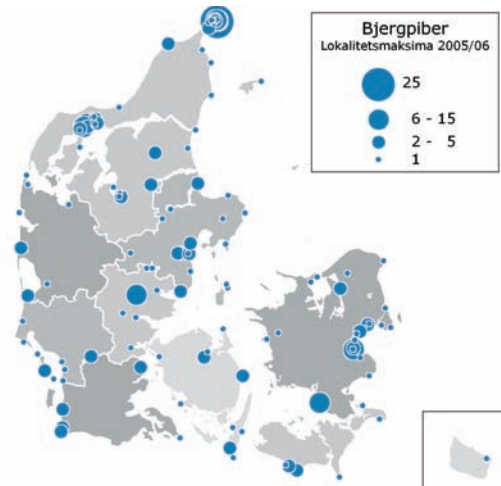
2005

Skønsmæssigt er rapporteret 174 fugle i 1. halvår og 153 fugle i 2. halvår, hvilket gav en årstotal på 327

fugle, hvilket var under de to foregående år, men stadig det 4. største år hidtil. Der er foretaget en kraftig udsortering i antallet af formodede gengangere.

Antallet af fugle var ret konstant i årets første 3 måneder med januar 53, februar 67 og marts 48, dog var det forskellige lokaliteter som bød ind på månedstotalerne. De største forekomster 2/1 9 Vesløs/Arup Vejle (NJ), 6/2 15 Avnø/Svinø Vig (S), 7/2 10 Grenen-Nordstrand (NJ) og 20/2 10 Uldum Kær (VE). Forårets sidste fugle var fra Østjylland med 4/4 1 Årslev Engsø (ÅH), 6/4 3 Brabrand Sø (ÅH) og en efternøler 20/4 1 Brabrand Sø. Efterårets første fugl var 1/10 1 Ishøj Strand (S), 17/10 1 Råhede Enge (RB) og 19/10 1 Grenen (NJ). Ultimo oktober steg antallet af fugle, især ved Skagen, som fuldstændig dominerede 2. halvårs total. De første større antal sås 31/10 21 Grenen/Nordstrand og igen mange fugle 20/11 32 og 21/11 25 (gengangere) Grenen Nordstrand. Eneste større forekomst udenfor Skagen var således 30/12 5 Græse Strandeng (S).

2006

Med kun 184 fugle var årets forekomst næsten en halvering i forhold til 2005. Fordeling var 116 fugle i 1. halvår og kun 68 fugle i 2. halvår. I forhold til tidligere år skyldes nedgang dels meget få fugle i februar (17 fugle), dels færre fugle i Vejlerne (NJ) samt færre fugle i Skagen (NJ) særligt i 2. halvår. De største antal fra 1. halvår var 25/2 9 og 4/3 12 Uldum Kær (VE), 5/3 6 Køge Sydstrand (S) og 8/3 8 Grenen (NJ). Forårets sidste fugle var 11/4 1 Keldsnor (F), 14/4 1 Egebjerg Enge (VE) og 18/4 1 Fårup Sø (VE). Den første fugl i 2.

halvår var tidligt på færde med 26/9 1 Ishøj Strand (S), og de næste var 5/10 1 Ishøj Strand og 12/10 2 Saksfjed Inddæmning (LFM). De eneste større forekomster fra 2. halvår var alle fra Skagen med 30/10 5, 5/11 8 og 17/11 10 Grenen/Nordstrand (NJ) og desuden 26/11 4 Bygholm Vejle (NJ). Sidste større forekomst var 17/12 8 Grenen Nordstrand.

(Jørgen Staarup Christensen)

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarrelli*

Årstotal		Hyppeghed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006 (973)
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2001	2004	2003	
60	70	NA	(2)	15	31	74	62	106	90	75	

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1973-1979.

En forekomst begge år helt efter bogen, med hovedparten af observationerne fra det sydvestlige Jylland (RB).

2005

Et gennemsnitligt år med observationer af ca. 60 fugle. De første var 17/3 2 hanner Gl. Hviding Engsø (RB) og 20/3 1 han Skallingen (RB). De sidste var 22/7 1 han Silkeborg (ÅH) og 30/7 1 Lakolk Sydsøer (SJ). Der var ingen observationer af mere end to fugle sammen.

2006

Ligeledes et gennemsnitsår med observationer af ca. 70 fugle.

De første var 9/3 1 Mejrup (RK), 25/3 1 Fanø Nordspids (RB) og 26/3 1 han Rindby Sø (RB). De sidste var 16/8 1 Hønen, Sønderho (RB), 1 hun Ølsemagle Revle (S), 25/8 1 hun Sneum Sluse (RB) og 8/10 1 Sønderho Strand (RB). Følgende var de største forekomster: 27/3 4 Nordby Enge (RB), 27-28/3 3 Sloen (RB), 28/3 3 Fanø Nordspids, 30/3 3 Nordby Enge, 8/4 3 Skideneng (RB). Der var et enkelt ynglefund: 28/7 1 ad. + 2 juv. Mandø (RB).

(Hans Pinstrup)

Sortrygget Hvid Vipstjert 2K han, Flade Sø, Thy, 15. april 2006.
Foto: Jens Jørgen Andersen.

Gulhovedet Gul Vipstjert *Motacilla flava flavissima*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1995	1986	1987	
3	10	NA	(2)	8	6	6	6	13	12	12	(184)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1974-1979.

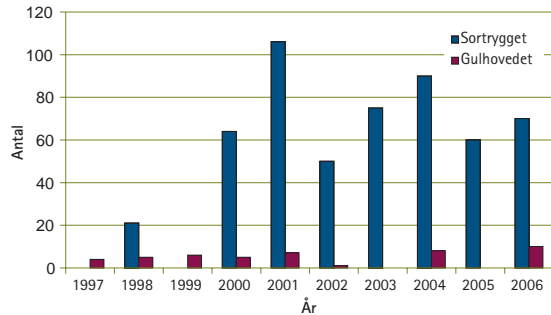
2005

Et dårligt år med blot 2-3 fugle: 28/4 1 han Årslev Engsø (ÅH), 3/6 1 han Vest Stadil Fjord (RK) og 11/6 1 han Bøvling Klit (RK).

2006

Et af de bedste år med en forekomst af i alt 10 fugle: 23/4 1 Skødstrup Enge (RB), 25/4 2 Mandø Gammelkog (RB), 4/5 1 han Værneengene (RK), 12/5 1 han Grønningsen (RB), 13/5 1 han Lakolk Sydsøer (SJ), 22/5 1 han Birkepøl (SJ), 19/8 1 han Majbølle Nor (LFM), 22/8 1 Roborghus – Sneum (RB), 6/9 1 Hummelvig/made (SJ).
(Hans Pinstrup)

Sortrygget Hvid Vipstjert og Gulhovedet Gul Vipstjert 1997-2006.

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2004	2005	
7	11	7	1	2	2	7	5	11	10	7	97

2005

Et flot år med i alt 7 fugle, og dermed det næststørste hidtil. Første fund var 2/5 1 han rmk. og 4/5 1 hun rmk. begge ved Blåvands Huk (RB). Af stationære fugle var der for anden gang et sikkert ynglefund ved Kær i Sønderborg (SJ), hvor hannen første gang blev hørt syngende 4/5 og sidste gang 3/7, og 22/6 blev ungefodring iagttaget. Det første sikre danske ynglefund er fra netop Kær i 2003. Den eneste stationære fugl herudover var en meget populær fugl, som blev hørt af mange 7/5-16/6 ved Tryggevælde Ådal (S). Øvrige fund var 26/5 1 sy Grenen (NJ) og endnu fra fugl fra Als 8/6 1 sy Hartsø (SJ).

2006

Rekordforekomst af Sydlig Nattergal med i alt 11 fugle (inklusive 2 ad. + 2 juv. ved Kær (SJ)). Første fund er 25/4 1 R Gl. Hviding Engsø (SJ). Herefter indfandt yngleparret ved Kær (SJ) sig 27/4, hvor hannen hørtes første gang. Sidste observation var fra 16/7, hvor også ungefodring af 2 juv blev set. Desuden 4/5 2 fugle i sangduel på lokaliteten. Igen i år blev en fugl hørt 31/5 1 Hartsø (SJ). Bornholm havde et stort år med hele 3 fugle, 8/6-5/7 1 Svenskehavn (B), 10/6 1 Ølene (B) og 25-28/6 1 Hammeren (B) alle syngende fugle. Øvrige observationer var 4/5 1 syngende Ringholm (LFM) og 18/6 1 syngende Fyrvej, Skagen (NJ).

(Jørgen Staarup Christensen)

Sydlig Blåhals *Luscinia svecica cyanecula*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2006	2005	2004	
148	186	NA	0	<1	3	(99)	NA	186	148	134	(653)
94	82	NA	NA	(16)	2	40	NA	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Arten var ynglefugl i landet i 1800-tallet, første ynglefund efter 1970 er fra 1992. Der mangler årstotal og ynglefugle tal fra 2003.

Efter en dramatisk tilbagegang i 1970'erne, først og fremmest på grund af ødelæggelse af egnede habitater, er arten nu igen i tydelig fremgang i Nordeuropa. I Holland steg bestanden fra ca. 800 ynglepar i 1978 til ca. 6500 ynglepar i 1990. I Slesvig-Holsten øgedes bestanden først fra 1993. Den positive udvikling begyndte ved Elbmundingen og ved floden Eider og fortsætter stadig væk. I 1998 vurderedes bestanden til at omfatte ca. 150 ynglepar, deraf 40-50 ynglepar i Neufelder Koog (Berndt, Koop & Struwe-Juhl 2002). Artens

udbredelse nordpå har positiv indflydelse på den danske bestand. En 1K Sydlig Blåhals, som blev ringmærket i Belgien i 2003, bliver i 2005 fundet ynglende i Friedrichstadt i Slesvig-Holsten. I alt meldes der om fremgang i antallet af ynglende Sydlige Blåhalse langs den nordtyske vestkyst i 2005. Der observeres ynglende/territoriehævdende fugle på mindst 7 nye lokaliteter i 2005 (Koop 2005, Jeromin 2005). I 2006 meldes fortsat om kraftig udbredelse af Sydlig Blåhals ved vestkysten i Slesvig-Holsten, især på

Regional fordeling af Sydlig Blåhals i 2005 og 2006. Tallene fra 2005 omfatter alene syngende/territoriehævdende hanner samt fund udenfor yngleområderne. Tallene fra 2006 er opgjort som summen af lokalitetsmaksimum, dvs. at hanner og ungfugle kan være medregnet.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	-	1	36	-	-	111	-	-	-	-	148
2006	-	4	58	-	-	124	-	-	-	-	186

halvøen Eiderstedt og på øen Nordstrand. I den østlige del af Slesvig-Holsten sker der en langsom udbredelse ved slambedene ved Kieler Kanalen som kerneområde (Koop 2006, Jeromin 2006).

Ubestemte Blåhalse indenfor det kendte yngleområde i Sønderjylland og Vestjylland er behandlet som Sydlig Blåhals.

2005

Denne race var i 2005 målet for en grundig eftersøgning og optælling især i Sønderjylland og den vestlige del af Ribe amt. Også Lolland blev dækket, men her blev der ikke gjort registreringer af racen (Andersen, Green & Johansen 2006). Dele af de indsamlede observationer er desværre ikke indtastet på DOFbasen, hvilket gør det vanskeligt at beregne totaler og regionale fordelinger. Der blev i undersøgelsen registreret i alt 147 syngende/territoriehævdende hanner i perioden 1/4-23/7, alle i Sønderjylland og Ribe amt. De største koncentrationer var 28 Rudbøl Kog (SJ), 20 Magisterkog (SJ), 18 Margrethekog (SJ), 14 Ballum Enge (SJ) og 12 Højer Kog (SJ). Racen blev eftersøgt i Sønderjylland i slutningen af marts, men de første fund blev gjort 1/4

1 sy. Sneum Engsø (RB) og 3 sy. Rudbøl Kog (SJ). Det nordligste fund hvor racen blev angivet, var en fugl der blev set og derfor ikke er medregnet i ovennævnte undersøgelse, 7/4 1 han R Tipperne (RK). Der forelå yderligere to fund af ikke-racebestemte Blåhalse, fra Skjern Enge (RK) og dermed indenfor det område hvor Sydlig Blåhals tidligere er registreret, men da begge fund blev gjort i træktiden for den nordlige race, medtages de under denne. Årets sidste blev 23/7 1 R Gl. Hviding Engsø (RB) og samme dag 3 Rudbøl Kog.

2006

Der blev registreret 186 Sydlige Blåhalse (sum. af lokalitets max.) i perioden 31/3-18/8, heraf 90 ynglende/territoriehævdende fugle på 37 lokaliteter, fordelt med 52 (SJ), 37 (RB) og 1 (RK). Flest var der (lokalitets max >5): 8 Margrethekog (SJ), 11 Magisterkog (SJ) samt 28 Rudbøl Kog & Sønderkog (SJ). De første var 31/3 1 sy. Varde Å (RB) og 1 sy. Rudbøl Kog (SJ). De nordligste fund var fra Vonå (RK) samt Skjern Enge (RK). Nogle af disse fund er indtastet som ubestemte Blåhalse, men da fundene blev gjort i april medtages de her. Det sidste fund var 27/7 4 Rudbøl Kog.

(Arne Bo Larsen)

Nordlig Blåhals *Luscinia svecica svecica*

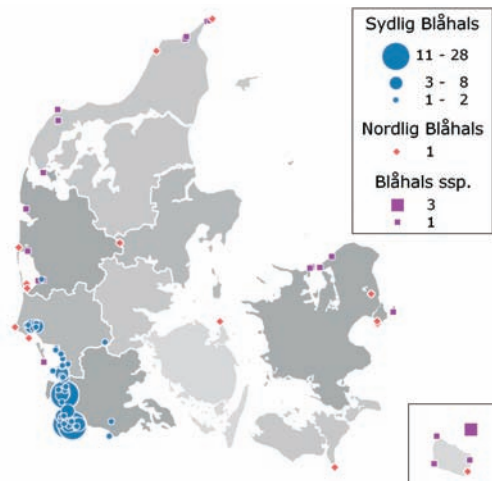
Årstotal		Hypighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1980	1997	1995	
42	71	NA	(73)	166	(136)	93	87	300	265	244	(184)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-76 og 1991.

Ubestemte Blåhalse uden for de kendte yngleområder for Sydlig Blåhals i Sønderjylland og Vestjylland er behandlet som Nordlig Blåhals.

2005

Der blev registreret 42 Nordlig Blåhals fordelt med 37 forår (6/5-28/5) og kun 5 fra efteråret (13/8-15/11), 2005 blev dermed et år langt under gennemsnittet. Hovedparten af fuglene stod Christiansø (B) sædvanen tro for, med i alt 15 fugle 6/5-26/5, og det første fund i foråret var herfra. Flest var der 20/5 3 R Christiansø (B). Forårets sidste var 28/5 1 syngende Bølling Sø (RK/ÅH). Efterårets fund var 3/9 1 ad. og 6/10 1 ad. han, begge Kongelundsstranden (S), 4/9 1 han Saltholm (S), 12/9 1 1K ringmærket Gedser (LFM) samt det sidste fund 15/11 1 han Tversted Plantage (NJ). Der er tale om det hidtil seneste fund af Blåhals i Danmark.

Regional fordeling af Nordlig Blåhals 2005 og 2006.

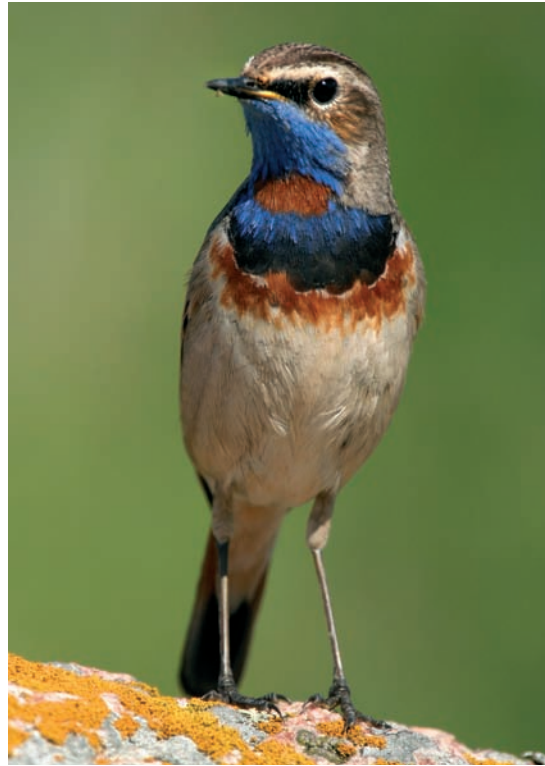
	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	7	3	4	-	-	-	1	11	1	15	42
2006	13-15	3	-	-	-	-	1	11	1	40	69-71

2006

Der blev registreret 71 fugle og forekomsten blev dermed noget større end sidste års, omend den stadig var under gennemsnittet. Christiansø dominerede som sædvanlig foreåret, med i alt 40 fugle i perioden 10/5-31/5. Den første var dog fra Fyn, 6/5 1 Fyns Hoved. De bedste dage på Christiansø var 10/5 med 15 R, og 14/5 10 R. Skagen (NJ) havde et stort år, med i alt 9-11 fugle i foråret, heraf 16/5 3.

Efterårets forekomst var som sædvanlig fåtallig, i alt 7 fugle 13/8-18/10. I alt 4 fund i august var usædvanligt. 13/8 1 1K ringmærket Indfjorden (RK) og 18/8 1 hunfarvet Thyholm (RK) blev ikke racebestemte, og kunne måske være af den sydlige race, men vi har valgt at medtage dem her, da de nordligste dokumenterede fund af den sydlige race er omkring Ringkøbing Fjord. Det er ikke muligt at racebestemme hunner og ungfugle i felten. Årets sidste Blåhals var 18/10 1 Hanstholm Fyrhaver (NJ).

(Arne Bo Larsen)

Nordlig Blåhals, Ertsholmene, 10. maj 2006. Foto: Johnny Madsen. ▶

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1998	1996	2000	
48	45	NA	(10)	22	(54)	51	49	80	69	62	(1134)
24	21	NA	0-2	NA	(9)	25	22	-	-	-	

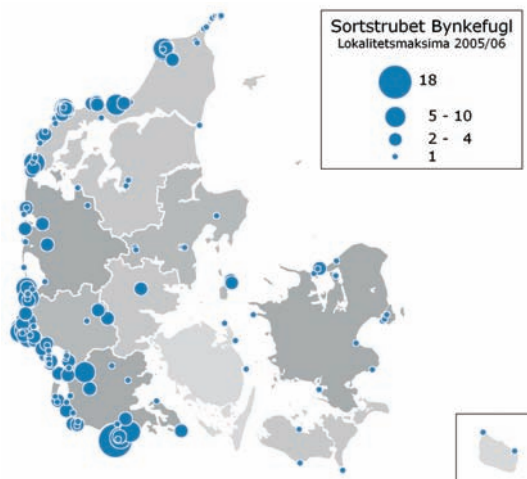
Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Årstotaler mangler fra 1972-73, 1976 og 1997. Flest par er registreret 2000: 31 par, 2003: 30 par og 1999: 25 par.

Intensiveringen af landbruget førte til stærk tilbagegang i 1970-erne. Fra slutningen af 80-erne går det langsomt fremad igen, og der sker en udvidelse af bestan-

den mod nord (Bauer, Bezzel & Fiedler 2005). I Slesvig-Holsten findes i 1997 63 territorier på 27 lokaliteter ved en intensiv optælling, mens bestanden i 1998 allerede

Sortstrubet Bynkefugl, hun, Harboøre Tange, 30. oktober 2005. Foto: Gerner Majlandt.

vurderes til at omfatte 120-140 ynglepar. Perspektiverne for arten er positive på grund af tiltagende braklægning og ekstensivering af afgrænsningsarealer (Berndt, Koop & Struwe-Juhl 2002). I 2005 øges bestanden yderligere og der observeres flere ynglepar i de gamle kerneområder og på nye lokaliteter (Jeromin 2005, Koop 2005). Udviklingen fra 2005 fortsætter i 2006 i Slesvig-Holsten med øget udbredelse af Sortstrubet Bynkefugl.

2005

Der blev indrapporteret 23-24 ynglepar på 17 lokaliteter fordelt med 10 par (SJ), 5-6 par (RB), 1 par (VE), 2-3 par (RK), 1 par (ÅH), 4 par (NJ), flest: Frøslev Mose 6 par

(SJ). Forårets første større forekomster (>2) indledtes 24/3 3 Frøslev Mose (SJ) og 3 R Blåvands Huk (RB). Efterårets sidste større forekomster (>2) var 22/10 3 R Hamborg (NJ). Der var kun få vinterobs.

2006

Der blev registreret 21 ynglepar i 2006 fordelt med 12 par (SJ), 3 par (RB), 2 par (RK), 1 par (ÅH) og 3 par (NJ). Forårets første større forekomst (>2) var 24/3 3 Kors-hage (S). Efterårets sidste større forekomst (>2) var 25/10 4 R Blåvands Huk (RB). Der var en større vinterobservation (>1) 28/12 3 R Grønningen (RB).

(Arne Bo Larsen)

Vindrossel *Turdus iliacus*

2005

Yngle- og sommerforekomster: Forårstrækket ebbede ud pri. maj med enkelte efternølere i løbet af maj. Det sidste fund drejede sig muligvis om et yngleforsøg, 20/5-1/6 1 syngende Bastemose (B). Der er dog ikke berettet om yderligere yngleindici.

2006

Yngle- og sommerforekomster: Forårstrækket ebbede ud i løbet af maj med sidste fund 21/5 1 Skagen (NJ). Der var to sommerfund: 1/6 1 sy. Bjerregrav Mose (ÅH) samt 18/6 1 ringmærket Grenen (NJ).

(Arne Bo Larsen)

Ringdrossel *Turdus torquacus*

2005

Sommerforekomster: Forårstrækket sluttede 28/5 med 1 hun Blåvands Huk (RB) og 1 han Gilbjerg Hoved (S). De næste observationer var fra efterårstrækket: 25/9 2 R Blåvands Huk (RB), 2 Lyngvig Fyr (RK) og 1 Dødeå Enge (ÅH).

2006

Sommerforekomster: Forårstrækket sluttede 31/5 med 1 han Vippefyret, Skagen (NJ). Der var et enkelt sommerfund: 17/6 1 han Kraneled (LFM). Efteråret indledtes med 3/10 3 Nordmandshage (NJ) og 2 S Hammer Bakker (NJ).

(Arne Bo Larsen)

Flodsanger *Locustella fluviatilis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1995	1992	2003	
13	6	11	2	(6)	15	12	34	25	21	(317)	

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1989.

2005

I årene 1990-2004 har gennemsnittet ligget omkring 15 fugle. Med 13 fund ligger 2005 kun lidt derunder. Alle nævnes: 22/5 1 Kikhavn (S), 22/5-28/5 1 Vindinge Å (F), 27/5-4/6 1 Korshage (S), 27/5-21/6 1 Rugballe Mose ved Fårup (VE), 28/5 1 Anholt (ÅH), 30/5-15/6 1 Skarresø (ÅH), 9/6 1 Vejen Mose (RB), 19/6-20/6 1 Hagbards Høj (S), 19/6 1 Borreby Mose (S), 21/6-2/7 1 Vrangstrup Enge (S), 28/6 1 Ravnstrup Kær (NJ), 3/7 1 Sose Odde (B) og 11/7 1 Skjern Å (RK). I alle tilfælde var der tale om syngende fugle.

2006

Med kun 6 fugle ligger forekomsten i 2006 under halvdelen af gennemsnittet af de sidste 16 år. Fundene ligger spredt over hele landet, alle nævnes: 11/5 1 Bødkermosen (LFM), 21/5-27/5 1 Tryggelev Nor (F), 28/5 1 Vejle Enge (VE), 6/6 1 Lindenberg-Gravlev Ådal (NJ), 16/6-18/6 1 Klint (S) og 26/8 1 Salthammer (B).

(Ursula Burmann)

Savisanger *Locustella luscinioides*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1989	1988	1991	
17	22	26	(7)	26	26	19	50	40	38	(713)	

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1973 og 1975-76.

2005

Der blev ikke konstateret sikre eller sandsynlige ynglefund, men der observeredes 17 syngende fugle på 14

lokaliteter. På to lokaliteter hørtes syngende fugle i længere perioder: 20/4-8/7 1-3 syngende Magisterkog (SJ) og 12/5-11/7 1-2 syngende Brabrand Sø (ÅH).

Regional fordeling af Savisanger 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	1	1	2	4	-	3	1	2	3	-	17
2006	2	5	-	3	2	4	1	3	2	-	22

Magisterkog (SJ) var også den lokalitet, hvor den første syngende fugl observeres den 20/4. Den sidste observation var 22/9 1 sy. Gulstav (F).

2006

Den første observation i år var på samme lokalitet som den første i 2005: 23/4 2 syngende Magisterkog (SJ). På fem lokaliteter observeredes der syngende fugle i længere perioder: 23/4-26/5 1-2 Magisterkog (SJ),

25/4-9/5 1 Borreby Mose (S), 26/4-29/5 1 Utterslev Mose (S), 1/5-15/5 1 Fredmosen (F) og 22/5-10/6 1 Kolby Kås (ÅH). I alt blev der hørt 18 syngende fugle på 17 lokaliteter. Den sidste observation af en syngende fugl var 30/7 Brabrand Sø (ÅH). Desuden blev der i perioden 29/7-13/8 ringmærket 5 fugle ved Indfjorden (RK).

(Ursula Burmann)

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1979	1984	1977-78	
19	17	NA	(19)	17	13	16	15	35	24	22	(524)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1973 og 1975-76.

I 1980'erne satte en katastrofal tilbagegang ind over store dele af udbredelsesområdet i Mellemeuropa og Danmark. Grunden hertil er først og fremmest ødelæggelse af egnede habitater, for eksempel afvanding af fugtige områder med tab af røskove som følge (Bauer, Bezzel & Fiedler 2005). I Slesvig-Holsten er Drosselrørsanger efterhånden en stærkt truet art. I sammenligning med 70'erne er ynglebestanden i kerneområderne i Slesvig-Holsten i 90'erne gået tilbage med 90% (Berndt, Koop & Stuwe-Juhl 2002). Selvom der er egnede yngleområder, indrapporteres i 2005 kun 9 syngende fugle på 3 lokaliteter og i 2006 6 fugle på 6 lokaliteter (Koop 2005 og 2006, Jeromin 2005 og 2006).

fugle på 13 lokaliteter, heraf 11 syngende. Fra to lokaliteter blev der rapporteret mere end en fugl: 19/7 2 syngende Jarsskov (S) og 23/5-2/7 5 Maribosøerne (LFM). Et ynglepar observeredes ved Røgbølle Sø ved Maribo, Lolland (pers. medd.). Maribosøerne blev tidligere vurderet som muligvis eneste lokalitet i landet med en nogenlunde fast ynglebestand (Grell 1998).

2006

I perioden 12/5-25/8 observeredes i alt omkring 17 fugle på 15 lokaliteter, deraf 14 syngende. Fra Røgbølle Sø (LFM) indberettedes 3 syngende fugle i perioden 19/5-25/6. Som året før var det også stedet, hvor der observeredes et ynglepar.

(Ursula Burmann)

2005

I perioden 9/5-24/8 observeredes der i alt omkring 19

Regional fordeling af Drosselrørsanger 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	3	1	-	-	-	-	1	5	8	1	19
2006	2	-	1	-	-	2	2	1	4	5	17

Høgesanger *Sylvia nisoria*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1985	1970	1992	
21	26	NA	(29)	38	28	21	48	58	56	50	(1015)
0	0	NA	NA	10	3	<1	<1	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Årstotaler mangler fra 1972 og 1975-76.

2005

Forårets tre fund var: 24/5 1 R Christiansø (B), 31/5 1 T Grenen (NJ) og 1/6 1 sy. Knudshoved Odde (S). Efterårets 18 næsten udelukkende 1K-fugle observeredes i perioden 22/8-12/10. Her skal nævnes 22/8 2 1K ringmærket på Tipperne (RK), samt 20/8-13/9 i alt 5 på

Christiansø (B). Det sene fund var 12/10 1 R Korshage (S).

2006

Forårets to fund var 27/5 1 2K R Christiansø (B) og 28/5 1 2K hun ringmærket Grenen (NJ).

Regional fordeling af Høgesanger 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	3	3	3	-	-	-	2	3	2	6	21
2006	3	-	2	1	-	-	1	-	3	16	26

Efterårets første fugl 11/8 1 1K ringmærket Grenen var ifølge observatøren Skagens tidligste efterårsfugl og kom derfor muligvis fra ynglelokaliteter i Vestsverige eller Syd Norge. I alt observeredes 24 fugle i perioden

11/8-24/10, deraf 15 fugle 13/8-22/8 på Christiansø. Den sidste fugl observeredes endnu senere end året før, 24/10 1 1K fou. Gl. Hviding Kirke (RB).

(Ursula Burmann)

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1992	1988	1993	
5	11	6	7	13	28	14	19	57	53	42	577

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Første ynglefund er fra 1985 og arten er fortsat uregelmæssig ynglefugl. Max-antal ynglepar er 1997: 4 par, 2002: 3 par og 2004: 1-2 par.

2005

På Christiansø (B), hvor der så sent som i 2004 blev registreret to ynglepar, observeredes der kun en rastende fugl 27/5. Desuden indrappoteredes 28/5 1 sy. Anholt (ÅH), 11/6 1 ringmærket Grenen (NJ) samt 13/6 og 14/6 to observationer af syngende Lundsanger, sandsynligvis samme fugl, på Bornholm. Eneste efterårsfund var 24/8 1 R Christiansø.

holm med 4 observationer af 3 syngende fugle i perioden 20/5-16/6 samt 4 rastende fugle på Christiansø. Fra resten af landet observeredes kun to fugle, 11/6 1 sy. Blåvands Huk (RB) og 13/6 1 sy. Højsande, Læsø (NJ).

Efterårets to fund var 21/8 1 hun ringmærket Grenen (NJ) og 18/9 1 ringmærket Christiansø. Sidstnævnte fugl er ifølge observatøren Ertholmenes hidtil seneste observation.

(Ursula Burmann)

2006

Forårets første Lundsanger observeredes 20/5 1 sy. Galkkøkken (B). De fleste observationer var fra Born-

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1996	2000	1999	
3	8	1	<1	6	16	10	11	84	30	20	293

2005

Året bød kun på 3 observationer af 4 fugle, deraf et af de i Danmark sjældne forårsfund, som dog er indstillet til SU-behandling (FDN 2006). Fra efteråret var der to fund, 7/10 1 R Christiansø (B) og 12/10 2 ringmærket Blåvands Huk (RB).

2006

Der blev observeret 8 fugle, dobbelt så mange som i 2005. Alle nævnes. Første fund var 12/10 1 ringmærket Ertholmene (B), efterfulgt af 16/10 1 R Skagen (NJ), 17/10 1-2 Hanstholm Fyrhaver (NJ), 24/10 1 R Blåvands Huk (RB), 29/10 1 Vang (NJ) og 13/11 1 R Blåvands Huk, som ifølge observatøren er det seneste fund på stedet nogensinde. En endnu senere observation var 19/11 1 R Gedser Odde (LFM).

(Ursula Burmann)

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2005	1986	2006	
56	42	17	2	18	12	23	21	56	52	42	520

2005

Med 102 observationer af omkring 56 fugle blev 2005 et rekordår. De første fugle indberettedes 22/9 1 R Christiansø (B) og 1 ringmærket Gedser Odde (LFM) og den sidste observeredes 2/11 1 R Blåvands Huk (RB). Tre steder med særlig mange observationer nævnes:

22/9-4/10 i alt 6-7 Gedser Odde, 22/9-7/10 i alt 12 R Christiansø og 24/9-2/11 i alt 19 Blåvands-området (RB). Også fra den nordtyske vestkyst var der meldinger om ualmindelig mange observationer. Tallene er dog langt mindre end de danske. Her er Hvidbrynet Løvsanger SU-art.

Regional fordeling af Hvidbrynet Løvsanger 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	3	2	23	2	-	2	1	7	4	12	56
2006	1	4	20	-	-	1	1	4	1	10	42

2006

72 observationer af omkring 42 fugle er et pænt antal, men når dog ikke rekordåret 2005. Blåvands Huk-området med 14 fugle i perioden 27/9-14/10 stod for de fleste observationer efterfulgt af Christiansø, hvor der observeredes 10 fugle i perioden 18/9-15/10. Herfra meldes også det første fund 18/9. Sidste observation er 17/10 1 rastende Toftum, Rømø (SJ).

(Ursula Burmann)

◀ Hvidbrynet Løvsanger, Hanstholm, 26. september 2005.
Foto: Jens Jørgen Andersen.

Sibirisk Gransanger *Phylloscopus collybita tristis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1987	1984	1988	
0	0	0	<1	3	<1	<1	<1	9	6	5	44

Kommentar: Første fund er fra 1975. Seneste fund er fra 2004.

Ifølge DOFBasen var der ingen observationer af denne race fra 2005 og 2006. Kun fugle bestemt i hånden medtages i Årsrapporten.

(Ursula Burmann)

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapillus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2003	2004	1999	
90	82	NA	(42)	36	60	(95)	91	136	135	131	(1924)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne og derfor undladt. Max. yngleforekomst er 1999: 27-36 par. Årstotal for 2002 er mangelfuld.

2005

Året bød på 137 observationer af omkring 90 fugle efter frasortering af gengangere.

Der var indberetninger om 3-4 ynglepar i Gribskov (S). På yderlige 17 lokaliteter hørtes 20 syngende fugle i perioden 2/4-3/7, flest 5/5 3 syngende Frøslev Plantage (SJ). Bortset fra enkelte syngende fugle i resten af landet hørtes i alt 5 syngende på Sjælland, 6 på Lolland/Falster/Møn og 9 i Sønderjylland. Potentielle ynglefugle findes altså i den sydlige og østlige del af landet.

Der var to vinterfund i første halvår, begge på Fyn: 6/1 1 R Svanninge Bakker og 5/3 1 R Sibirien. Fra ultimo marts/primo april observeredes Rødtoppet Fuglekonge på flere lokaliteter. Årets seneste observation var 1/11 2 fou. Frøslev Plantage.

2006

Med 147 observationer af omkring 82 fugle efter frasortering af gengangere afveg antallet kun ganske lidt fra sidste år. Men antallet af registrerede ynglepar var tydeligt stigende på de lokaliteter som var undersøgt

Regional fordeling af Rødtoppet Fuglekonge 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	2	1	9	1	-	20	5	12	39	1	90
2006	1	1	19	2	-	9	3	25	14	8	82

begge år. Der var indberetninger om et sikkert og 10-12 sandsynlige ynglepar i Gribskov (S). På yderlige 21 lokaliteter hørtes 27 syngende fugle, flest 27/5 4 sy. Frøslev Plantage (SJ). Bortset fra enkelte syngende fugle i resten af landet hørtes i alt 12 syngende på Sjælland, 6 på Lolland/Falster/Møn, 3 på Bornholm og 6 i Sønderjylland. I forhold til de foregående år har kerneområdet for ynglende Rødtoppet Fuglekonge måske flyttet sig fra Sønderjylland til Sjælland.

Årets tidligste observation var 11/3 1 fou. Brogård Plantage (SJ). Fra ultimo marts observeredes Rødtoppet Fuglekonge på flere lokaliteter. Efter flere observationer til sidst i november er der 3 vinterfund: 10/12 1 fou. Hornbæk Plantage (S), 17/12 1 fou. Hannenov Skov (LFM) og 22/12 1 R Ølby Lyng (S).

(Ursula Burmann)

Lille Fluesnapper *Ficedula parva*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1981	1989	1980	
102	124	NA	(93)	261	144	119	110	572	349	330	(5441)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-77.

2005

Et år på det jævne med i alt 102 fugle, heraf de 77 fra Christiansø (B). Foråret forekomst var på 54 fugle (42 på Christiansø) i perioden fra 4/5 til 19/6. Første fugl sås 4/5 1 Christiansø, som sædvanligvis havde flere pæne dage med 18/5 12, 22/5 8 og 25/5 5 som de største. Kun 6 syngende hanner blev registreret mellem 23/5 og 19/6, både i Nordjylland (Skagen og Skals), Falster (Gedser Odde), Sjælland (Slotssøen og Kongelunden/Pinseskoven) samt et lidt usædvanligt fund fra Marbæk Plantage (RB). Der var dog ingen tegn på ynglende fugle i år.

Efterårets fugle sås mellem 7/8 og 10/10, hvor de første fugle var 7/8 1 2K+ Køge Sydstrand (S), 23/8 1 Christiansø og 12/9 1 brun Møns Fyr (LFM) og 1 Christiansø. Samlet noteredes 48 fugle i efteråret, heraf de 35 fra Christiansø, hvor største dage var 30/9 5 og 4/10 6. Desuden 4 fugle fra Gedser/Gedesby mellem 21/9-10/10, og årets sidste fugl var også herfra med 10/10 1 ringmærket Gedser Odde.

2006

Et normalt år med 124 fugle, heraf de 87 fra Christiansø. Sædvanligvis flere fugle i foråret med i alt 77 fugle og efterår med 47 fugle, hvoraf Christiansø stod for 53 fugle i foråret og 34 fugle i efteråret. Forårets første fugle sås 3/5 1 og 4/5 2 Christiansø samt 5/5 1 Hammeren (B). De største dage fra Christiansø var 21/5 4, 22/5 4, 27/5 12 og 31/5 4. Desuden 2 fugle 18/5 Gudhjem Plantage (B). Skagen havde også et flot forår med 4-5 fugle 17/5-6/6. I alt blev der registreret

Lille Fluesnapper, Christiansø, 6. maj 2006. Foto: Johnny Madsen.

13 syngende hanner fra Sjælland (4 fugle), Møn (3 fugle), Bornholm (3 fugle), Skagen (2 fugle), samt ved Gulstav (F) og Gjerrild (ÅH). Ingen af disse fugle var dog stationære, således heller ingen ynglefund i 2006. Efterårets første fugle sås 17/8 2 fou. Svaneke Nordskov (B), 18/8 1 1K Sneum Engsø (RB) og 19/8 1 Gedser Odde (LFM). De største antal på Christiansø blev set 19/9 3, 28/9 3 og 2/10 3. Efterårets sidste fugle var 10/10 1 og 13/10 1 Christiansø og en sen fugl 24/10 1 1K Blåvands Huk (RB).

(Jørgen Staurup Christensen)

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1996	1991	1999	
2	8	NA	3	4	9	5	6	21	13	12	193

2005

Et meget magert år med kun 2 fugle 16/5 (1 ad. han og 1 hun) Christiansø (B). Vi skal helt tilbage til 1988 (0 fugle) og 1986 (2 fugle) for at finde lignende lave årstotaler.

2006

Et flot år med i alt 8 fugle. Alle nævnes: 8/5 1 han, 13/1 han, 14/5 1 han alle Christiansø (B), 16/5 1 hun Saltholm (S), 16/5 1 han Rønne (B) og 18/5 2 hanner Gudhjem Plantage (B).

(Jørgen Staurup Christensen)

Skægmejse *Panurus biarmicus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1991	2000	2004	
4537	8953	NA	(43)	95	(4409)	8014	6841	10.000	9273	9141	(83.801)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-76 og 1992-95.

2005

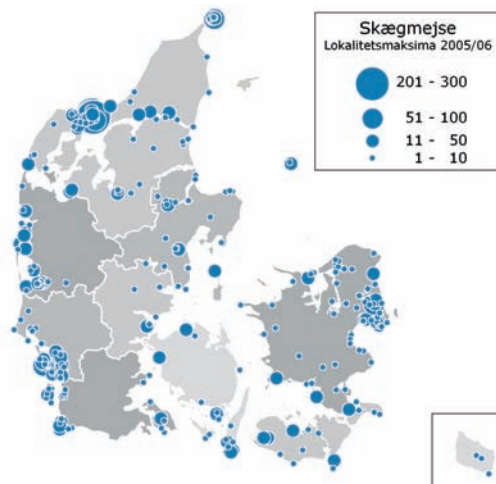
Vejlerne (NJ) er Skægmejsens kerneområde i Danmark, og da Vejlernes Feltstation blev lukket med udgangen af 2003, gjorde det naturligvis, at antallet af observerede Skægmejser her faldt drastisk. I 2004 blev der imidlertid set mange Skægmejser i resten af landet, og kombineret med en øget brug af DOFbasen gjorde det, at årstotalen (9141) blev ganske normal. I 2005 derimod gik Skægmejserne markant tilbage udenfor det nordjyske, og lukningen af Vejlernes Feltstation slår dermed først nu kraftigt igennem i tabellerne. I alt 4537 Skægmejser blev der observeret i 2005, hvilket blot er halvt så mange som i de foregående år. Tilbagegangen skal altså tages med et gran salt, men den lave total dækkede dog over, at der særligt i Ringkøbing Amt, Århus Amt og Ribe Amt blev set få fugle i forhold til tidligere år. Årets største observationer (>50) gjordes da også i det nordjyske: 8/7 130 og 29/10 70 Han Vejle samt 10/11 65 TF Grenen, Skagen.

2006

Skægmejserne er kendt for at kunne gå kraftigt tilbage efter en hård vinter, men de kan til gengæld også hurtigt genetablere bestanden. Det skete i 2000, hvor der blev observeret 9273 Skægmejser mod 4278 i det forrige år, og situationen var næsten den samme i 2006. Her gik Skægmejserne frem fra 4537 til 8953 observerede fugle. Svingningerne skal dog i disse år tages med forbehold, i det lukningen af Vejlernes Feltstation giver

færre observationer herfra end tidligere, mens den øgede brug af DOFbasen omvendt giver flere observationer fra resten landet end førhen. 2006 var dog uden tvivl et meget produktivt år hvilket man ikke mindst kan konkludere ud fra de store forekomster i efteråret. I Vejlerne (NJ) var de største koncentrationer 6/9 270 Han Vejle, 29/10 223 og 17/12 160 Bygholm Vejle, mens det i resten af landet drejede sig om 17/11 76 TF Grenen, Skagen (NJ), 14/9 76 Utterslev Mose (S) og 25/10 75 Sønderho Strand (RB).

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Regional fordeling af Skægmejse 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	2243	341	106	253	18	47	427	1065	31	6	4537
2006	4027	564	885	291	96	218	446	2206	214	6	8953

Skægmejse, Nivå Bugt, 2. november 2006. Foto: Helge Sørensen.

Fyrremejse *Parus montanus*

2005

Fra 1998 til og med 2003 overvågede DOF's Arbejdsgruppe for Truede og Sjældne Ynglefugle (DATSY) forekomsten af Fyrremejse i Danmark. Gruppen kunne til slut konstatere, at arten i Sønderjylland er veletableret og årligt forekommer på rundt 30 forskellige lokaliteter, men ikke ser ud til at sprede sig yderligere. Det gør den til gengæld uden for det Sønderjyske, hvor Fyrremejse nu er blevet faste, årlige gæster i både Ribe, Vejle og Ringkøbing Amt, men endnu kun yngler få steder. Det billede blev der i 2005 ikke lavet om op. Arten registreredes kun fra nogle af de Sønderjyske lokaliteter, i 2005 endda blot fra 6 forskellige, hvilket var ligeså mange som i Ribe Amt, men altså næppe dækkende. Udenfor Sønderjylland ynglede der med sikkerhed Fyrremejse ved Filsø (RB), hvor der sås udflyjne unger, samt formodentlig mindst et par i Høgsbro Plantage (RB). En enkelt observation gjordes i Ringkøbing Amt, 3/4 2 Skjern Å-udmunding. Det var den tredje SU-godkendte observation for amtet, og arten er derfor nu udgået af den lokale SU-liste.

2006

Der blev set pænt med Fyrremejser uden for de veletablerede områder i Sønderjylland i 2006, hvor der var fund fra 7 lokaliteter i Ribe Amt, 6 lokaliteter i Vejle Amt og en enkelt i Ringkøbing Amt. Ud af dem har de 3 formodentlig huset ynglepar: 2-3 par Filsø (RB), 1-2 par Uldum Kær (VE) og min. 1 par Høgsbro Plantage (RB), mens der muligvis også har været yngleaktivitet ved Knabberup Sø (VE), Ribe Østerå (RB) og Vejen Mose (RB). Fjerde fund for Ringkøbing Amt blev gjort 8/4 2 Skjern Å-munding.

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Regional fordeling af lokaliteter med Fyrremejse 2005 og 2006.

	2005	2006
RK	1	1
RB	6	7
VE	4	6
SJ	6	12

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

2005

Der blev i 2005 gjort 684 observationer af Korttået Træløber i de seks regioner (NJ, RK, RB, S, LFM, B), hvor arten endnu ikke er veletableret, mod 518 i 2004. De mange noteringer skete dog fra færre lokaliteter, nemlig 64 mod 70 i 2004, og skyldes derfor nok snarere, at arten bliver rapporteret hyppigere i DOFbasen fra de samme lokaliteter. For andet år i træk gjordes der flere observationer i Vestjylland: 3/4, 27/5, 29/5 samt 15/6 1 sy. i parken ved Lønborggård og 4/10 1 ringmærket Tipperne. Samtidig er to observationer fra 2004 blevet godkendt af SU: 6. og 27/3 1 sy. Hoven og 14/8 3 Herning Søndre Anlæg. Med udgangen af 2004 er arten ikke længere en lokal SU-art i Ringkøbing Amt.

I Nordjylland sang der Korttået Træløber på flere af de nu kendte lokaliteter, og en enkelt fugl blev også set nord for udbredelsesområdet, da første fund for Aalborg-området gjordes 15/11 1 Almen Kirkegård. Den største koncentration af Korttået Træløber var i Jægersborg Dyrehave (S), hvor de 33 noterede fugle den 20/3 var den største forekomst hidtil på lokaliteten og formentlig også i landet som helhed.

Regional fordeling af lokaliteter med fund af Korttået Træløber i perioden 2001-2006. Data er ikke opgjort for ÅH,VE,SJ og F, hvor arten er almindelig

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
NJ	1	2	5	8	6	8
RK	0	0	0	1	2	3
RB	7	7	4	10	6	10
S	20	22	33	37	41	45
LFM	8	3	7	12	9	12
B	0	1	0	0	0	0

Korttået Træløber, Assistents Kirkegård, København, 1. marts 2006. Foto: Mogens Hansen.

2006

Efter at 2005 blev det første år i lang tid, hvor antallet af lokaliteter, der husede Korttået Træløber, ikke steg, fortsatte ekspansionen i 2006. I alt 79 lokaliteter var 15 flere end i 2005 og 9 flere end i 2004. Fremgangen skete i alle seks områder (NJ, RK, RB, S, LFM og B), men var mest tydelig på Sjælland, hvor arten noteredes på 45 lokaliteter, hvilket er dobbelt så mange som for blot 4 år siden. Spredningen foregår dog alene i Københavnsområdet, hvor 70 procent af fundene gjordes. I det vestjyske blev der observeret Korttået Træløber på tre lokaliteter, hvor arten tidligere har optrådt, Parken ved Lønborggård, Hoven samt Tipperne.

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Pungmejse *Remiz pendulinus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1990	1993	1992	
16	27	1	>1	(27)	48	17	62-68	55-57	55	-	

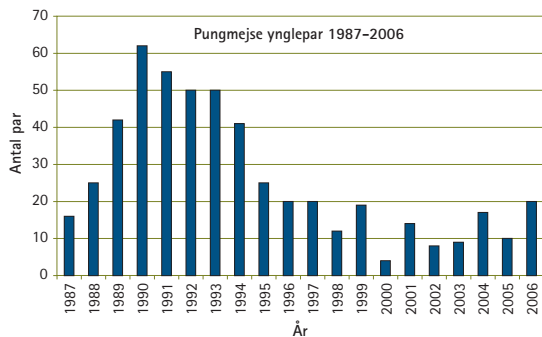
Kommentar: Tabel behandler kun ynglefund. Der mangler oplysninger fra 1978 og 1984-87.

2005

Bestandene af Pungmejse svinger meget lokalt, og der blev således i 2005 slet ikke set nogle fugle på Lolland, Falster og Møn, mens der dukkede et par ynglepar op i Vejle Amt, hvor arten har været fåtallig i mange år. I de to vigtigste områder for arten, Brabrand Sø-området (ÅH) og Vestamager (S), blev der med henholdsvis 2-3 og 3-5 par noteret færre ynglepar end året før. Samlet set var 2005 med i alt 282 observationer og 10-16 ynglepar dog meget lig de andre år i det nye årtusinde. Årets første Pungmejse ankom 3/4 1 Kalvebod Fælled, Vestamager (S) samt 6/4 1 Sømosen (S) og 1 Århus Å (ÅH), mens de sidste forlod landet 14/10 1 Sydvestpynten (S), 23/10 1 Gulstav (F) og 13/11 1 Indvindingen (RB), hvilket var et ret sent fund.

2006

Med mellem 20 og 27 ynglende Pungmejsepar blev 2006 det bedste år siden midten af halvfemserne. LFM var den eneste region, hvor der ikke noteredes yngleaktivitet, og særligt på Amager var der godt gang i de karakteristiske reder med mindst 5 sikre ynglepar og formodentlig et par stykker mere. Der blev også holdt godt øje med de mange Pungmejsere, og årstotalen på 502 fugle er derfor ikke noget godt sammenlignings-

Regional fordeling af Pungmejse 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	22	6	18	31	37	7	21	137	0	3	282
2006	32	5	24	84	36	28	23	240	9	21	502

Pirol *Oriolus oriolus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1978-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1982	1983	1992	
94	55	NA	(65)	131	100	71	78	179	171	150	3001

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1971-77. Ynglefugleoplysninger er meget uregelmæssige og derfor udeladt.

2005

For tredje år i træk var årstotalen over middel, som for de seneste ti år er 78 fugle om året. I alt 94 fugle var det

Pungmejsere, Tryggevejle Ådal, 8. maj 2005. Foto: Helge Sørensen.

grundlag – da arten ynglende med dobbelt så mange par i starten af halvfemserne var årstotalen blot 300-400 fugle. De første Pungmejsere dukkede regelmæssigt op 7/4 1 Århus Å (ÅH), 8/4 1 Skjern Å-munding (RK) og 15/4 bl.a. 3 Høll (VE), mens de sidste sydtrækkende fugle blev set 15/10 2 SØ Fanø sydspids (RB) og 1 Saksfjed Inddæmning (LFM) samt 19/10 1 Kammer-slusen (RB). 17/12 noteredes et meget sjældent vinterfund, da en Pungmejsere sås i Bygholm Vejle (NJ).

(Rasmus Bøgeskov Larsen)

højeste antal siden 1998, men i lighed med de foregående år, var det ikke fordi, der blev set flere Piroler på mulige ynglelokaliteter. Derimod har arten været hyppig

på træklokaliteterne, ikke mindst i Skagen (NJ), hvor der dette år sås op mod 30 fugle. De bedste dage var her 20. og 21/5, hvor der sås henholdsvis 5 og 6 forskellige Piroler. Landets mulige ynglepar holdt som før først og fremmest til på de fynske småøer og på Lolland-Falster, hvor der nok har været størst sandsynlighed for ynglesucces på Æbelø (F) og Frejlev Skov (LFM) – begge steder høres op til tre syngende Piroler. Årets første fugle noteredes 3/5 1 sy. Dyrehaven, Gråsten (SJ), 5/5 1 ad. han sy. Buse- ne Have og Mandemærke Haver (LFM) og 7/5 1 Draved Skov (SJ), mens de sidste bogførtes 21/8 1 Æbelø (F), 25/8 1 TF Gedser Odde (LFM) og 6/9 1 ad han Lindelse (F).

2006

Gennem de seneste 10 år har antallet af Piroler svinget mellem 48 og 122, og årstotalen i 2006 på 55 fugle hørte derfor til i den lave ende. DOF's Arbejdsgruppe for Truede og Sjældne Ynglefugle (DATSY) stoppede overvågningen af ynglende Piroler med udgangen af 2003, hvor bestanden opgjordes til 4-11 par (2 sikre, 2 sandsyn-

lige og 6-7 mulige). Siden da har situationen næppe ændret sig meget, men det er svært på baggrund af de indtastede observationer i DOFbasen at fastslå yngleforekomsten særlig præcist. Æbelø (F) er stort set den eneste lokalitet, hvor der gøres observationer gennem hele sommeren, og nogle år ses juvenile fugle. På andre mulige ynglelokaliteter i den sydlige del landet høres der typisk syngende Piroler i sidste halvdel af maj og starten af juni, men om det bliver til egentlige ynglefor- søg vides ikke. Pirolen er gået støt tilbage i Danmark siden starten af 70'erne, hvor op mod 400 par registrer- des, hvilket formodentlig mest skyldes klimatiske for- hold og ikke så meget driften af de danske kystskove (Grell et al. 2004).

Årets første Piroler observeredes to uger tidligere end normalt, da to fugle sås og høstes 23/4 Trelde Skov (VE), mens de efterfølgende noteringer var mere normale: 5/5 1 ad. han Ø Aflandshage (S) og 6/5 1 grøn Ø Bulbjerg (NJ). Årets sidste observationer gjordes alle på Fyn: 2/7 2 sy. Bogense, 8/7 4 (3 han og 1 hun) Æbelø og 20/8 1 sy. Æbelø.
(Rasmus Bøgeskov Larsen)

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1985	1995	1977	
98	43	NA	(289)	(542)	554	124	285	3676	1493	1297	(12.064)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-76 og 1988. Der var tilsyneladende invasion i 1988, men der mangler opsummering. Ynglefugleoplysninger er uregelmæssige, men max-antal er 1989 2-5 par.

2005

De foregående års lave antal observationer af Nøddekrige fortsatte i 2005, og slog især igennem på forårets observationer, som kun blev til 2 fugle, ligesom der ikke blev gjort ynglefund. Dette falder i øvrigt godt i tråd med at arten ifølge Strid (2006) menes værende i tilbagegang i Sverige.

Foråret to observationer var: 27/2 1 R Søgård (SJ) og 27/3 1 SV Moesgård (ÅH).

Efteråret første var 31/8 3 SV Strandkær/Molslaboratoriet (ÅH), 3/9 1 TF Gedser Odde (LFM), 11/9 1 TF Fornæs (ÅH) og samme dato 2 ved Vrads Sande (ÅH). Årets største observation var ubetinget 3/10 16 Due- odde (B) samt samme dato 4 Boderne (B). Desuden 24/9 3 S Mandehoved (LFM) og 31/8 ovennævnte 3 ved Molslaboratoriet (ÅH), alle øvrige observationer var 1-2 fugle.

Kun to individer blev racebestemt: 12/9 1 Tyndnæbbet Nøddekrige (ssp. *macrorhynchos*) Gedser Odde (LFM) og 6/10 1 Tyknæbbet (ssp. *caryocatactes*) Gurre Sø (S).

2006

Også i 2006 blev der observeret særdeles få Nøddekrige, faktisk det laveste antal siden 1993. Til gengæld kan der noteres et enkelt muligt ynglefund 1/7 i Ruts- sker (B) hvor 3 1K menes at være set. Er den lille yngle- bestand ved Silkeborg helt forsvundet?

Forårets sidste var 3/5 1 Silkeborg Vesterskov (ÅH), 6/5 1 T Gilbjerg Hoved (S), 9/5 1 Fakse By (S), 27/5 1 Gribskov (S). De to fugle i Silkeborg Vesterskov og Gribskov kunne måske være lokale ynglefugle?

Sommerens observationer blev gjort 12/6 1 Nakkelyng (S), 12/6 1 R Rørvig Lyng (S), 12/6 og 13/6 1 Ø Gil- bjerg Hoved (S) og 8/7 1 Stubbæk (S).

Efteråret første blev 13/7 og 15/7 1 Skjern Å, Sdr. Fel- ding-Skarrild (RK), 15/7 1 Grenen (NJ), og 2/8 1 V Røl- lum (SJ)

De største observationer var 3/3 3 Erritsø (VE) og 1/10 8 NØ Blemmelyng (B).

Ingen af årets Nøddekrige blev racebestemt.

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Nøddekrige 2005 fordelt på halvår.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1. halvår	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
2. halvår	4	0	2	8	1	0	0	33	15	33	96

Regional fordeling af Nøddekrige 2006 fordelt på halvår.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
1. halvår	0	0	0	3	3	1	0	11	0	2	20
2. halvår	2	1	0	1	0	1	1	5	2	10	23

Rosenstær *Sturnus roseus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2002	2005	2003	
8	5	NA	<1	2	2	10	77	31	8	7	103

2005

Et rigtigt flot år med i alt 7-8 fugle, hvilket var det næsthøjeste antal hidtil. Fra 1. halvår forelå 3 fund fra juni, 4/6 1 ad. Korshage (S), 6-7/6 1 ad. Anholt (ÅH) og 20/6 1 2K+ Hanstholm (NJ). Fra 2. halvår 4/9 2 rst (2K+ og 1K) Agger Tange (NJ), 23/9 1 1K S Agger Tange (muligvis genganger), 25/1 1K Bjerregård (RK) og 1 1K Hirtshals Fyr (NJ).

2006

Selvom årstotalen blev på 5 fugle blev 2006 det fjerde/femte største år, da der også i 1995 blev set 5 fugle. Årets forekomst var typisk med adulte fugle i forsommeren og 1K fugle i efteråret. Årets observationer var 11/6 1 ad. Værmengene (RK), 12/9 1 1K TF Grenen (NJ) + 1 N Blåvands Huk (RB), 16-17/9 1 1K Rømhø Sønderland/Havneby Krog (SJ) – det første fund fra Sønderjylland – og 29/9 – 1/10 1 1K Køge Havn (S).

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla*

2005

Yngle- og sommerforekomster: Det egentlige nord-træk ebbede ud ult. maj, hvorefter der foreligger enkelte fund af enkelt-fugle i juni og juli med den sidste 2/7 1 Grenen (NJ). Der er ingen observationer, der tyder på yngleforsøg. Efterårets første dukkede op 31/8.

rastende og/eller trækforsøgende Kvækerfinker gennem det meste af maj, juni og frem til den sidste obs 7/7. Fundene i juli var alle fra Skagen (NJ), hvor en fugl gjorde trækforsøg ved Grenen (NJ) næsten dagligt. Flere af fundene drejede sig om syngende fugle, og i et enkelt tilfælde (Korshage (S) er forekomsten angivet som et muligt ynglefund. Kvækerfinkerne dukkede op nordfra igen pri. september med de første 7/9 2 Bøtø (LFM).

2006

Yngle- og sommerforekomster: Efter at det egentlige nord-træk ebbede ud pri. maj, blev der registreret enkelte

(Peter Lange)

Gulirisk *Serinus serinus*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1996	1997	1998	
76	85	NA	(40)	(46)	(79)	75	82	131	126	103	(2011)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972,1975-77, 1988, 1990-91 og 1993-94. Ynglefugleoplysninger er ikke opgjort.

Gulirisk, Præsto Fed, 6. maj 2005. Foto: Helge Sørensen.

2005

Der var obs fra 19/3 1 sy. Gentofte Sø (S) frem til 15/10 1 T Omø Skovklint (S). Begge datoer ligger indenfor det normale. Der er 148 obs. af min. 76 fugle. Flest fugle er set i det østlige Danmark, specielt Feddet (S) og Sydfalster (LFM) samt i Skagensområdet. Ved Skagen (NJ) sås 25/4 - 21/7 op til 5 fugle og 17/5 fandtes en rede med 3 æg ved Poul Eegs Camping. Den 5/5 sås 4 hanner og 1 hun ved Poul Eegs Camping, som også var årets største danske forekomst. Andre steder hvor der kan være tale om ynglefugle var Feddet 3/5 - 10/7 op til 4 fugle og Marielyst (LFM) 28/3 - 6/7 op til 3 fugle. Det er overraskende, at der ikke er flere ynglefund i Danmark når der skønnes at være 6.000-9.000 ynglear alene i Mecklenburg-Vorpommern i 1994-98, et område på størrelse med Sjælland og øer. Dette er endda en stigning i forhold til 4.000 par i 1978 - 1982 (Eichstädt m.fl. 2006). Ved Gedser (LFM) sås 26/3 - 6/10 4 R og 14 T og Gilleleje (S) 15/4 - 2/6 6 Ø + 1 V +

Regional fordeling af Gulirisk 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	6	1	6	1	2	2	3	29	25	1	76
2006	7	0	6	5	1	5	0	24	18	19	85

1 R De øvrige lokaliteter havde ikke mere end 1-3 fugle.

2006

Årets første fugl var 1/4 1 R Gedser Odde (LFM), mens den sidste var 24/10 1 S også ved Gedser Odde. Begge obs var indenfor det normale. Der blev set i alt 86 fugle, lidt flere end i 2005. Som andre år var de fleste fund fra de østlige og sydlige dele af landet og igen i år specielt Feddet (S) og Sydfalster (LFM). Der var to sikre ynglefund begge fra Feddet. 7/6 blev der set udflyjende unger og 29/6 er en hun set fodrende unger i reden. Ved Feddet blev der set fugle fra 23/4 - 10/8 med op til 3 fugle. Andre potentielle ynglelokaliteter er Marielyst (LFM) 24/4 - 6/7 op til 3 fugle - her blev der dog kun set hanner, og Gedser-området, hvor der blev set 1 han og 1 hun sommeren igennem, dog uden at der var tegn på yngel.

Herudover skal nævnes: Gilleleje (S) 5/5 - 22/5 7 T + 1 R.

(Rene Christensen)

Gulirisk, Præstø Fed, 6. maj 2005. Foto: Helge Sørensen.

Bjergirisk *Carduelis flavirostris*

2005

Sommerforekomster: Der var ingen sommerfund af arten i 2005. Forårets sidste var 17/5 2

Nordhavnstippen/Stubben (S) og efterårets første observation var 20/9 på Århus Havn (ÅH). Årets største antal rastende fugle var 6/1 600 Sandby (ÅH). Ret usædvanligt er der tale om en indlandslokalitet, idet fuglene rastede og fouragerede på en høstet rapsmark.

2006

Sommerforekomster: Forårets sidste Bjergirisk blev set 7/5 5 N Grenen (NJ) og efterårets første blev helt normalt spottet i starten af oktober. Årets største optælling af rastende fugle var 15/1 843 Saltholm (S).

(Peter Lange)

Hvidsiken *Carduelis hornemanni*

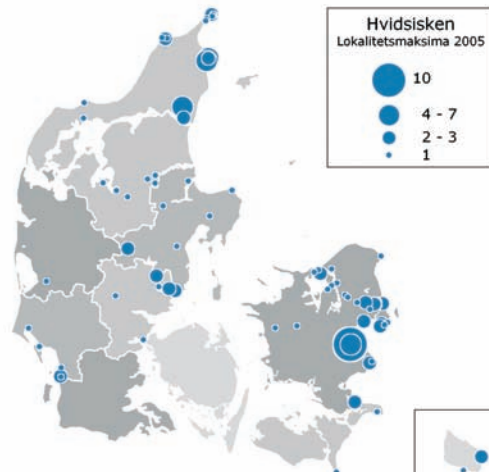
Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1995	2005	1985	
177	53	NA	(14)	55	(61)	66	49	221	168	142	(1546)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1978-79 og 1990. Der var tilsyneladende invasion i 1990, men der mangler opsummering.

2005

I forbindelse med en større invasion af Gråsisken i vinteren 2005-2006, fulgte der også en del Hvidsiken med. Men også i første halvår af 2005 var der, takket være mange observationer fra Sjælland og især fra Køge Bugt området, ganske mange fugle: 1/1-27/3 i alt ca. 99 fugle, heraf var de ca. 90 fra Sjælland. De fleste observationer og det største antal kom fra området omkring Køge Havn (S), hvor der blev set Hvidsiken næsten dagligt i perioden 1/1-18/3, med max. 5/2 og 19/2 6 og 7 brune samt 5/3 5 og 7 brune. Fuglene optrådte sammen med Gråsisken, og de største tal blev registreret i forbindelse med til- og fraflyvning ved en overnatningsplads ved Køge Havn.

Efterårets forekomst lå i perioden 15/10-27/12, i alt ca. 78 fugle, hvoraf hovedparten var fra Nordjylland (ca. 32) og Sjælland (ca. 19). Den største obs var 27/11 6 Bolle og Try Enge (NJ).

Regional fordeling af Hvidsirken 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	37	1	5-6	10	7	0	1	109	5	2	177
2006	15	4	1	8	0	1	2	20	2	0	53

2006

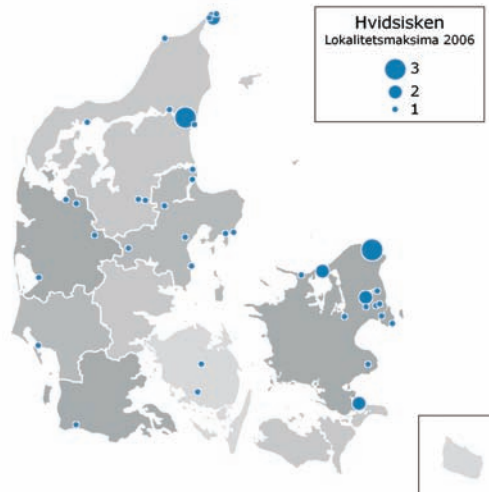
I første halvår sås stadig resterne af en mindre invasion i efteråret 2005. I alt blev det til 50 fugle i perioden 1/1-16/4. Max. var 14-16/1 3 Hornbæk Havn (S) og 27/1 3 Hals (NJ).

Efterårets forekomst blev derimod en mager affære med kun 3 fugle, alle fra Nordjylland i perioden 24/10-10/11.

(Peter Lange)

Hvidsirken, Grenen, 10. november 2006. Foto: Knud Pedersen.

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årtotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		2002	2003	1998	
13	5	NA	(18)	36	134	177	199	670	590	394	(3117)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1975-76.

2005

Året fortsatte hvor 2004 slap med meget få fugle. Faktisk skal vi frem til efteråret, før de første dukkede op. I tidsrummet 25/9-6/12 rapporteredes i alt 13 fugle, hvor 17/10 3 Tvorup Plantage (NJ) og 21/10 2 Sød-ringholm Strand (ÅH) var de eneste observationer af mere end en fugl. Den seneste større invasion var i efteråret 2002.

2006

Der var fortsat meget få fugle af denne art tilstede i landet i 2006. Der foreligger kun 5 fund, som alle nævnes: 7/1 og 7/3 1 hunfarvet fou. C. E. Flensborg Plantage (NJ), 22/4 1 grøn T Gilbjerg Hoved (S), 21/8 1 grøn Nørrestrand (VE) samt 31/12 1 Klosterheden (RK).

(Peter Lange)

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus*

Årtotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Årtotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1983	1990	1982	
385	112	NA	(40)	1668	(1222)	629	820	7893	5632	5034	(32.280)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1971-73, 1975-76 og 1991.

2005

Med en total på kun omkring 385 fugle hører 2005 til blandt de mindre år. Sjælland bidrog med i alt 172 fugle, resten fordelte sig ud på de øvrige rapportområder, men alle steder var der tale om få og tilfældige fund. Første halvårs forekomst blev på i alt 125 fugle,

max. var 15/1 23 Melby Overdrev (S) og med den sidste 2/5 Gilbjerg (S). Der var ingen sommerfund. Efteråret blev indledt med 16/9 2 1K T Mandø (RB) og i alt blev der set 261 fugle. De største flokke var 18/10 32 Tved Plantage (NJ) og 30/10 16 TF Griben (S).

Regional fordeling af Stor Korsnæb 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	105	16	30	22	11	17	1	172	6	5	385
2006	44	2	9	2	1	4	0	43	4	1	112

2006

I første halvår bemærkedes, især på Sjælland og i Nordjylland, eftervirkningerne af et mindre influx i efteråret 2005 med i alt 105 fugle, hvor den sidste meget usædvanligt var på Christiansø (B) 19/5. Det er kun øgruppens 8. forårssfund af denne art. Den største flok var fra Nordsjælland 27/2 18 Tisvilde Hegn.

Arten var stort set fraværende i landet i 2. halvår af 2006, idet totalen blev på sølle 7 fugle, der blev set i perioden 9/8-11/11. For 2. år i træk var der således ingen deciderede sommerfund, og heller ikke noget der tydede på, at arten har ynglet i landet.

(Peter Lange)

Karmindompap *Carpodacus erythrinus*

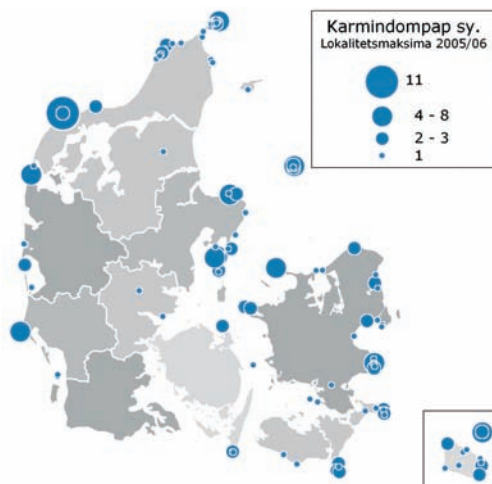
Årstotal		Hyppighed						Sidste 10 års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06	1996		1992	1987		
327	270	NA	(45)	(256)	(729)	(323)	NA	1200	1000	976	(8355)	
0	0	NA	NA	(27)	(55)	NA	NA	-	-	-		

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-77, 1988-90, 1993, 1995, 1998 og 2001-02. Oplysninger om ynglepar er meget uregelmæssige. Første ynglefund var i 1972. Max. antal ynglepar er fra 1998: 86-109 par, 2001: 80 par og 1991: ca. 62 par.

2005

En årstotal på omkring 300 fugle var noget over den meget svage forekomst i 2004, men på niveau med 2003. Observationerne af forårstræk og ynglefugle lå i tidsrummet 13/5 - ca. 24/7, i alt omkring 316 fugle. Her skal nævnes 27/5 10 Christiansø (B), 28/5 5 sy. + 1 brun Anholt (ÅH), 4/6 5 sy. Harbøre Tange (RK). Der blev registreret ganske få (ca. 15) mere eller mindre sikre ynglepar, hertil syngende fugle på yderligere omkring 55 lokaliteter.

Efterårets forekomst blev omkring 11 fugle, hvoraf den sidste var sen 2/10 1 brun T Saksfjed (LFM).

Karmindompap, Skagen, 5. juni 2006. Foto: Bo Tureby.

Regional fordeling af Karmindompap 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	ca. 145	10-15	ca. 25	ca. 25	1	0	ca. 15	ca. 50	ca. 45	7	ca. 327
2006	ca. 160	11	2	23	1	0	6-8	ca. 45	23	ca. 12	ca. 270

2006

Sidste års fremgang fortsatte desværre ikke, og med omkring 270 fugle var vi tilbage på det lave niveau fra 2003 og 2004. Der var syngende fugle på omkring 60 lokaliteter. Flest 31/5 5 sy. Harboøre Tange (RK), 27/5 4 sy. Anholt (ÅH) og 1/7 4 sy. Stevns Klint (S). Der blev

kun indrapporteret et ynglepar Søgård Mose (S), samt yderligere nogle få hentydninger til ynglefund, men kun indtastet som noter på DOFbasen. Forekomsten lå imellem 11/5 og 11/9 med en meget sen efternøler 13/10 1 K R Lyngvig (RK). Der er tale om et af de seneste fund fra landet. (Peter Lange)

Hortulan *Emberiza hortulana*

Årstotal		Hyppighed					Sidste 10 års gns.	Tre største år			Arttotal fra 1970-2006
2005	2006	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-06		1986	1978	1983	
56	133	NA	(228)	(357)	(281)	(85)	NA	572	552	449	(7373)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972-73, 1975-76, 1988 og 1999-2003.

Begge år var forekomsten stort set efter bogen for denne østdanske specialitet, hvilket vil sige koncentreret forårstræk fra de sidste dage af april og godt 14 dage frem, og efterårstræk ligeså koncentreret, fra ult. august til med. september.

2005

Et svagt år med en forekomst endnu lavere end sidste års bundskraber. Fra foråret i alt 38 fugle. De første blev set 30/4 både på Møn og i Nordsjælland, den sidste var 2/6 1 sy. Bastemose (B). Efteråret var ikke stort bedre, i alt 18 fugle 19/8-26/9. Alle efterårets fugle blev set enkeltvis.

2006

Efter tre magre år rettede forekomsten af Hortulan sig heldigvis noget op i 2006, hvilket især må tilskrives en pæn forekomst på Sjælland i foråret med ikke mindre end 51 fugle, samt Christiansø (B) med i alt 12 i tidsrummet 30/4-20/5. Forårstotalen kom op på i alt 98 fugle 27/4-2/6. Max. var 6/5 med 6 Korshage (S) og 8 T Gilbjerg (S). Efteråret bød på i alt 35 fugle 21/8-13/9, heraf var de 12 fra Sjælland og 12 fra Ertholmene. Max. var 31/8 7 Christiansø.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Hortulan 2005 og 2006.

	NJ	RK	RB	ÅH	VE	SJ	F	S	LFM	B	Total
2005	11	1	4	1	0	0	3	24	3	9	56
2006	16	0	4	4	0	0	7	63	11	28	133

Laplandsværling, Grenen, 22. oktober 2006. Foto: Knud Pedersen.

Årlig forekomst er typisk mellem 300 til 600 fugle, dog ses visse år mere end 1000 fugle. Flest er registreret 1988 med 1790 fugle.

Laplandsværlingen nåede desværre ikke med i dette års rapport, så hvis du har lyst til at skrive om Laplandsværling eller andre arter, så kontakt DOFs Rapportgruppe ved Peter Lange.

Referencer

- Amstrup, O., A. S. Frich, T. H. Hansen, H. H. Nielsen, K. Pedersen, K. Thorup 2006: Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 2005. Dansk Orn. Foren. Tidsskrift 100: 359-371.
- Andersen, Tim, G. Green & T. W. Johansen 2006: Sydlig Blåhals i Danmark – en status. Fugle i Felten nr. 2, 2006 s. 16-18. DOF.
- Bauer, Bezzel & Fiedler 2005: Das Kompendium der Vögel Mitteleuropas, Band 2 – AULA - Verlag .
- Bauer, H. G. & P. Berthold. 1997. Die Brutvögel Mitteleuropas. – AULA-Verlag Wiesbaden.
- Berndt, Koop & Struwe-Juhl 2002: Vogelwelt Schleswig-Holsteins Band 5, Brutvogelatlas – Wachholtz Verlag.
- BirdLife International. 2004. Birds in the European Union: a status assessment. – BirdLife International, Wageningen.
- Christensen, J. S. & P. Rasmussen in prep.: Oversigt over sjældnere fugles forekomst i Danmark før 1965.
- Clausen et. al. 2007 (Clausen, P. Kahlert, J., Hounisen, J.P., Olsen, K., Bøgebjerg, E. & Kjeldsen, J.P. 2007): Tønder-marskens ynglefugle 2005-2006. Naturovervågning. Arbejdsrapport fra DMU nr. 238. 2007. 56 s. (<http://www.dmu.dk/Udgivelser/Arbejdsrapporter/Nr.+200-249/Abstracts/AR238.htm>)
- DATSY (denne rapport): Nyegaard, T. & Grell, M.B. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2006.
- Eichstädt, W, W. Scheller, D. Sellin, W. Starke & K.-D Stegeman (2006): Atlas der Brutvögel in Mecklenburg-Vorpommern. Steffen Verlag, Friedland.
- FDN 2006: Fugle og Dyr i Nordjylland 2005. Rapport nr. 42 fra Nordjysk Ornitologisk Kartotek. 142 sider. Klarup 2006
- FDN 2007: Fugle og Dyr i Nordjylland 2006. Rapport nr. 43 fra Nordjysk Ornitologisk Kartotek. 162 sider. Klarup 2007
- Gregersen, J. 2006: Ynglebestanden af Splitterne i Danmark 1993-2005. DOFT 100, 88-96.
- Grell, M. B. 1998. Fuglenes Danmark. – DOF og Gads Forlag, København.
- Grell, M.B., Heldbjerg, H., Rasmussen, B., Stabell, M., Tofft, J. & Vikstrøm, T. (red.) 2004. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 1998-2003. – DOFT 98: 45-100.
- Henriksen, K. 1999: Metoder til optælling af Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*. – DOFT 93, 82 – 84.
- Henriksen, K. 2007: Ureproduktion hos Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis* i Brabrand Sø. – DOFT 101: 27 – 28.
- Hustings, F. 1997. Upupa epops, Hoopoe. In Hagemejier, W. J. M. & Blair, M.J. (red.). The EBCC Atlas of European Breeding Birds; Their Distribution and Abundance. – Poyser, London.
- Jensen, N.O. & Jacobsen, L.B. 1996. Ynglebestanden af Natravn i Danmark, 1992-95. DOFT 90: 93-98.
- Jeromin 2005 og 2006: Westküstenmitteilung 102-104 - Ornithologische Arbeitsgemeinschaft für Schleswig-Holstein und Hamburg .
- Koop 2005 og 2006: Ostküstenmitteilung 97-99, Ornithologische Arbeitsgemeinschaft für Schleswig-Holstein und Hamburg.
- Lange, P. 2006. Fugle i Danmark 2004. – DOFT 100: 319-358.
- Lange, P., Christensen, R. & Lindballe, P. 2002. Fugle i Danmark 1999 og 2000. – DOFT 96, 91-144.
- Lange, P. & R. Christensen 2003: Fugle i Danmark 2001.- DOFT 97: 239-272.
- Lyngs, Peter 2005: Alkene på Holmen. Fugle i Felten 3/2005 s. 12-15.
- Madsen, J., Cracknell, G. & Fox, A. D. (eds.) 1999. Goose population of Western Palearctic. A review of status and distribution. Wetlands International Publ. No. 48, Wetlands International, Wageningen, The Netherlands. National Environmental Research Institute, Rönde, Denmark. 344 pp.
- Mälöw, W. & Nodel, N. (eds.) 2000. Vorkommen und Bestand seltener Brutvogelarten in Deutschland. Vogelwelt – 121: 198-205.
- Nielsen, H. H. u. år a: Udvalgte ynglefugle i Vejlerne 2005. Upag. Aage V. Jensens Fonde.
- Nielsen, H. H. u. år b: Udvalgte ynglefugle i Vejlerne 2006. Upag. Aage V. Jensens Fonde.
- Nyegaard, T. & M. B. Grell. 2006: Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2005. DOFT 100, 57 – 74.
- PECBM 2006. State of Europe's Common Birds, 2005. Pan-European Common Bird Monitoring. – CSO/RSPB, Prag.
- Rasmussen, E.V. & Fjeldså, J. 2002. Skrigefugle. In Meltofte, H. & Fjeldså, J. (red). Fuglene i Danmark. 2. udgave. – Gyldendal, København.
- Snow, D. W. & C. M. Perrins 1998: The Birds of the Western Palearctic, Concise Edition. Vol. 1 + 2. Oxford University Press, Oxford.
- SOF 2003. Sällsynta fåglar i Sverige. 2:a uppl., Stockholm.
- Strid, T. (red.) 2006 – Fågelrapport 2005. SOF 2006. Fågelåret 2005. Stockholm.
- Søby, E. & Christensen, K. 2000. Fugle i Danmark 1998. Årsrapporter over observationer. – DOFT 94: 101-144.
- The North European and Baltic Network on Invasive Alien Species (NOBANIS).
- Tofft, J. 1993. Ynglende Turtelduer i Sønderjylland. – DOFT 87, 251.

Alle kort er udarbejdet på grundlag af DOFbasen.

Høgeugle i Grib Skov, 14. januar - 25. marts 2006. Fotos: Helge Sørensen.